

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów.

Zespół (fond) 4.

Zbiór rękopisów Biblioteki Baworowskich

Dział (opys) 1

1452. Knigge Adolf Franciszek, Pożycie społeczne, czyli o zachowaniu się z ludźmi

(I poł. XIX w.).

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

Львівська наукова
бібліотека
ім. В. Стефаника
АН УРСР

ВІДДІЛ РУКОПИСІВ

Бав. 1452

Зак. 3058-4000

ZBIÓR
REKOPISÓW

FASCICVLVM PORTES
LIBRORVM
VT RVSTICVS AGNVM

BIBLIOTEKA FVNDACYI WIR-
BAWOROWSKIEGO WELWOWIE

N. 1452 *VI. F. 17*

Życiorys Barona Adolfa Knigego.

Wpisz No. VI. P. 17.

Wskazanie wnoszą morowa re bliżce szcegół o życiu tego w ułanym świecie tak dobrze znane go mierz nie mała obokodnie będą osoby, które kasługę prawdziwą dla dobra ogółu poznają i je, tożsamo prawdziwie ocenić, umieją. Życiorys tu podany jest zebrany z dziennika tego mierz; rawiera dla tego w sobie cokolwiek prawdziwy niezbitaj.

Rodzica Barona Adolfa Knigego, żyli w Państwie Kaneseranskim, i posiadali znaczące dobra w pobliskości miasta fladczanego. Matka jego, i rodzi Baranowa, była łagodna, i rozumna ogólną i gaspoważną pianie — angaż zaś jej kochał się w porępychu wykierintnosci kucyngich rozrywkach, co go przyprawać do ciółkide, jego dochoody porępyższajacych wydatkow. Adolf Knigge urodził się dnia 16 Października, roku 1750, był jako jedynak (i: gdyż aworożeci bardzo wczesnie pomarło: / wypisano ony cokolwiek od matki, bez rato od ojca, który go dla delikatności ciała nie mógł mógł bardzo polubić, i ostro nawet i oroga trzymany.

Chłopiec uczył to głęboko, i odwrócił swe serce od niego nadej, bijąc go z pełną miłością ku przyjacielu, maciorzynskij, któ, ra mu zaś wydarła śmierci, gdy rok trzeciasty prawie dosięgł.

W roku 1766 umarł także ojciec jego, i zostawił 100000 tal. wierzdu, gu, przez co powiernicy już pierwsi dobra Knigego kaniaga, jąc zamysławiający, teraz już niezawisłości eadignaceli, wymanawszy Synowi dosyć szczerą ekwotę do utrzymania sorowonie, je, bierał 500 tal. woz. był oddany od gnieknów swoich szęsinke

sekretarzowi kamery w Hanowerze na stół, gdzie pozniej przez pa-
stora luterskiego: Schlegla w swojej wierze ratownikem kos-
tal. Wostatnich latach stal on w prawdziw czasie pod
Dororem prywatnego nauczyciela; lecz gdy stary Krizge mu
niezadowolony go wybral, malo sie ogubisz starajac o wychowanie
nie swego syna, ktoroego za glubka uwazal, nie robil wiece
chlopiec radnych postepkow; a parę Stugsury, analar, go
byc ciemniejszym. Staral sie wiece najpierw o wychowanie
swego o tem przekonac, jak od innych chlopieców wtem
wieku, Takto w kazdem zglądzie od Drugich porostaje; co
usilowanie Dobrze sie powiodlo. Młody ten chlopiec poszedl
sie sam soba ustydzić, a ocucona rzeka do slawy wprzezlaz
do natężenia wrygotkich, sil tak mocno, ze za pomocą Doskona-
lój, swojej pamieci i od natury szczegolniejszych nadanek mu-
zycznosci w krótkim czasie nie tylko wrowni stanął w wy-
normiamni swem, ale ich nawet wyprzedzil. W osmnastem
wie roku byl on zdolnym wstapic do akademickiego czasu
i aisly w Göttingach porządnie mógł sie utrzymac, malil
opiekonoswie jego wrystkich powiernikow, do powiększenia o
wymiarowijlwośty, o 150 tal. — Niczem jeperu odjechał do wo-
nicy, wydała sie jego siostra Julia, Zota i jaka w nuotka u-
dricow matki w Lewescie zostajaca, za Brunshwickskiego księ-
cego i Lohjfen, prowadzuch jednaki latach unowla. Wniej sta-
cil on wierna i szczere kochajaca przyjacielke; swiat zas sa-
chetny; utalentowana Pania. Byla ona starsza od Krizgey
i posiadala wrystkie wlasności brata bez jego wlasności.

które on sam często się uokazywał; na nieograniczoną wrażliwość do
 spraw, wyniosłość i przebraną kruchość, która niestety doprowadziła
 Dusy i wala. Kludy barceliwe namietności oswadły spokojności
 sumienia i biednemu sercu pokoj wydarły, wtedy stanęła
 obok niego siostra jako przestraszający, stróż anioł, i który
 przez łagodne prośby i zdrowe rady starał się zakłócić w burzę,
 wpiersi jego.

Fay Knigge podczas swego pobytu w Göttingach udał się raz do
 Hafsłu aby odwiedzić ciotkę, która wydana była za hejskiego mi-
 nistra z Althaus, namówiono go tamże, aby się starał o posa-
 de na dworze księcia Frydryka. Uczył to i strzymał przez
 wpływ swego wuja posadę Dworzanina. Uwolniono go także ośmiu
 lata od służby, który to czas, uził poręczy do dalszego prowadze-
 nia swych nauk poręczy zaś różnych podróży. W roku 1774 wsta-
 ła w swój urząd w Hafsłu gdzie powierzył znajomość z przyrost-
 ścią i Dobrą panią, z Baumbach, która to dama u księżny
 zastawała i Kniggego sercu łagodnosua, i cnotę zdobyła. Spo-
 ku niechcieli powiernicy kłóte, jego znacznie powiększyć ten kłó-
 tnie porozumieci się, i wyznaczyli mu corocznie 200 f.
 któremi pieniędźmi sworna w ten czas było w Hafsłu do-
 cia w ograniczenie, jednakże porządku wyjąć. To urzęd-
 nie nie pomogło mu do starania się o refekt tej panią, i
 strzymał ją, a księżki który go prawdziwie kochał i o-
 bliwszem caupaniem zasyczał, sam to wespół na ramieniu
 urządził. — Teraz dowiaduje się Knigge dostajac wlasniwie

4
swoje przernaczenie Drahlina testnata niespokojnego serca, roz-
tala wapioka, w malino Tomaryn kole seple dla niego nowe
zycie, którego sukcesie urodzenie corki bardziej podlegly. —
Lecz i zatrudnienia jego powiększały się coraz bardziej, pod na-
wet taki, że już czasu mu brakło zatrudnić się ekonomiczne,
nie szczególnie w Hanoweraniskim. Nachano mu zarząd nad
Fabrykami Tabaki, głos wiebie wojennij, i uwnazgo być
współczłonkiem Towarzystwa do wskrzeszenia kolnietwa.
opoda tego musiał też niektóre chwile obowiazkom swego u-
rzedu nadworne poświęcić. Pisiarz obsyłał go dowodami swojej
Dobrotliwosci, a codziennie werał nad Kriegge wlasność jego.
Ta wnet wzbudziła zazdrość ogólną; — zaczęto się dla na niego
zastawiać kuc' sydenstwa i rsene wtrygi; — lecz i on sam stał
się niemiary przyczyną niektórych niedorzeczności przez lek-
ko myślność młodzieńczą i wyniosłość, przez co podał swojom
nieprzyjaciolom orze w ręce przeciwno sobie. Trzeciorylwinio,
my naczerou ciągle tę walkę, nadaremnie kilkara razy prosido
uwolnienie; przeciż go potem starymal, w najekla bniejzrych
wycieczkach, poczem udał się do swiej szwagrowej, która, co sia,
dała w niernu Hlessem Dobra Mittenhausen. —

Tęraz starał się o obowiazek w Berlinie; bez gdy nimógł
przyjąć podobne mu warunki, udał się potem do Gatty i Wai-
marne, gdzie na jego iadanie tytuł Kónarrego sandane ma został.
Mittenhausen ciągle publicznie pracował, wiele wydał dla Pisiar-
cia gotyaskiego Augusta napisal' drama pod tytułem: War-
dera prectumacyd: le juge i les deux amans dla teatru kamy

barskiego. Włożył potem procyje, które jednak są mało znaczące; miał
iż nys do malowniczego klawikortu, a spokojność i samotność wy-
cia wójskiego wywarł do wykształcenia i uszlachetnienia duszy i ser-
ca. Niekiedy robił małe wyćwieki pierso odwiedził niektórych krewno-
nych w Hanowieranickim i przeszedł okolice Alenu Elafu Lo-
thringij, i wyżej Saxonij nie bez przytku przez pomorskie
Fabrik i zakłady dla ubogich, budynków prawa i podatkow
poswieconym, zgłębiał starby sztuczn, a uwagi swoje zapisywał
w dzienniku, który od tego czasu aż do śmierci swojej nieodstępnie
prowadził. W Karlsruhe i Darmstacie, gdzie przez kilka dni
bawił nadawano mu urząd; lecz Łaska w przyjeździe niedawno emar-
tego Królestwa i Hessen; który władcą jako następcą księcia,
wraz w Hanau stworzył swój powiadził; nakłoniła go do zamiesz-
kania także gościnnego miał sterka, dokąd się i żona jego wiozła,
udała. Cóż początku wszystko było dobre; on zajął teatr,
który księżce osoby zaprzyjęły swą obecnością, i stracił dostojne
snu państwie czas przez wesoly żart i percyjonne talenta. Ogół-
nie posiadał to w Daxisiss Knigge ten dar ten dar, że umiał to wa-
rystwo na inny sposób zabawie, który to właściwy wesoly konun
w ostatnich nawet latach, nie pozwolił go zapuścić, gdy słabociem
ciała już nawet ubiegał, wtem czasie zapisał on między innymi:
po trosi do Baraschwigis dziełko, które mu dawnie orszynalowy i traf-
niec satyre odmowie nie można. —

Jednakże nie długo trwało spokojnie jego porycie w Hanau. I
tam zaczęli kardrosnie spoglądać na niego, a Łaska następcy
księcia wzmocila tę obawę, przedził lub postąpił wszystko sobie
Knigge wyjęciem swoim w księzcia korystnia jako posade.
I może i tutaj, był by to osiągnąć, bez nie miał tego zamiaru

6
wstępować powstornie w służbę króla. Przeciwnie wielu na
nowo dopuścił się nieostrożności, serce swe trygmat zaworsze za
języku, i dobroduszej chęci musiał się w ręce nieberpicane stosować
atem podał dożyj sposobności nieprzyjacielom do oszernienia go przed
swoim dobrodziejem, i do zmniejszenia jego sławności tak
dalece, że nakoniec sprytniejsi mu się pobyt w Hanau, i już sa,
bie postanowili, udać się do Frankfurtu nad men, gdzie sa,
dziwili dworach przy wiewy bohenkenskij. Lecz gdy Tenigge na
dworze księstwowym do wielu wydatków był spowiadawany, któ-
re przewyższały jego oszczędność dochodów; wtedy musiał bardzo sa,
głęboko sobie gospodarować, i uczył się być aż do niedostatku
uproszczonym. W Dzienniku swoim uskarża się gorąco na
to i wyraża, że często zastawał bez grajara, dla czego sre-
bne tytki obrasy i. p. puszczał zastaw. Przytęm odwiedzi-
ł go co dzieńnie przyjeżdżający, przez co wyprawdzie korzystował
niektóre lecz więcej uciążliwe powzięł znajomości. Wędru-
jący aktorzy, duchowicy, stolnicy i przeszednicy oświeca sa,
drajny, w których spędzał naten czas miasto stolarzej;
których uwagę, ciągle miała wciągnąć w promieszkaniu jego
pięknie ubudowanej; — ciągle się pokali do niego jedni rabowali
mu czas, a nawet i wózek piernicowy wypróbowali. Wtem czasie napisa-
ł: *Romans mojego życia*, osem w wlasciwie otworzył zawód
swoj literacki; Książka ta jednak nie ma wielkiej wartości, i
dla tych tylko czytelników będzie zabawna, którzy za przygodami
jego ułowości za bytności jego w Hanau sa, obznajomieni. Takie
jest sąd samego Króla otem Romansie, co słasuje, że nie był
wielko zajęty piśmami Łaska swego. —

Potem wysłał mnie pisma Petra Teland, is Karan, Lurmal

Współstać i t. i. i. Nacządnienie nie obywało mu nigdy.
Lagodne klima milej Palcij Dobroczyńnie działalo na ciała jego, a
nowabna skolica rozweselala umysł. Niekiedy czynił wędrowki do
Worms, Spejera, Mannheim, bawił się jałki czas w księżcu Saarbrack,
Lugo, pisał także wiele, i dożył kilka Sonetów Symfonij, nawet
nosze niektóre dla Cjośw Dominikanom, których kościoł publicznie od-
wiedzał. More by nigdy niebył porzucił milego Hildelberga, gdyby
go choć do uporządkowania ekonomicznych swaich zatrudnień a tem
posobem do zabezpieczenia majątku swej jędnaciki, nie była nakłoniła,
zarad do ojczyzny powrócić i Hanover za miejsce swego pobytu.
Lawse jeszcze były dobra Hnigego w rękach jego powierników, którym
advokat Vogel bez ograniczenia zarządzał, i za najlepszą
osobność dla siebie uważał, Hnigi te wszystkie powoli wypłacał. Usyg-
nie usiłowania Hniggego zatrzymywało w porządku pieniędzy, aby
tem rozłożyć swe długi, i własność odebrać na siebie, to że nie miał sy-
na żadnego. Usygthie jego zamiary wzbudziły się o najprzebiewniejsze. oko,
kierowca czasu, osobliwie zaś o intrygę knasnego wroga którego nie
chciał wypuścić z rąk sworck, i waden środek digne mu nie był
trymad, jeżeli tylko ^{do celu} powiodł. Rozjątrony w reszcie przez kilka kro-
tu kłaski poręcznika elosie i samo-szczęśliwości rozjęzodny, pryncipos,
i i powiekszejzą się słabość, stracił nakoniec Hnigge odwa-
i i cierpliwość, rzucił niektóre syderostwa na urządzenie pew-
i i ptu nie środków i t. p. starając się niektóre wiele wygrywające on
soby smiesznie wystawić. Autor zaś tak nanczając Hnigki o
słowami ludzmi nie byłoby spóźnigatorem serwaludźkiego, przy-
nomicial, że najlepszy nawet między nami powiernicy Hnigij a w-
nie nie charaktem, obyczajow, jak dowajony wyow, który ich z Tobstwa lub
alamności ciała wsmieszonym wystawio swille. Ach to osiągnął na

8
sibi marnych i znacnych nieprzyjaciół którzy go ganiłi, za pros. nalic
nie dopuścili do odyskania swych dóbr. Gdy zaś pod czas tego, ekonomicznie je
go ułatwienień tęp. więcej polepszenia wymagały, ile że przy swoim
pocz. egryzotę i emantwinie eniszeronym zdrowiu nie mógł na Sklegie
rycie zachować, starał się więc o posadę hanowerańskiego urządnic
w Bremie, która mu była wew. nadana wroczeno dochodem L. r.
najszczytniejszym tytułem. - Przybył tam Knigge w roku 1794 jako
chory, i już do swojej w roku 1796 następnaj śmierci radko na kilka
godzin porucił życie, ponieważ bole kamienica, na którego cierpiał
tylko przez jednostajną równą ciepłość ulagowane być mogły. Po
tego wyta wila nerwową lub różnicą febna kadej wiosny lub jesien
ni życie jego w bezpośrednie niebezpieczeństwo; którego przyczin przez
silną naturę, i cędnosć sławnie jako lekarza astronoma i nauki
Doktora obersta, przewyższoną była; zawsze jednak costawał Duch
jego jasny, humor wesoły, a jęski, co się często zdarzało przyjaciel
lub znajomi egromadzić się do Łótki jego zawsze jeszcze przyjemną
i zabawny był towarzyszem. Kiedy cokolwiek tylko uczuł był
zdrówszyn, lub uwolnionym od nieznoszących cierpienia, zaraz za
wał małe koncerty na flecie lub na fagocie, układał pod
dwójne sonety na klawikort i grzywał zwiłtkę pochwała na wo
matyoneim od siebie urządzonym teatrze i grzywa zwiłtkę poch
wała osobliwie wroli komisyj między innymi wyta wila na ja
ko poeta, i dziele Gottera: max marny. Salt przyjaciel Knigge
te kilka godzin, które mógł przebyć, za Łótki; ten i reszta cędn
su wplęzła mu szczytniejszym wiecznym ratowadnicem. Jego rad
przyrodziana rybnosć i eniszerowana cędnosć nie więcej mu

starym sposobem, jaké také wiecejowim nadchodząca febra snu mu
 wrało; pomieszał cyturał on przez całą noc, uczył się Algebry i Geome-
 ty; tłumaczył niektóre francuskie nauki i holenderskie dzieła; i na-
 sal: podróże do Brunshwigu, polityczny artykuł wiary, historyę
 Tomana, podróże do Gniclaru; papiery Schafskopfe; nauzenie o samo-
 czędnosci. Ostatnie dzieła dopiero po jego wyszła śmierci, i on sam
 rwał go precyzyjnym temem o obcowaniu z ludem. —

w Maju roku 1790 Dostał Shnigge-różę wstępną i wrytem febre
 rważną, która weszła do mózgu i w kilka dniach odebrała mu
 życie. Umarł w 43 roku, a zatem w kwiecień wieku męskiego, ostat-
 ni przez bolosci na ciele i duszy. Osobliwym poezdliwosc krewkosci jego
 mysla była przynajmniej troszki i emantwionia wiodkowne nadziej i
 wystthie igraszki kosa jakim & go trafily nie sta kawore ucytelnowa,
 i pokorna ulegloscia znosit, jak dlugo dokonczy bolosci. Oby Zagodne
 wyzywajac, niedziej dorań pokojem. Kato na tym swiecie uczył posiadaj,
 dorań sam kawore był gatow pocziszyc innych ludzi rada i, w mrocz-
 neli. Do tego przystalo podzialat oslabien sarnja szate rubozim. Prosty
 ra prawie bezprzykladnej szynosci mozna zamieszawanie jego do poradzku
 wrodz poczyta; nie on nigdy ^{nie} zagabierani tej wyrodzial, nie zapomni-
 ial nigdy czasu w ktorym miela być rakonccoria sprawa jakia ni w,
 ial tak doskonałe zastosowac wydatki, straci se tak malo pieniadzow
 ile sprawil, i przy sarnji smierci radnych innych nie porastawil
 tygow, przez tydz, ktore Dnie jego przez marnostawstwo nadobrzeby
 quit. W szostki wydatki ktore prowadzawl oslabien jego edrowie ty.
 niektóre podróże do kapiel i t. p. przez doświadczenia pisownictwa rakię,
 i zostaly. Zogotui przystawilo uwzględnienia się, ze od tego smiate

jest obywatel, od nikogo nie zawiał i co to wszystko przez pra-
 ce rąk swoich może zarobić, co mu jest potrzebnem. —
 Klugge został, pochowany w katedralnym kościele Brem-
 skim, gdzie mu miłość została, przekazywana w wyjątkowateli
 pomnik wystawili, żyje tam jeszcze wyprawnie na niego,
 w sercach wierzących przyjęci, i tych wszystkich klórey miłi na
 sposobność, dokładniej go poznac; od niego nawet staru był
 dla dobroczynności swojej przewodzenie lubiony. Wzrost jego towa
 ryska na ciemnym ałtany i doświadczenia jego, godna pewna w ma-
 malionka, która go miłosi staranności nieboga wala, a wzbudziła
 strasne jego humorow łagodność i uczepliwość rozsiła; w
 marcu 12 lat po nim w dobrach jej szał, dohad i swoją jedyn-
 no, wnet po śmierci ojca wydana od prowadzila.

Wstęp wydawcy.

Obcowanie z ludźmi należy do najcenniejszych środków w celu oświecenia
 i wykształcenia, i wrażeń Ducha i serca człowieka; lecz jego skutki zależą od
 tego, do jakiego stopnia ludzie na nas się starają, jeżeli należycie usposobieni i starają
 się, my niechaj ludzi, a umiarkowanie nie mniej uważać, wstrzymać, i starać
 jak sędzi, nie mniej dowartości, jak powściągliwość skłonny i nie wzdornym.
 Przygotowanie nauki w literaturze nieporównania porówna od poprzedz, w miejscu
 naszym delikatnego światła bez obawy, ramienia się w udanej jak od niechęci,
 nie wyciągający jej, dworski - i w obier ogólnych wartości; reakcją
 w przedmiotach ocenienie ludzi, a przy się obrotu normacie własnej wartości, a nie,
 która ta sędzi, która obcowanie człowieka wyświeca oświecenia i doświadczenia nie
 dorwała się korzystać. Możeby powiedziano, że wszystko to, co tu jako przygo-
 towan do obcowania z ludźmi, przedstawi nam obcowanie tego, produktem jest
 właśnie; lecz chociaż przypuszczenie potrzeba aby tych wszystkich wiadomości i
 w wyobraźniach, co najwłaściwiej, a nie należy, to wymaga, aby się przygotować
 do zabawy, nie zaś bez potrzeby czytając jej ujęci. Muszę to ogłosić, od tych jednak,
 że tylko wyjątkowo być może literatury przygotowaniu i wstępują
 do społeczeństwa. Dlatego ma się najwięcej wychowanie przygotować, potem, w
 literaturze, nie dzieł podobnych temu, doskonałego ludu - mowy Kierkegaard, ale i in-
 nych, historycznych sztuk i romanów, jeżeli się wypracowują, i w
 opisanem charakterem, lub przedstawiają ludzi skądś stary, w każdym społeczeństwie,
 w różnych okolicznościach i stosunkach. W takich przypadkach, nie tylko
 rozmawia ludzi, lecz i rozumie i mowę głębszego języka społeczeństwa, przez co
 się zbliża do najcenniejszych środków oświecenia, takich jak sędzi i pod

12. jakkimi warunkami obcowanie sredkiem jest do awicierenia, otom tu
tylko napomniemy dokladniej rozbiorszymy te rzeczy na innym stosunku
niejszym miejscu. Mądrości w obcowaniu należałoby najpierwej po odla-
czenia plem od przemicy aby się z wiadomościami i uśledzeniem są-
dami swiata, ludzi, z zapalem dla prawdziwego, pięknego, dobrego,
wspunialego nie ~~nie~~ w duszy, w duszy, w duszy, w duszy, w duszy,
przesady, krywy i / niemiarowane / niesprawiedliwe sądy, fałszywy sma-
obluda, ledhomysłność, lub wyniosłość. Bez tego umiarkowania w polity-
ce, jezyce, szkodliwy wymiera społoczenstwo, sama nawet sila, z ktora do-
wienie wyjednania wzajemna na naszym wety działaja, przernyciesty
nathonie tego, ktory się stepo poddal jej wplywoni ucygni mi-
wobnithem, mody i obyrazu, zagradzajac mu los najlepszy do zycia.
Lecy w społoczenstwie nie wystarczy sama tylko mądrość i potrzebuje ona
jeszcze do siebie owy ostroznej i umiarkowanej roztrapności, ktora
nas uczy poznawac i usygnac niezalkazande korzyści, a omijac szkady,
na ktorych by się nie oparta rozwaga, wietosci i humor. Kto w ob-
cowaniu swietlim swiata często jest w obstarie, często przez pozór
mylnie się daje prowadzić, lub się naklonie do odwartosci, ktora po-
tem ze strachem wodzi nadurty i ste klumazona i kto nie umie
w swym czasie radonogę rozneowz lub ją zawiazac; dalej prawda,
dziej nieznastronie i rozumnie aby się niestal natrętnym albo samem,
go sobie uczynil przedmiotem rozprawy; kto nie uwaga z roztrapnos-
cia osobie, jaczych się sklada społoczenstwo, na stosunek ich
polityczne i familijne, sadzi bez najmniejszego wzgladu i wlad-
ne uwagi bez żadnego zastanowienia, drugim ucziela;

Ten za myślenie to błędy przeciwko obcowaniu słudzy, gorzko
 błędy musiał cierpieć, i wnet się awiżni był zrozonym tego to,
 w arystwa... Tu zaś mądrać, jako ten która obcowanie wymaga, ta
 rozlegność, która nakazuje, ialecy potem w statosci, która nigdy nie wyraffa
 w krynalsie, i rozprawsie, jako ten w ubieraniu które nie mniej jest odle,
 jak od obłudy, jak od nieśmiałości, unierenia... Kto razprze tego zdania się
 trzyma, jakiego był ten, kto rozmowę przerswał, lub stowa w poleceństwie
 prowadził, swoje zaś nigdy nie otworzył, lub je przynajmniej robawą
 poruca, gdy się zinnym zdawa w przeciwnieństwo; ten tak podziękuje
 komurystwu, jak ten który swych przeciwników przetrzący, tylko praw,
 niczą porogrością porachowac zaś dowodami nie potrafi. Tu zaś naj
 więcej idzie o sposób na który się zdania i sądy Kollinow, obrania
 i udowodnia... Znajdują się tedy, którzy przy podobnych obronach
 w sąfkie względy, wszystko dobroć i porocność, do obcowania
 potrzebne odrucują, i w najmniejszej barłiwosci, przeciwników
 swych, radziej napadają i to wzry, jak zbijają... Tu można
 łatwo, przekroczyć granice, osobliwie jeżeli, rozlegność nie utrzymuje,
 i gęstość lub gdy osobiste ale stosunki prawnikom w plynają na
 te Kollinow i same się wglupczają... Przeciwnie należy śledzić
 zawsze jejkere do enot komarygolic, bo bez środków poragających
 nie może społeczeńści obflawac, a do nich sposobność w zdaniach sąb,
 iż: ten i dla tego se statosc tylko uobraja i zabezpieczra
 przeciwko niebezpiecznym i egubrym wrożeńom obcowania, jakoteż
 przeciwko obawie, i zamieszpaniu wyjatnie tych lat czesto wotowających
 nie

zostanac' widziemy, ktorzy nie umioga sobie zaradzić przeciwko wyniosłości, samolubstwu, nieprzyjętości i własnój przechwale; i tam są niemi, gdzie głosem wyrazem być powinni —

Ale równie, jak podlinie być może obcowanie, gdy się nie umie wplynowi jego odpor postawić i przez statę odwagę rozysłło usunąć, przez co wzruszone by było absentowanie, spółczyność, albo bycia piute prawo każdego; tak przegięta powag do mego i jego użycie ulożenie etlozym ogulnie każdy w towarzystwie, i stabej strony niektórych znaku ma zastawować; druzni przez kade towarzyskiego absentowania; musi to sprwadzić, aby potrafilo wzniecić i ożywić rabareg, wżet spółczyność mscniej ewigzować, i porzycie rozysłlich tak podrozszyc, żeby nikomu nie narzuceno anigo by przyuszczono do czego. — Pół talno to ułożenie w sadlog przechodzi, i jak ten acizalidem, pogardzajacym i podlym być może, w licznym towarzystwach najjasniejsze znaje daje dowody. Musi ona mieć swój powratak w uczuciach skilowych i dobroczynnych, w grzeźności i w nieśmiałości, która się nigdy nie ważaca, i żadnego wyszczegulniczenia nie wymaga, jakoteż w si nauzenia się czegoś jeżeli ma być uważana za cnotę towarzyska. Często się daje poznać ułożenie jako stabe upodlanie, jako unizienie się do czulego i nieczulego towarzyskiego tonu,

15
a jeżeli sama słabością jest, tylko nie zaś prawdziwym, do-
broczynnością albo roztropnością, jak wyżej z wilkami, ja-
ko bojaźliwe i nieobyczajne zgadanie się z tonem który za-
pewny i zły zaraz poznac można. Tu by na swym miejscu
staneła słabość. Jest zaś przeciwnie wysoka i wielka to-
warzystwa cnota, słuchac słabszych w społeczeństwie, kiedy mówią
o własnej młodości, i swych przegibłych obliczeniach; z czułości-
cią słuchaj matkę, kiedy z wielką dokładnością mówi o do-
nosiciach, Zagodności swych Dzieci, lub też o kłopotach Domowych,
Dac się namówić porzuceniemu rzemiosłom, lub przez pytania
samemu spowodować do mówienia o rzemiośle, udzielając mu do-
brocią niektóre doświadczone wiadomości, co słuchającemu przez
nie jedną potrzebną wiadomość popłaca jego stwarłości.
Nie mniej nakonie stwarłości, jak porcia gliności wymaga
obcowanie z ludźmi. Stwarłość jest duża obcowania, kłó-
i zaufanie do tego potrzeba — atoli, który zaufa osobom,
których w swiętych nym tylko widział ubiorze, nigdy ich
zaś w poważniejszej sukni poznac nie może. Właść od jarłose
powinna być, w obcowaniu z ludźmi, która się daje pogodnie;

16 zmgdny przezornością

Nikt tam nie powinien rasady własnej przekonania ukrywać,
lub zamilować; gdzie ~~by~~ obowiązek, na który ujął się za sprawi-
nym, postomis i ularaz niegodziwie ~~si~~ obłudnika doryć, samochwała
postawie w jego krudocie; albo gdzie obowiązek przyczynienia się do zui-
ny nie zakazuje miłowania, lecz ~~on~~ wrgład na dżiwi, słabych, i ni-
umiejętnych, na bojaźliwych, podstępnych, słowotłoczny, płót-
kary i bajeczni, często nakazuje powściągliwość od sądu, wy-
dzenia, dowcipnego wgrazu, prawdy i niej lub dotuczającej uwagi, pole-
dania, lub oswiadczenia takiego, które zli zrozumiane, albo nadu-
zyle być może. — To by więc były warunki, pod którymi obce
może być środkiem do oswiadczenia rozweselenia i poruszenia wstady u-
mysłowych. — Kto wzięta może obierać między wielkimi, [pom-
szanemi:] zamocnemi, i mniejszemi towarzystwami, ten o-
roztropniej uczyni, gdy ostatecznie nad pierwsze przemierze. — Ciem-
niem bliższe jest towarzystwo, tem próżniejsze jest ob-
mianie; a tam tylko jest zabawa mnoga, i naczająca, g-
ja wzięty utrzymują, wikt zaś unieść się nie da,

Do utrzymania się przez względy na roztropność i przorność, ¹⁷ naj-
dy wolno i często stwierdza swe zdanie.

Drugiej stronie jest obcowanie z egotycznymi osobami, gdy zprawy i wy-
myślalteniem Ducha, nie mało polecają doświadczenia i w różnych
związkach życia. Dalek płomieniejszym i więcej popłatającem, jak
właściwe życie Towarzystwie, a ci którzy chcą uzyskać życie w
najskłopotliwszym zawiązaniu, uważają się od wielkiego świata, i
umieszczają sobie w tym małym familijnym zakresie takie spra-
wie porzycie, jak Daremnie, po wielkich i zamieszanych to-
warzystwach skutane bywa. Być może, że w takiej samotności, do-
się tylko przez ~~zawężenie~~ zawiązanie, od głupstwa różnych, i błędów,
w któreby się łatwo przez wpływ towarzystwa mogło zamieszanie, lub
zapobieżenie zepchnąć, jakemu je posiadają, którzy obcowanie swoje,
jak najdalej rozciągają; i w tym najlepszym porzycie zakładają dla siebie.

Do przodu tego tak dobroczynnego wpływu, który obcowanie z ludźmi naj-
lepiej stanowi na rozwinięcie naszego Ducha, na ufructwienie
nie serca, i na rozwielenie naszego umysłu; jeżeli jest wy-
brane z całej drożości i przornością wzięte, niepo myślny ~~nie~~, i

18 solo dliny wplyw na nieostrojne i nieprzygotowane serca.

Piereli z jednej strony pojecia nasze pomniane i sprostanane bywaja przez obcowanie; to drugiej stronie nierówność sa pomieszczone. Myjemy nieraz ludzi, przedziwne ich zdania, mylne sądy i niedorzeczne pojecia, z takim dowcipem i bystrością, z takim wymowem i zapenszeniem, jako nierównie i niebicie prawdy nam przedstawiac, że wmaniamy w siebie, jakobyśmy nowem światłem o tych przedmiotach byli oświeceni, i stajemy się ich ucześnikami. Innym razem rzuci jali dowcipny szyderca sły sły swą na światłość, imie i nieraz mu się uda, ostrzegac wolniewierców religijne starych niektórych w towarzystwie. Świat im nigdy nie wynadrodzone, a tej xgubę od światła nigdy nie będą mogli. Obcowanie stanie się dzisiaj pokarmem dla naszych dobroczynnych, i chłiwych uczeń, bez jutra, wspaniałomy w talie towarzystwa, gdzie panuje ton ciemności; spotkamy zamachowców towarze, usłyszemy same przystawia, nigdzie byśmy obracali, przez niggodziwe przesadzenia krągłego podplebstwa, zobaczymy przed nami całe towarzystwo altrozne, których każdy gra swoją rolę, a nigdzie nam nie odbram pokarmu dla ducha i serca; — na co stało jaśniejszą wiosną można;

19
jak tylko ze pogardy ludzi zbieramy a takiego spotęgowstwa, i nie
tak przeto się zwinie pojedynczy; — ze nępe serce metalowca,
ność owada, a wiara nępa na ludzkości traci swą siłę.

Nieostrożne i nieuczłone serce nigdy w towarzystwie międy belki,
katyckich i numerowanych podchlepców; iarno trucizny sypią w to serce,
a owoce muszą się wykluc. — Ktoby w towarzystwie chociąż; mimo,
wolnie, nie uczył się radować, ucucię przykroci, grać różny rolę,
spotwarzac, i być obłudnym? Do wszystkiego można się przystosowa-
ć, w towarzystwie, nawet do najczarniejszego, najomieszkliwszego, do
najnieczystszej, do najdelikatniejszej, do braku i niedużyciu
rozumu, do najoszczędniejszego, jak twarz i serce do najprzewodniej,
szybki błędów ciała i języka, na końcu nie poznaje się nawet
te utomności. Dlatego też wiążemy osobliwie w wyższych stanach,
w spotęgowanem towarzystwie ramienia międy sobą ich dźwięki do,
swoj, ich wygonione potwarze, ich nieczelone wyszyszenie, i ich
słodienne nowości z taką obojętnością, jak gdyby rozmawiano o
najnieczystszych rzeczach, a iadrenu nawet i śladku na myśl nie
wpadnie wstydzić się takiej zabawy, mniej języcze, aby jej inny
nadac odwrót, lub przigodac, i ciekaw soli.

Lecz ci, którzy tak czynią, nie są to tylko ubodzy na Duszę; -
 ale; utalentowani spuszczają się nureścić, jeżeli przez długi Czas
 studiowaniami byli, do tego podłego zatrudnienia, i stoją się tak dla samy
 grzechowi, lub aby im później czas schodził, równie bez Ducha. Wiele odwa-
 gi, niecierpliwości, i rezynności potrzeba, aby: ów ciężki i suchy Ten Towar,
 systema osłabić, i nakoniec rozpruć; ale o sposób do tego każdy się starać, po-
 minien goji przez to wielką wartość potrzyć, i Ten, kto go posiada i
 sprzedawać, Dobroczyncą miasta i całego być może.

Każdy nam na sobie mniej lub więcej piętno Towarzystwa; i bywa często
 uległem jego smolemitom, Gdy bowiem rozjusztem jego poczynom
 najrozmaitsze i najabstypne podaje rozporządzenie, wobliwie wchodzi do stu-
 nej, gdy potrzeba do jej kochania, i dowozujemnia, nie mniej, pośryca,
 jak rozporządza, Stwierc rozjusztem jego zamiarom; tedy klucze nam
 niektóre pęta, które rozwiązując równo się budzą. Lecz i wsi-
 sity jego powinno poruszać, i zatrudniać, a dla tego niektóre
 zdarzenia się dopuszczają, i każdemu z gdomiu, do czego słu-
 ztwa więcej osób należy, jakoteż każdej mietowarzystki
 skłonności, przeszkody i opór stawiać.

Nie zawsze doroznamy w Towarzystwie czynie i ichże dobra, w innych nie wogóle uznawanie nas, szlachy, i najgłębiej dobroci, a tam, gdziebyśmy radzi w płynąć, odtraca nas, to nie u. miemy mówić, ich językiem albo się nakłaniamy do nich mówić, i rozflakować się do tego Tona, który teraz właśnie porusza. Drugiej strony klucze wze za proslubę i rozbrzezania, i przymusza go, przez władzę swych jednostkowych praw, aby mówił językiem grzeszników i ciężkonośi; pociągają go do bardzo uciążliwego zabrenia siebie sw. mego, i na tycheminął go kara, gdy się ociąga, poznać prawa i być im postępnym.

Skiedy się zdaje, że przez to czyni obłędniarę lub nieprzyjaciół ludzkości to wprawdzie od tej winy usolniona być może; ale on u. nie przysajmniej te szkody która uszynie, różnie rozpostojie, raz przez naklonienia, do których jeszcze wspaniały szera tych, ci sobie mniej zaliczają po. trafie, również flunantem; drugi raz przez powody, dla czynnych, i dobre ry. czaję, aby wszystko, wprost przeciwnie stać się mogli, wobliwie zaś przez skutki i troskliwość, głazi się surowe kłopoty, aby wartość ich poznać i do. brze czenie można. Przez to wszystko bardzo się staje pomocne wychowanie wielu ratuje, którzyby zgineeli dla siwota, innych wyciąga z upad. ku, z bypotandrej, z tych humarów, głupoty, bejani, ratują się, w jedności, w skrytości, dopomaga im do tego odkrycia ze dar mowy, a może nawet dowcipu, i humoru posiadają, w budzą, wzniesają, dobro, czynne, skutkliwe uczucia, i leczy ich gwałtownie od chorot, które raz. cępiące w nich były, przez moc tych naterów. Lecz i dla tego tych bywa często wybawcy i dobrodziejcy, którzy słabiej na prociw, i z. głazi, a porużenie tylko potrzebują, aby się porwali, i ochwili, do cępania.

24. Zadanie najtrudniejsze, jakie nam do rozwinięcia towarzystwa podaje, i pra-
co najwazniejszej dostaje do statek chocias i zaprzestawane charakteru, jakotez proste
nie obliada skrywic serca, jest to: aby sie znalisc w sprzecznych tu
runkach tonu, ktore wzajemnie spoteczniwacj panuju, albo jest ulubionym
i aby sie do nich zastojowac. — Zeby bowiem zaprzestawic własnemu smaku,
rozum skrzepowac do wiary na szczerosci mody, aby polychac cienili dowcip, i za-
sze juzsze kpic z siebie cokolwiek do tego ci potrzeba, jezeli prawdziwie
wskazalony jescz z przydatnia, ktore najwazniejsz najtrudniejszego
cierpliwosci, albo hamoru, ktory sie nie da przemienic. Gdy nas, na to
nie tym owiecie; niel tej potrzebie ujsc nie potrafi, aby tak poznat
ludzi, jak mu sa rzeczy jasne; co wartosciownego zycia, bylo by ratem
potrzeba, aby nabrac takiej cierpliwosci i trzymosci, ktora by i najtrudniejsz
sze pradu tego rodzaju jescz potrafilu.

Do nabycia sobie takiej cierpliwosci i wytrwalosci, wiele sie moze przyzyc
nie usparobienia, jakic Snigge w tem dziale podaje, gdy ludzi nie ty
w roznych przedstawia postaciach, ale tej, i przy, jak o nich
w miarę, nadmiernego charakteru, i uwiezienia suzret i smieni obchodzic
trzeba, jakic skuty w obcowaniu unikat, jakic sprzeczny porzucac,
i lub nie polychac, i jak sie przeciw szkodliwemu politymowi, ktory
zownie ma sposob myslenia, obczajnac i rozsudek wymiara zastrow
moina, jezeli nie umiemy oddzielic plawy od przeni, i do powagi wy-
klicj przycjonalisci i nicznadnego rozsudku, ktoremu, i smiali
przemienili w towarzystwie chyc sie umiemy, zwiesi i zmiwelic
do sie nie chycem.

22

Przedzi, nas tu, lub od owdzić autor humorystyczny dędat się z u-
pełnie swemu humorowi, i aby dowcip swój nie zataił, przeje-
dyć nieco sobie pozwolił; jeżeli się Out zwiści przędome, f: kło-
re za jego czasów nie można za to uważać; aby oświatlił ten i czo-
ty towarzyskie Francuzów, a Niemcom ujął cokolwiek; to
prócz małe znaczenia, ma ta uwaga względem jego dzieła, gdyż
prześledzenia w niektórych miejscach. Tutwo się często poru-
ca i wyrażnie; — a nawet i wydumca wrzysł na siebie ty pra-
cy, aby uwagi autora wtem rzędyżie sprośtorwał, i z po-
blażeniem go sądził. P

Wstęp autora.

W potocznym zgieści widzimy najmędrzejszych, najroztropniejszych, ludzi tak postępujących, że na to myśliśmy prawie głowę potrzęsać...

Widzimy najdelikatniejszych, delikatniejszych ludzianców, podaci ofiarą, lub brudnego oprukianstwa.

Widzimy najdoswiadczeńszych, najlepszych, najcierpliwszych mężów, w codziennych przypadkach nie głosowane obierac środki; widzimy że się im nie daje, dyktac na drugich; że pomimo przewagi własnego rozumu, wstrzymują podlegającą ciałym słabościom, grymasom, i ranom losu, innych, zrodz potyborów, które nie wartają nawet porównać się z nimi, muszą się dawać przewodzić, i kierować; że przeciwnie niedołężni, i biedni, codo ducha, takie ~~same~~ rzeczy stawiają, i przemagają swoim, że rozlepną nawet rzyćć sobie nie może.

Nieraz widzimy rozpoznanego potoczego sztoniaka.

Widzimy w towarzystwie najdrobniejszych, i najniecierpliwiejszych głow, którzy chcą unieznać jaką rolę, jeżeli wzy sąsiedzkich, są na nich i wrócone, a każdy chce być sztytu, za każde słowo, którego tylko zażył ich wypadło; widzimy, jak o pasy, hach, pety, gdy towarzysom innym zupełnie pustej sztoniach, Dobrze się pojęcia, że tam lub odzic, porbić, tak poprzeczać i utwierdzać potocz

ze nasz roztacza się na uwagę, i nawet u uczonych ma jakiś znaczenie.

Widziemy że linijce piękności nie podobają się nęgodzie; osoby zaś zwięzłej przyjemnej powieterczonością bardzo wole obgodę wszystkich.

Wielko mówiąc, częstotnie spostrzegamy, że najrozumniejsi i najoswieleńszy, często niekoniecznie niepodobni do wszystkich spraw, światowych, poruczeń, dosyć się niezadowoleni, przez brak porownej zrzeczności, — i że uła, kantonami, już do natury rozgryskiemu seronętrzenie i zennętornie obczarzeni przymiotami, najmniej się umięją zpodobac.

Niektoż sądzę, że wyszczególniające się ich własności, niektóre towarzyskie zrzeczności dorwalają gęymac prawa, ułoronia gęczności, i przejmności zamiechynac —, lecz ci mylą się bardzo.

Dla wielkich własności, poblizają się wielkie błędy dla tego, że ludzie dobrego tonu mają zaróy czaj burralive ma, niętności. Gdzie zaś niema samiętności, tonu powinien spory maż, rozbiegniej czynić, d prostaka, a wlecy nie czyni się, rozbogonym, jeżeli się pogardza, niewinnemi; uradkami towarzysztwa, szpac preciesz żyć i dżiatac w towarzystwie.

Ta zaś nie moię dobronstnym odstawienia mędra dla پذیرwienia wyjeżnego, prostego popultwa. Ze gtonich porzago tonu sam sobą zięty, tam milczy, gdzie go nie zrozumie, ze dowcipni;

26 i utalentowany w spotężności głow paſtych, nie upadł, ſię
tak Dalece, aby zniemi ſantował; ze wzgł. z ponadnego chura
Teru, więcej o ſobie trzyma jak wieby cały ſwój Dzielność w małym
zuzyciem towarzystwie praſtocył, i był tego zdania, że którego
autokary jego ocyzny przyniesi z nędrach ſtomowisko; że lepiej sta-
ry melancion, byi grecczymi niemiata i cichym, jak na spaw
bardzo wielu, drzięjszych nęlszych panicytko samemu, narowno
rozwięzaw i paplac bez konic; że wzgł. ſeptachetnym wido-
moſciom i ſędom; i tem mniej będzie nęlszym; lub że
kto, bardziej ſię poeruna do prawdziwych wzowzetych zaufeni,
ten tem mniej będzie użymał ſpasabro oharu ſwoje ka-
razotna ſtrona; — to wyſtło on ſię bardzo kęlna zrownie
— o tem więc nie mówię. —

Nie mówię tu także, o obronij wobiſtoſci, co do tego, który
wiele o ſobie myśli, i gęda aby go niemiataie kędana, aby mu
podziębiana, i od niępnienia prowadzona, a tam kęnaſny robi-
ning, gęda tego nie znają; — wani też mówię o ſkrzydzo-
nij nęnaſtoſci, jednak tu, który już widzi, gęda go to
spółka niękresie, że go nie trzymujeſ niękresie za wida-
kie ſmiatło naricmi, i gęda nie bęgnie, kęda do niego

z kaganikiem, aby go kasnicil u tego swiata usmiatyl.
 Jereli jaki ambitny nauczyciel, ktory sie przyznawal, co go
 Drine z kiczki w reku rozpruzonego krajnoga, prande z glawie
 kuzie mlokosow, ufta ku niemu orieniczejczech, i z miachy
 polin z poglodu, jak pilnie jego wymuslane, i potrocznie postawiane
 szarty spisymano; jereli taki wiec przyjdzie kiedy do stolarz nego
 lub co jakiegokolwiek byc innego miastla, i na nieszczescie ani
 go tam kto zna po imieniu, ani go tam kto w kompanij
 czupziestu osob uwiera, ani go tam kto za co wzycij trzymu,
 jak kamerynera, i przez on kulaluje; ktor byznie trzymal
 katiemu, za rle, jezeli sie rozjusz, i retnie twarz z miaczepi.
 wiony? lub gdy taki, co tylko w irdie grabiel rozlisczycz, a
 to swiecie nie byl niegdzie bez rozetkiego wyehonunia i
 poznania ludzi wyroie sie raz stosow kinszek, a potem w bpiuni
 swojy bojainy postawy, petro i po starozimietku utrawy, sicezi
 w swym przed czupziestu katy podlug najnowszj mocy zrobia.
 nim surducie i co niereg sie nie utraci, wzim jest wrona, ani
 tez nitky zapani more, aby ju przywiazal; — stakich niecheg
 ja tu moini

Stakie i o prostym cyntu niecheg tu moinie ktery wraza
 normalnie porawim, jakie zjednoczenie i spolna granicze nadala by
 Drim.

28° w politycznym arcydziele, które ani kto o takim wygórowanym Talor,
cie, który sobie pozwala wyobrazić nim, w obycząj przystojności
i rozum.

Gdy nas mowią, że najniebezpieczniejsi ludzie w świecie,
myśla często o mojej zemści, i nie robią już w obcowaniu i w do-
stępności powierzonego powierzenia, politycznych, i innych ko-
rzepi, to przez to więcej powiadają, że ten przeczynny niekiedy naj-
lepszego przedstawia, albo że uproszenie jego niecierpiłoby, nie
mógłby, suche sążnia niektórych najjaśniejsze i najczystsze
niejone przyniosły.

Nie! moja uwaga tych się wot tych, którzy prawdziwie
swoją dobrą chęć i szczera poczciwość jedyną, z równem
dobrem i słasnością i z tym mocnym i ołtomaniem aby
postępowali w świecie, i utrzymali sobie i całe szczę-
ście — jakoteż i tych, którzy zupełnie tego wygłaskiego nie
znają, od każdego humaju przewidzeni niedostępnego.

Władze to pochodzi: to jest, że tym brach a dru-
dzy mają, chociaż ci przy braku prawdziwych przyniosły,
majątkie jednak, stopnie ludzkiej, lub ziemskiej szczytliwości
przechodzi? — Brachyja im: umiejętności obcowania z ludmi-
umiejętności, które często słaba głowa bez wielkiej moralności,
przez niej nabyma jak rozumny, roztowny lub dowcipny; umie-
jętności, stani się innym bez zarobku innych; stosować
się do temperamentu, edoni i skłonności ludzi w obłąd;

28
umieć się stać nierozumny z tonem społecznym, bez
utrąty własności charakteru i bez upodlenia się do brud-
nego podstępstwa. Któremu zaś natura nie wygrała przystępnych
tych zdolności, ten niechaj się stara o poznanie ludzi
o uloszenie słownictwem łagodności; ciepłości; niechaj się
uczy w ponurym czasie zaprzeczenia samego siebie, niechaj ma moc
nadzwyczajnymi namietnościami, baczność nad samego siebie, i nie,
wtedy także jednako uloszonego umysłu; — a w ten sposób pomyśle
sobie właściwą tę umiejętność wyrazić. Strach się zaś stara,
bez aby ją nie zamieniać z przodkami i brudną gwałtownością
podłych, niewolników, który się kładzie dając zniszczyć,
za bardzo cenę się podaje, aby mu tylko obiad dano; któ-
ry strach walczyć; i zamiast nieprawa, podaje ręce do ofiar,
kainstwa; ułaskawia głupstwo, gdy go tylko czeka za to
jakas nagroda.

Kiedy zaś mówię o tem esprit de conduite, kiedy nam
przy całym naszym obcowaniu z ludźmi, każdego rodzaju
nie domyślają; niechaj ja tu piszę książkę zawierającą
się; ale wyrażając niektóre dowody doświadczenia; jakie przez
bieg lat kilkanaście uświadczałem w których się między ludź-
mi różnego rodzaju i stopnia znajdowałem i często ich po-
sicha unaważałem.

Wtem wie jest to prawdziwe system dokładny, ale kamalki,
które może nie bardzo odrucą go za przedmiotem głą-
bokości myśli -----

2.

W rzeczym kraju może Europa nie jest, trudno uogólnić sobie
poboczeniu z innymi różnymi klas, stron i stronami ogólnie po-
chwale; ręką podobny znowu doskonałe, przelac podług upo-
dobania bez przymusu, bez obawy, bez podziwienia i bez wła-
nej szkody równie na świecie, jak na wstępie lub miarowaniu,
na ścieżce i na kszycie; jak na najpóźniej nie miękkiej ojerzy,
nie; bo może, nigdzie nie panuje wraź. Także wielka różnica
koni komunistycznego wychowania, dawni religijnych; i innych;
Także wielka różnica przedmiotów które zatrudniają uwagę
w każdej klasie ludu. Po porównaniu z różnicą funkcjami państwa
wewnętrznych tu sobie i tu zagranicznym z różnicą zwyczajów
z tem lub innym zagranicznym ludem, i bardzo znaczący odległości
i klas w Niemczech od siebie, pomiędzy które wychowanie i
porządek także ustawa państwa dotychczas dokładniej się
rozwinęła, jak w inne kraje. -- Dowie się ogólnie mniej
z życia kulturalnego z innymi klasami jak u nas? --
I dwoj więcej kultura, jak u nas? -- A to wszystko
bo nie zbiegu się, w jednym całym znaczeniu, umk.

w powszechnie narodowe potrzeba obliczeni w porządek ożeryany, jak w Anglii, gdzie utrzymanie konstytucyj wolności i szczęs- cie narodu, osmiata ożeryany tem punktem jest, w którym sie tworzy dzialanie, odkrycie i wadza niela oryginalnych cze- rakterow; ani też tak, jak prawie we wszystkich innych krajach Europy, które albo pod jedną kłoją głowę, albo przez jedną wszystkiej członków, obchodząca sprawę dają sie tworzyć, jak w Szwajcaryi — albo gdzie jedna państwa, jedna religia, lub straszne klima przeważająca, kryma moc na sposobie myślenia, na ton i jednomyślności.

Toras nie podpada, rzadziej wstępniacici, że ustawa naszej niemieckiej, chociaż tak sa postkladane, niela jednak i estymnych przynawę korzyci; ale i to, pewna, że one maza najwiekszy wplyw, na porównienie jednomyślności, nizszy niezgodności osobami, państwami, i między niemi podzielnymi od siebie stępnami.

Właż to także pochodzi, że niela aktorowie komedij i Romanow, pisarze daleko więcej utrudniajaca ma- ja prace, jeżeli chce że wszystkie stworzności poznac, opisać, i przycem jeszcze w szarac piętno oryginalno- scionego charakteru; daleko trudniejsza, jak we Fran- cji, gdzie sie tak bardzo nie równiają obyczaie Francji i Provincji. Właż to pochodzi, że trudno słyszac;

jednostancy pochmate narodu, na plody literackie. i e
ogólnie tak malo napisych dzieł przechodzą w potomność ja,
ko narodowe pomniki; - i stąd to nakoniec pochodzi,
że w Niemczech, jest tak trudno z ludźmi każdego
stanu j z każdej strony obcować, być jednako od wszyst-
kich ciępiorym, i jednako drwiąc na wszystkich.

Dobrodusny, pererog, niechędy, troski za prosty Bawarczyn,
jest wielkiej obawy, gdy ma doponiewać na różnie uprzejmości,
i grzeczności, jakimi go obsypuje Delikatny Łasi jednym
oddechem; szczęśliwie Westfalscy Senci porzucą to języczne
po cześniejsza, co do niego mówi Austriacki w narosnie jemu
zupełnie niernanym; a uprzedzając grzeczności i delikat-
ności przez sąsiłtwa z Francuzami obywatela Kentlandyha
Luzymansy w niektórych miastach sibiłej Saxonii są natrę-
ności lub podłości. Tu myślą, że ten, który jest tak
wodny łoni i łagodnym, ma jakiś niecierpięć i brudne
zamiary, że musi być katerynym albo burzo niedrym,
i w sparcia potębiujacym; a często dofta Saxonii dofta
Saxonii jest troskie preladrona powiekiżonne uprzejmości,
aby nad Leng na sążardę wyflawie, któryby sobie na
Nemni pomagają milasie użyskać. - A to! ten bęgo
nie zimniejszego, tylko mniej letkoministnego, mniej stwardy

nie tak wnatłoku cudzoziemstwa, i w podróżyach na ciele; i du-
 szy oglądnego jak ponurego Sapa z niżej Sapa,
 który przy pierwszym porównaniu, nie jest uprzedzonym,
 eke raczej czepias się zyka —, uwaiając more karkie, nie
 krakuskim dwoze, ze tworimago, który ani sposobu do zyg-
 ciaz nierna, ani ter światła. +)

Aby się więc według mięse, czaja, i cholicznosci przestawie
 i porzucei zastarrate przynajmniej; do tego potrzeba
 nauki "umiejętności". W cholicach, którzy ani nieukonten,
 Tomanie i sycyona, ani piromanie ani znowie obycyają,
 ani nieoprawa i ciągła czepias, ani polowani za bajkami;
 ani zbytarna ciekawosci, ani niedowolają gromadami opuszczać,
 Lucia Darnia w podróży wypędzić; są miejscance tak
 z tego co mają kontenci, ze nie nie znają, nie wieczego
 knac wiecha, nadto, co od młodości ojczyźnie widzieli,
 co jako dzieci podziawiali, lub od krowogeb, i orzyjuciot
 nauzygli się prostawiac, budowac, lub zablawac umiagone
 corocznie światła, są u nich ruzne języc more, zony, jedna,
 ho w swiecie znaczenia.

+)

~~Ze wyjątkich narodów mają Niemcy najwięcej szpitenego na siebie eta powiatu;
 more sta tego ze za soccini ja, i za bardzo ten świat wielki czepias i
 podriniazja... Kto i nie podawia, ten słyj na własny rozumowac.~~

Herzogliwa ciemnoto! nie do ramienia jest wstępem, jak
tego owłada, który, na różnych miejscach nie jedno doznał,
doświadczł, wieścił, przerył rogostawy i rozmołdiny, a nakon-
niec w niegromie nie znajduje uciechy, ni więcej podziwian
nie może, na wszystkie zmagany i zimna krowica patrzy.
Prusem czyni stare przywileżanie do krajowych obyczajów,
krypodobczych i nie gromczym ku takim ludzom, któ-
rych się mały różnica, czy to w postawie, ubiorze lub ka-
nie narodzi i minie — niewinnie wyprzeżają.

W miastach wolnych jest to przywileżanie do gromczym oby-
czajów, ubiorów, i. t. p. każdego ustanawiające, i ni racie
wolnym ma uftany radu religijną tolerancję, i na imie
wziane, lub mała ewangelice wreczy. Tu jestem tego zdania,
że ta różnica w obyczajach i jedno myślności, państwo nie,
miechich ma wreszcie stoi, raby się za gromczym
krajem w cadrych Prowincyjach, w tomwarzystwie spodobul.
raczej, i w przyjasnie i znalich przyjemności, w obecności
drugich rajac sobą, i bractwa na drugich.

~~Współdrużny myśli, że ga wrogostko ubiara, że ma wrogostko wotno: pogardza
tem, co nie posiada, i co nie może sobie posytkac, występuje smialo, a rządn
i po stylu psku. Dobrodrużny liście cipe przegajmiej postarac, że wrogostko
czyni, aby się drugim podobal.~~

Te trudności są większe. Kom mniej czasu się daje, i Kom
 większą wzmocnioną obronę, gdy się w Niemczech wejdzie w
 kompanię która się składa z osób różnego stanu i
 wychośowania. Niemiec niepotrafi tak łatwo wnieść się
 do cudzego Donaręskiego Konu, albo zrunge się nadarę;
 rozpięciem jego się karas się prapra; on się czuje
 być Donaręga, jeżeli sposób zabawy różni się znacznie
 od tego; do którego był przyzwyczajony. A kiedy raz z
 Przemysłu do miasta gólarzkiego przyjdzie, natenczas czyni
 go nowość rzeczy bojeńskiem, drucym i bojeńskiem, nie,
 spokojnym, dzieje się przeciwnie, to jest albo zimnym,
 mało mówiącym, i przegadnym / szkodliwym; albo podaje
 się przyderstwu — przez co kłóci pokój. —
 Gdy on nie wie, to się czuje w mieście gólarzkiem wobra,
 nie rozgledem utowienia i postępowania, bo był przyzw-
 yczajony wprost przeciwnie, a nieprzy nie umiara na powierze-
 ność swoje. Dla tego też będzie biedak niecierli
 jak niemy i nieczuły. —
 Długo się widzieć wrociwego szlachcica, kiedy wypełniając
 obowiązki lenistwa, poskare się poniedu łatach ora dwore swoje
 w urocinu góliności nie umiara, że wprost czyni się się ~~dużo~~ ~~po-~~
~~bit~~ jak się często tak powiadzie. Francis i Mykal mogą najpewniej

pana! Paniotka ubrał on się już jak najczystej i odmi-
 nił sobie tak bardzo ma ulubione fajerkę, aby tylko
 niebyło czasu dymu od niego. Po ulicach miasta wprost
 jeździło pustko było i cicho, gdy on już obchodził swój
 dom gościem i wszystkich buźnit, aby mu pomagali
 do tak ucigalnego dla niego zatrudnienia: ubrania się
 no dworaku... Teraz przeciw już gotów; jedwabne ponaczki
 nie czynią mu takiej usługi, jak dopiero dzisiaj zwiegnie
 te buty; mór diabelskiego gryzie po kaciach, które mu
 się nieokryte nogami być zdają. ---

Wzrost podług mody krajiny nie były naramionach, tak
 wygodnie, jak jego własny, stary, ciepły i długi surdut,
 a star nierozumnie ma wyręczyć. -- W takim dręczącym
 usposobieniu, wstępuje do przedpokoją. --

Chłopa niego kładą się klamki Dworacy, którzy cho-
 ciawo morda wprost nie są wartą tyle, ile ten rozgła-
 ny, poczciwy i nie mniej, jak on niecierpliwie czas stugi
 zachaje przeciw z pochłanianiem, z wieloletni nosem, i zrogar-
 da tutaj, gdzie się paniami być ogła, patrzy na niego
 wydelikatnie, i dla tych wszystkich, którzy wchozą w towarzystwo naj-
 bezpieczniejszy srodek, na piśmie odzwierciedlenie wyrukac co się dzieje.

Przebie on każde wygłoszenie, nie wstrzymuje się na nich jako daleko
 równowagi na rozumie i rozważaniu; ale przecież musi się dać
 od nich upokorzyć. Przybliżają się do niego, rzucają mu
 niektóre pytania z rozstępami ale imponującymi mianem;
 pytania które nie wchodzi serce, i na które nawet nie,
 chce słuchać odpowiedzi. On sądzi że znalazł pomocnika
 niemi jednego, któryby miał więcej współczucia; z tym
 więc zaczyna rozmowę o rzeczach, które może nawet dla jego
 części są ważne; o Dobrym byciu, o słasnych przymiotach,
 o pięknościach natury o Prowincjach, w których
 mieszka; i mianem rozpruciem, w dymie co mówi, o dylech
 kretelności — ale nawet poznaje, jak bardzo go zwia-
 dła nadrobia. Ten panie słucha go tylko półus-
 kiem, odpowiada kilka głusiem zgłoskami i rozsta-
 wie narazcie stać samego porocinca. — Wraz zbliża
 się do kota ludzi, którzy chcą rozmowę być się
 zdają zwieci. Ten rozmowie chce się przystępować, ale
 wazystko co słyszy porocinca, mowa, ugraz, obrót, rozpru-
 to to jest mu cudze. —

~~Właśnie przed niemi jawyca, na swego tonemistka lub nauczy-
 cęła języka, temu dawać użycie natychmiast swój błąd, przydaje,
 że ma t. na tyle rozumu, aby poznać, iż właśnie to jest imię, które
 co się nazywa na nim, wodzić. — Wazgi: Kłopoty (część 1. Rozdz. 16.)~~

W przestępcach pol' niemieckich, pol' francuzkich mówię. Tu
 omawiamy, na które on nigdy nie zwariet, i nigdy nie mys-
 lat, żeby to być mogło, aby Niemcy mogli się za-
 truć w teni kłamstwami. Jego obawa, niecierpli-
 wość, jego z hardym wrażliwym momentem, dopokół ten
 ramię przekłety nieurodzi za sobą. —

Poraz wzięmy tę rozprawę precyzyjnie; wystawmy sobie
 szlachetnego Dmorrana, który przecie raz wchodzi
 na wieś w towarzystwo uczeniych urzędników i większej
 obłachty. — Tu panuje niewymuszona, wesoła otwartość,
 swobodność, słowa nikt tu nie wari; żart jest prosty traf-
 ny, i mawy, ale nie dotuczającej, dowcipny, albo wy-
 srahaný.

Najp' Dmorrana radby się wbrzeć w ten sposób mystenia
 w działaniu mająca się w rozmowy; ale ma braku
 je wyrazów otwartości i prozeczności. Czem kumtem
 prostota swy charakt, tem obrada ten. On to czu-
 je i chce druzich, na swoje kopyto pracość.

W miastcie, uchodzi on za przyjemnego człowieka; roz-
 sięga wesołkie żagle; aby goi tu za takiego trzymają-
 no; ale drobne anekdotki i delikatne przechody.

jakie tu natrona, sy tu zupełnie nie znane i gina.

Adres, że on się chce dorugich nasmiemac, gdyż go w miast, cie nikt nie obwiniał, a podobny sposób myślenia.

Tego grzechu, który prawnicowie obarczają, że fałszywość; te słodkie wyrazy, które czasem sąsiedzi, a które tylko przyzwyczajone i grzeszne być mają, brzymają za obłudne szyderstwo. — Tak wielka różnica! — Ten jest mierny enema kłapani i oddziałami ludzi!

Nauczyciel, który w literackim świecie dość znaczną gra rolę, myśli może, że wstrępnica, na której żyje, jest punktem. Tem średniczym rypia i drzatania paristo, i że rucce, do którego nabrat swoje wiadomości jedynie ortowickoni przytoczna, a natężenia, zrybienia, i nauki godna umięjetności stanowi. — Bardzo, który się nie pamięta tu, mu zamowoni, rowie on i pogardzi. — Duchem pętkości.

Damie, która przy przejęsiorie swoim żywej sobie per, mać tak słownego miza, i odwiedza go dla tego, rabandia on w takich narrecu i takich przedmiotami, o czym ani słowa rozumie; companion, która się ciężyła użyć sobie przy nim; bawi on przy Helacyj, rozłożeniem jaskie, go nowego akademickiego ediktu; albo jeżeli winno widać temu dobremu ortowickoni, i do głowy swoje jęderka,

opowiadaniem zabawnych przygód z jego lat studenckich.
 Wskazuj obawie jest także ten i niear, który nie czyta
 wiele zurnali, i nowsze czasopisma omodach, a znajduje
 się w kompanij z pieknością oddychającymi panami
 lub damami. —

Wskazie zrodzonym i sprzedanym zdaje się być proflak,
 gdy się znajduje między kupami w spółce tonków związ,
 na ikiego tajemnego, lub gdy jest w tonaryjście,
 które się tyłko składa z prawdziwie uczonej osób.

Nie panie nieprzystojniejszego i prawdziwym pojęciem
 oddzielonym sposobie, życia bardzo sprzecznego nie będris,
 jak gdy będris liczy się po między sobą stara się
 cudziemcowi, który dobrodesznie nich w chodri aby
 był uczestnikiem wspólnej wspólności, których on
 nie rozumie, niedopasuje żadnego wrythie zromony,
 poraż dęty jej obrót na przedmioty. —

Tym sposobem i ja się niear w mojej pierwszej młodości,
 nawet w familijnych tonaryjstwach serdecznie nędris, kę,
 dy rozowne prezentowane ranpe z anichotkami, i wreszta
 mam, z którymi nawet wjez niemożem. — Powinno
 się przeciw mnie większy wzgląd, lecz wradie unajoziej,

kompanie tak proze, aby się podług każdego staro-
 wała, do nawet nie można zamieć kręcić; sta tego
 wize potrzebna jest każdemu, kto tylko w świecie
 chce żyć z ludźmi umiętności, rafterowania się do obu-
 czejano, kona i usposobienia i lub utalenia siudego.

3.

Teraz powiem nieco o tej umiętności. — Lecz czyli
 nam powstanie przed pisuc książkę odelikantym
 tonie Tomarystwa, który more wealem mojem ży-
 cia tak raczko uważatem? Moger opłubił się
 poznamieniem ludzi, gdy tak często padłom sam ofiarą,
 nieostronijnych, i nie do przetaczenia wielkich słabości? —

Czyż wierzą się uczyć nauki o obcowaniu z ludźmi, i po-
 meru, który pranie odciąży ludzkosci żyje myslaczymy?

Słuchajcie moi przyjaciele, co się też da mi to dopowiedzieć!
 Wzgniętem doświadczenia przecienne, które mię przechowały
 o mojej własnej niecieremności — tam lepiej. — Ktoż może
 lepiej wystrzeż niecieremności, jeżeli nie ten, który
 się już w nim znalazł? Jeżeli kompozycją i nie,
 wieściatose — lub nie minuc do naruc dobrocia przynierające,
 go się jona? — jeżeli technoda ex mltocicia i przyjas-
 nia!

za sposobności drugim się przystajinac i uczucia sympate,
 liczne w sobie rozmiereci, użycia mię często nieostrojszym,
 i nie uważają na głos rozumu; to to u mnie mylnie widzi,
 to, nie było prawości, ani posępnosci, ani nieodowidzeniem,
 ani nie znajomości z ludźmi, lecz potrzeba hocheć, i być
 naurajem hochemym, pragnieniem do czynności, i dżiatu,
 nie Dobrze.

Wzrostu wzięcie, żeby wielu ludzi, wstali krótkim czasie, byli
 wstali różnym sposobach, i słyszaniach, zinnymi wszystkiego
 rodzaju ludźmi, jak ja more od lat dwadzieścia; tak
 więc już do nyc sposobności, jeżeli człowieka natura i wy,
 wspomnie nie usposobilo, do czynienia pracy i przestrzenia
 od niebezpieczeństw, które jamemu nie można było snijać.
 Leżąc teraz żyje samotnie, nie czynię to ani z niemi,
 nie ludzi, ani z głupotami; do tego, mam bardzo małe
 przycięny, które gdybym tu obieranie chciał przystan
 cze, za wielkim sobie mówić, wstąpiła gdy jeszcze
 w horicu tego wstępnie muszę i tak pomiodziac nieco o
 moich doświadczeniach, niżej przystąpić do zamierze.

Teraz więc jeszcze o tem:

4.

Jako między człowiek, prawie jak dżiacho jeszcze wystąpił

42

już na wielki świat i na wielkiego Dnora. - Mój Tem,
parament był szny, niepokojny, burzliwy, krew moja
gorąca; zarody do wielkiej namiętności, teraźdy już we
mnie uspięne. W pierwszym moim wyznananiu, byłem
całkowicie wypierzonny, i przez uwagę, jakże zwracano na mnie,
je małe osobe, przegranycającej wielką rozległość i dalekość
od ludzi. Wychożony w Gjeruzynie, gdzie poopleśtowo, oblu,
da i podle ciotkanie nie jest w rozpraju, nie usposobiano
mnie także do tego usterenia, które mi było potrzebne,
nie w szarych krajach, i despotycznych państwach, do czy,
nienio wielkich postępów; raczej takie umiara albo mta,
drier naukę teoretyczną oprawdziniej mądrości świata, albo
ta uderza się im z wielkim niebezpieczeństwem; tu musi
właśnie dosmaczanie najwięcej czynić. - Potkone najdzierelniej
skutkują i najgłębiej tkwią w pamięci, jeżeli tylko są
lekka odbierony serce. - Przypominam sobie jeszcze coś
podobnego do mnie na stacji czas wrynie ofiarnym.
Teoria sobie w C^{xxx} na wosłuchiej operze w tożym państwiej,
wzruszonym wrażeń, jak Dnora. to obiad nie jaśtem
na ranczu; lecz jakże gość w miasteczku. - Miałem jayzro by,
to awc, na pierwszym staru siedział tylko Baron
J⁺⁺⁺ jacyony, staruszek. - On też samo zdaniem się był

prekhanonym, iż poźniej nadpisał, jak słobnie było — ;
 gdy mu się zalem uobilo ; mnie toś samo samobnie ro,
 baczył, poruptył pól zebom do mnie, i zowrył mianic ze
 mna. — Dawał się być tēm barożo radevolnionem, co mu
 wyprktem o tych przedmiotach, o których posiadatem niek,
 toś wiadomości ; staruprek starał się corocz barożij przy,
 jacielsthiem i gneznijszym być, a to mię tak poedy,
 cato, że rozmane potem rōżnie obracatem, a nahońca dom,
 i pnie swiatkowatem. —

Nahonice wyptisyngła mi się jehai rucznica niegstrōznosc
 w monie, klōrij już jednak nie przypominam sobie
 koraz, baron wyprzał mi surono w sercy, a nie nymō,
 winfry uni stoma zastawil mię na mięjaci, sam zaś
 odśrodt do swojej korij. — Celem cały się tēj nacyony,
 ale nie drugo pomagato lekarstwo. — Moja wysosci spowodowan,
 Au mię do wielkich przestęptm przywocitosci i dobrych oby,
 cazyjō ; bytem zarazy, cryntem ranizē, albo ra mied, albo
 ra mied wychoditem ranizē ra — wirusa, albo ra pōrno,
 bo ranizē albo glunstwo powchitem, albo ranizē na prawnic
 cpiatem. — Nad nigd pochoditly typicyrne praciwnosci, w mō
 jeh crymosciach, i w lasnie przy kōrdij spowobosci zmytlem
 rannic, bo się nie trzymatem jednogo profego planu. —

Najpierwej onie nie chciałem, byłem za otwartą, za nieumiarową a
 przeto j: kochyłem sobie; potem przesięgnąłem sobie, byc' dobi,
 kochnym dwozranieniem. W dwozranieniu mojem pozostaje; a tepr,
 si nie dowierza mi; a przeto wymuszany, a przeto postępowaniem
 powierzone powierzenie i spacznie wewnątrz, wytrwałosi
 i stalo się. Trzecioplanowy wroscie sedy, i orgizmi, do dwozranie
 się od n: przostriech, i stalem się samotnikiem, sedy i Drogie,
 mi. Do wzdurcie unazg, ludzie mię raczety stano, i o: m,
 nie jak wrogotko przegotnie srukuję. Prer to rad
 obudzila się we mnie maóra do spotowania; przybliży,
 tem się na nowo, ranczeratem znowu a czmura znikla,
 ktora na mnie sciagnęto odgrocenie się od przyjaciela.

Winnij epoce wspomienatem pamujęce g: wroscia nieczar
 owowpnie; wtedy obawiano się mnie, ale mnie nie bu,
 biono; to mię potato; wady mię to naprawie, charatem
 się ze strony nieszkodliwy, przymiarane, i dobrotliwie serce,
 ktoreby nie znato szkodzie i przesławowac — a skutek ten
 był, że każdy ktory był jawezie cokolwiek na mnie roz,
 jędzony, albo donciony rzat mię sciagnal na siebie, bar,
 owo pocto o: mnie sadzil, skowujnal, że jui nie walęze
 mięzami i że moja zbroja była dopa do mordu.

Kiedy zaś humor mój satyryczny podziwiali weseli towarzysze, sro, tedy podrynatem wielkich i malych glupców; wte, czas smiali się karcotomiej; ale roztropniejsi trzesali wta, wy, i byli hu mnie oziębliwi.

Aby więc okazać, jak mój humor nie jest złośliwym, poprostulem się nasinaemac, i zecretem uniewinnimie wypryt, hie glupotna i błędy; a wotedy trzymali mnie jedni za kurmie zarudy za obłudnika. Obratem sobie tedy ococowanie z najszarniejszemi i najśmiałyjszemi; to daramnie orehivatem pomocy, jeżeli mi taka była potrzebna; wdatem się z podłemi, to mnie wocagueli do swego rzu, du. Lwicie bez wyehpania z podłego stanu, nadu, zwmali mnie, gdym się za bardzo do nich przybliżył; Da tego też zaraz zmini perewatem, show obrarili za, norumiałość moja. Chciałem się wywydzryć; to mnie wra, słodamano; byłem za greczny, to nie chciało mnie wickia.

Wkrętem się wspaniale i przyste wnie, podług obgiera, joro ludzi, postać tonu niesmacznych społeczeństwu, w które w podłem, i w których traciłem czas z do, ty, poważenie od mędrzych i uhoratowanie zsumy, sody; to byłem za prosty, i przeciwny gralem wół tam, gerie moylem i miałem się pokhorac wspaniałym.

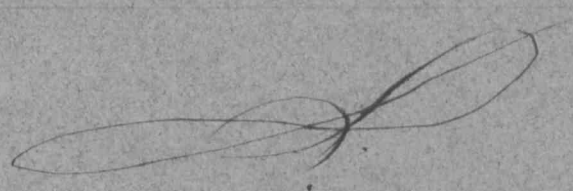
46

Subwarzym, a to nasytło przez brach zacyfonia w
samym sobie. Cokoltem się mamie szumowani i
wracho wchodzeniem między ludzi, to mię trymano
na pyjnego lub obłudnika; pakaratem się zoru-
gim zarom, to mię jako codziennego poprzedzeli i
wysimiedli. -

W pierwszych latach młodości powierzałem się
nieostrosnie każdemu z szpetnym zacyfoniem, i bez
żadnej uwagi, który się mienił mojim przyja-
ciółem, lub oswiadczył jakies ku mnie przywiera-
nie; a botaćnie wiodziłem się być zwiędronym,
albo zdrańdronym; potem byłem zwanu w zapale
dobroczynności i ludzkości, przyjacielom każdego,
gotowym przystąpić się każdemu; ale z przykrością
doświadczyłem, że się nikt spore niechciał ze mną
potwierzyć, bo nikt niechciał serca, które w tak
wiele karowathów i czołstek kawałków podzielnem
było. Czekinatem coś mielkiego, to mię zmiętko;
Kachatem się między ludźmi, bez się wierząc
na wierność i poczciwość, to nie miałem żad-
nego wrythia, nierego nie byłem weryfikierem. -

Bogacra była rodzycza na Smoraczach, i w których tak częs-
 to się skutem. Mamie sobie do ra ofiarę,
 czyli za rucyjt po cztai? — Dozycie i na tem mi,
 Donizko wigcej unwarciem, jak wigciem tych unwar-
 do wstajnego porzytku, i wigdy nie mogłem przez
 mego zimnego temperamentu tyle sobie zrobić, abym
 mógł tym raktogo stłabości mojej. — Tak przeszły
 lata w których jak to zmyerajno mówię, mógł-
 bym był sobie zrobić przesieie. Teraz gdy już
 ludzi lepiej poznatem, gdy mi doświadczanie
 otworzyło oczy, uwrzytło mię unwarimym, i nauwym,
 to mię wpytywa na drugich; Teraz już jest
 dla mnie za późno, w tej umiętności wigjekt ra-
 bie. — Był mój z trudności sie zgina do ukło-
 now; nie mam już za wiele niepotrzebnego czasu,
 który bym mógł oddaćłowić; to, abym nastat,
 hoch mojego życia mógł na tej drodze dostajpic,
 nie popstaca ucilomania i pracy, która by mię
 hoźłowita; a nawet nie przystoji na męria,
 którego zasady potwierdzały mię i doświadczanie,
 nie, teraz dopiero rucyjt, oraz rolę wymiarowanego

paniera, lub doftyernego faufcirona. Laporino jąd
 mój: recyruac rozmyhleniem, ale nie rapawo po.
 Karcz miodriencom droge, ktora poſte pomac maję;
 tak wiec porzucicie nam ſpróbować, i przystępie
 do recyru?

Prozorient I

Uczeń swój i przepisy obcowaniu z ludźmi.

I

Na świecie musi każdy człowiek sam sobie zrobić znaczenie.

Nastawienie tej prawdy.

Každy człowiek ma na świecie takie tytkornaczenie, jakie sam sobie robi.

To wyraz stoty, i materija bogata. Do książki o esprit de concuete, i o srodkach jekimi się ich cel swój osiąga, wyraz, którego prawda rasadra się na doswiadczeniu wżygachy wiekoro. To doswiadczenie uwy matwora i nielomorozy robić sobie znaczenie u pa społstwa, moio w tonie z książkami, i urzędnikami o onych zwigkach; chocia ci ani o jego istnienia nie wiedzieli; ale ten ten zarabia mu przecioz, jeceli nie więcej, to przynajmniej niekiedy objad, i przystep do pierwszych domow. Inatem jednego człowieka, Na, który również naupane mówi z Cesarzem Josefem, i s książkiem Kauniz, chocia bylam prony, ze go ci po imieniu Tytko, i to jako niepokojnego, i rygozne mali.

Podobnie, w Miottim czasie, gdy o to nikt nie pytał, takie sobie
 ogłosił racjonalizm, że ludzie, którzy mieli sprawa do le,
 farra, jego o roztamienie się pierwszej prosili. - Potem jechał
 tak. boro tygodnie do jakiego Magnata w Wiedniu, i przeg,
 taćca w mojem guście innych smych znaczących przysia
 cieli; i taką smiatosicig, że spociar, nie uskuteczniła za,
 miara, jednak górcerna niektórym strajmal odpowiedz, kło,
 ra potem dalej cijał.

To (całkowicie) doświadczenie, że przez ten rozumienia i przez orla,
 cpełna postawa można sobie na umyśle drugich radzić, os,
 miała racjonalnego potępowka tak dalece radzić o racjonal,
 o których przed godring ani słowa nie czytał, i nie słyszał,
 że nawet obawy wypracowania literat nie wazy mu się sprzeci
 wie, ani mu poptunia radować, któreby crotentko polot kusa,
 na suchy wrucito ziemie.

Doświadczenie umiadowia nas, o skutku, kiedy się głupiec o pierwa
 jpe w państwo stara poradę, iustarionych merion dopre, a nika,
 go nie napotha, którzyby go poradził nawet, na pierwotnym
 jego miejscu.

Na tym doświadczeniu oparty, żadu cudry artysta sto Lubercin
 za taką sztuką, któraby krajowy, W rary lepiej zrobiona, za se przed
 kulawie; ulc doctela.

całorimda hardy się strąpic; potem nie może tyle nastarczyć, ile
od niego żądają, więc nakoniec robie u krajumina, ras za towar
zapłaciłmy

Na tym doświadczeniu oparty, wykpiena autor Korystny
rezerwuje, gdy w pierwszym przedmowie do Drugi części obzer-
niej jego książki z bezstydny ruch waleśzig o pochwałę
mówi, która go znamy i uczeni, w pierwszej części rozprawy
cili.

To doświadczenie gnieta pana bankrotca, który przy-
czyje chce pieniędzy, eedac ras nigdy nie może, w takich
sytuacjach żądać pomocy, że bogaty lichwiarz, za przeg-
nie sobie krajona, dać się od niego wzuhac.

Panie wszytkie wogaje prośba pomoe i pomocy znujda
swój pomysłny skutek i niedoznaja oomowy, jeżeli w tym
tonie wyrażone będą; gdy przeciwnie pogarda, oocale,
nie i zaprzeczenie słusznych życzzeń są prawie ranne ofiary
grzebnego i bojaźliwego ubiegania. f. handdaku f.

Słowem wyraz: re cłonick am niezłozego am mnijszego
nie ma znaczenia, nad to, jakże sam sobie wyrobił, jad wielką
wypiercia dla matoery, samocpłobow, lampartow, i glon pływ-
kich, aby nie uwierzyli gerie w swiecie, ja wige raden

sposób ogólny nie daje ani ziarnka ziarnu? — bez czego
 nicat, żeby sam ten wyraz nie było sturigo? — Nie mój
 przyjaciele! on nas naucza, abyśmy bez potrzeby i po-
 wstania nie odrywali nigdy naszych ekonomicznych,
 fizycznych moralnych lub umysłowych słabości.
 Bez unierwienia się ratem do samopłubstwa i podłych
 kłamstw, nie trwa przecież raniebywa sposobności, do
 odwołania korzystniejszej chwałki swej strony.
 Znajduje się fałszywa gretteczność i powściągliwość, która
 z metodownego zaufania samemu sobie pochodzi i bojar-
 rości; w takiej opuszcza nie jeden, który wiele użycie
 może i najlepszą sposobność do upomiarzenia się i do cią-
 nięcia na siebie uwagę, wiele znaczących, bez najmniejs-
 szego przytku; sposobności, która się już może nigdy nie
 odwrócić. Nie trzeba przypominać, że w takim razie trzeba
 być wyprzedzonym, nie chwalić samego siebie, bo zawsze
 przytem rośnie, że ten, co się podwyższa unierwionym bym
 wysprężeniu nie da się wynosić, a wymuszone,
 na nie się przyda. — Tymczasem się herb stocisty, to
 pobudza się przez to do dochodzącej i niemiarażącej
 doświadczenia.

54
albo się daje powód do największych i najnieprawniejszych re-
dran. Wytkaże podnara, wszystkie ich głos; a tak już prze-
jadły namiętności: Pokaż się więc z pierwszym gwałtownym wy-
razem wewnętrznej inności, a przedewszystkim z jasnijacym
na czołe wyrazem prawdy i wietności! Dobrze jesteś spo-
wodowanym, pokaz tam twój rozum i wiadomość! Nie
tak wiele, alejś wzmiecił radości, lub siebie zrozumia-
łym uczynił; ale też nie tak mało, aby cię prze-
widrano i przekierowano! Daj się szukać, i nie bądź sam-
sze gotowym, ale uważaj, aby cię nie mieniono samotnikiem
bejsilnym lub wyniosłym!

II

Staraj się o doskonałość, ale nie o pozór doskonałości!
Dąż do doskonałości, ale nie do pozornej doskonałości i nicomyślności.
Ludzie sądzą cię w miarę trzech ralek, a wtemczas są je-
cze metelniki, jeżeli ci jakich nie przypiszą. Do wtemczas,
chocbyś najmniej zbledził, powiedzianoaby: „Takimże człowie-
kowi nie można do na dadek sposob porzebrzyć!”
a gdy głupcy nierozumnie siępryć się z tego będą, jeżeli
odkryją człowieka, który ich przyciemnia niektóre pobłdore,
nia; to bład jeden, że więcej sobie pomagają.

będą jak innym cały rejestr zbawci i maturości? —
 w Tobie

III.

Nie bądź wielkim niewolnikiem, dani innych osób, o Tobie!

Nie bądź ras. bardzo wielkim niewolnikiem dani innych o Tobie!

Bądź sam sobie panem: 'Cóż ci będzie ułomnie obchodzić,
 gdy nawet całego świata, jeżeli to oznajmi, co powiniem?
 a co ci przyjdzie z całej osoby snót powierniczości, aby
 się nim chlubić w towarzystwie? —

IV.

Nie traci' rozumia'

Przedemogotkim uważaj nad sobą, abys nigdy nie wnetz nego
 rozumia do siebie do Boga, do Wszechy ludzi i do o,
 potraśsi niezgubił! — Skoro twój towarzysz albo
 pomocnik, wyryta ci serce smutnienie, albo rozpacz —
 ich, to już wogotko propact. — Wskierziciu staje się
 ciekawie, nicca niepraniecologym przeciwnie drugim. — Każdy
 najmniejszej aby pumor, każdy znak oieblasi ngraraj się
 na sobie; so umiesmaniu, ze każdy porwaje ponus napsz cior,
 pieniar, i uspodri, abysmy go o co nie prosili.

V.

Nie przygotowczaj sobie cudzej zastugi!

Nie przypisuj, sobie to, czego zastuga Drugiemu natury!

Jeżeli ci dła uprzedzenia rozpamiętałeś, że jest meza, która
 się się toba opiekuje, najwłaściwiej gromadzi i uprzejmość;
 To nie nie spotyka się, ale bądź uprzejmym, obaj uczciwi,
 iż toby narządki ci spadały, gdyby umiemy na samego siebie, uca,
 no. Bądź raczej najwłaściwiej, który w ciemnym
 rękotku własnym omwica światłem, jak wielkim księżycem
 cięrego słonia, albo trambentem płomietnym.

Wzywaj swoje zmartwienie!

Jeżeli ci co brakuje; spotka ci jakie zmartwienie nieprzebie
 i nieśmiała; a niepomaga ci nie rozum, rasady twoje i chęć
 dobra; To się nie uskarżaj przed nikim innym, na twoje
 cierpienie, twoją słabość, lub najmniejszą trapienie, jak tył,
 ko przed tym, który ci może wspomóc — nawet twojej
 wierniej matronie nie zwierzy się. Nie to pomaga zmasić, lecz
 wiele utrudnia ciężar znosić; nieprawdnie bardzo wielu od
 stepują nawet od siebie, jeżeli wiedzą, że się niecierpić opusz-
 ra. Tak przeto rasi zmiarkuj, że jesteś bez pomocy, że
 tajemnego wsparcia już nie masz i nikogo, który by
 się wziął za toba — o naturas, na nikogo nie bądź!

Ktoż ma na tyle odwagi i miłości, aby się stał jedyną i mocną podporą tego, którego świat cały opasał? Ktoż ma na tyle odwagi, aby powiedzieć inquam tego człowieka, on jest moim przyjacielem; on jest mądrzejszy niż wy wszyscy, którzy się z niego nasmiawacie! — Gdybyś kiedy znał los takiego, to pewno byś drugi jako nędrora s. spuda, usz. który sam w rozparzy łos swój cisał do twojego przyjaciela, a którego opieki bardziej niż jakiegoś, jak pomódz być mogły. —

Nie chlub się bardzo spręścieniem twojim!

Nie wyptawiaj zaś za głośno spręścienie twoje! nie szczuj za wspaniało twoją ordekę, twoje bogactwa i prymoty twoje. — Bardzo kiedy przejeżdżają ludzie bez mrużenia i raz, drwić taką przewagę! — Nie pragniej zatem wiele ciniarzeń od innych! Nie czyń za wiele dla twojej współbraci! — Oni bowiem uciekają od rozratalnego dobroczynicy, jak ucieka, ja przed powieraniem, któremu się nigdy wyptawie nie mać noc. — Ktoż się ratem, wygnęszac się w oczach brata twojego! — W tenraz takie kądzyl wiele od siebie widać, a jedno odmoiwienie Dobrodziejstwo, Kładzie stępsam i jędy

Tysiąc innych istotnie o tem wyrażeniu w zimną niezmiesz.
Lub ciałoby nie mogło niedzielnie być światła nagrody?
Dziękuję może wyjątki, lecz na to nie rachuj; o tem raczej
pamiętaj; co wzy codziennie doświadczenie.

3.

Nie odrywaj słabości w spółdzielnych twój!
Abys się podwyższył, nie odrywaj nigdy na podły sposób sta-
boci w spółdzielnych twój! Nie wystawaj Mgły i atomów.
Si ich światu, abys dla tego sam nie mógł przycie!
Silnie cię słuchają; wstajera, jeżeli umiesz przedstawienia
twoje potęgi i doświadczenia, lecz nie umiej nie unowidny się.
Pracownikowi, jak to jelschpetnie jest, miłości tam, gdzie
rozryskich tręga się wargi, aby wyspydnie, ponizoi lub u.
pocławie! Podrybys ty mógł to tych jelschpetnych nate-
rec, chaciwi ich iniat ani zrakowac, ani zrakowac nie umie!

4.

Pocaj innym sposobności do przekonania się!
Czecz się podobnie i być sprawnymi. To raczej sam się
zrozumi, a pocaj innym sposobności do skaramia sprawnie-
nej strony. — Mabo ludzi mogą sciępić przewagę drugich!

59. — Prędzej przebaczą mi nam Bractwa naszego, nawet i ród,
nie, jak czyn, którymi ich zastanawiamy. Przeważnie tam tedy ci
może przypisać sprzeczność, jeżeli od nich oddalony sta-
ją po na sferę ich przemoc, i nie zażyli im nigdzie
na drodze. — Nawet i w spotygnięciach braku się
stredz myśli. — Kilka razy uczono mi w Towarzystwo
nie za rozumnego i domowego, chociaż prawnie radnego ma-
drego słowa rakt nie powiem, i gdzie nie nie więcej nie czyn-
nikom, przed tego, iom z świętym ciępliwością słuchaj nie,
która i stępiącą niecierność, albo narozwadrat
kardoso wrozomę jemu przynajmniej. — No jeden przyszedł
do mnie z tym rokowaniem oświadczeniem: Tu nie mogłem
się utrzymać od śmiechu: że przyszedł, aby mi jako au-
torowi i uczeni najostre sterylizowanie! —
Ten celownik pofarzi się potem przy mnie, i zaczęła mówić,
a mnie, którego chce podziwiać, nie dopuści nawet do sła-
wa, potem odpowiadając mi wierszem z mojej nauki, i
z jej i przymniej zabawy, do której się może 20 słów nie
przeprzeć, stał tego jedynie moim ukontentowany, że mi-
ktem na tyle rozum — aby się na przystąpił.
Przed ciępliwym, że wziętymi podłami, Haborściami.

Kiedy więc kto przystąpi jakby powieść lub coś takiego,
 co chętnie opowiada, a ty słyszysz ja już raz kilka i jest
 może nawet ta sama, którą ty już ma opowiedział; to
 mu przecież nie daj powodu na sposób przychylny, że to rzecz
 dawno Tobie wiadoma, i że się nadzi jeżeli ta osoba radła,
 guje na wróżdzy. Coż może być niewinniejszego, jak nie
 rozmawiać także oświadczeni, jeżeli się czymś pewno gwarzności
 drugim a sobie dobrze misnie? Jeżeli zaś mają ludzie
 niewinne jakie przysporzenia, n. p. mówić chętnie o koniach,
 być uciornomi, jeżeli kto imi fajkę pali, lub lampkę
 wina wypije; to ustrzeba się od tej gwarzności odargnąć,
 jeżeli nie przeszkadza wielka niemoc, lub orędująca jakie
 ujątkowanie. Na tegoż też nie możemy nigdy narzucić przy-
 mierzanie, ^{roz} dwołów z wiejskiego rodu, dobrego, który każ-
 dego polownikiem tylko słuchali, i wrodka tylko mówią, któ-
 reż rozreli wstając nową kłębą ~~na~~ nie oczekując odpowiedzi
 na pierzga.

10.

Staraj się o przystannosci ducha!

Przystannosci ducha jest to radki dar nieba i który czyni
 że w obcowaniu w dobrem, pobawiamy się światle.
 Ten przystannosci nie da się wprawdzie stuka przyswoje;

ale można przynajmniej tak sobie uprząść, abyśmy, nie,
 Ty go ma brakuje, wtęczyli przez przedkasz nasz domy
 i drugich w obrot. — Tymczasem temoraenta inora na do
 najmiej umiar. — Rude wie, aby przy niepodzielnym razie,
 Tamia, przy nadzwyczajnym przedmiocie, lub przy podziwio,
 wie jakim, roztowio sobie chwile, wolna i czas do namy,
 ienia, aby sie przysposobic do tego, co rozporozd mamy. —
 Tak, bowiem, jak jedno przednie i nieostrowne wyprzeprone stono,
 albo jeden w zamiecaniu przedziwny krok sciagaja czasem ra.
 jako dal przy i nieperestawie skutki, tak more przedko
 i natychmiast przedziwny i wchacowiczny samost na
 ebanole stansowym, gorie tak przedko i glone utracie mor,
 ma, przegacie, ratunek i poscielę przynieje'.

11

Spieszcie, w świecie nabyc, to prosie oto!

Pragnie doczasych korzysci, pomocy utrzymania w zyciu
 społecnym; chce stymac jako posuac, a ktorzys tnojij ojzga
 nie stal sie przytecznym; to musisz oto prosie, nieraz i
 namet zebrae, tej: musisz w tonow taki oto prosie i
 cobijac sie, jak gdyby to co wzywie mozesz, nie wystymalo,

62

nie mieć twoje ratety. Nie spuszczaj się na to, że ludzie
/ musieliby ci bardzo potrzebować: / ofiarować ci co lub
na tobie, bez potrzeby w stosunek się będą, chociażby tamte
zaśluga najgłośniejszą mówią za tobie, i bardzo mi, że pomocy
potrzebujesz i zastugujesz na się! - Każdy osobie tylko
i o swoich się troszczy, nie pomaga na tego, który temora,
Jem z niemożności ratuje w rękach, swój talent, lub na
wielki umosyć. - Dla tego też bywa niejedną zaślugony
zapoznany nawet do śmierci zaślugony bez środków, stać
się przytecznym, swoim uspołobliwa, że pilnym procha,
nawet każdą prośbę chce otrzymać za nielażującą swojej
godności trzymać. Dla czego miałby być ty mędrca,
nikim tego mylnego przekonania, lub go czynić robakiem
któryby toczył w ciężą siłę twego życia? Trudniejsze, a
perwio mniejsze! - 12.

Tak najmniej przyjmaj dobrodziejstwa od drugich!
Tak najmniej dobrodziejstw rozdajmy i przyjmujemy od drugich!
Bardzo wadliwe są najmniej takie, któryby nie rozumieli wielkich
względów za naszą przyszłość, a te ruosi w obcowaniu równa
wagę, odbiera wolność przeszkadza wolnym i chęć w sobie
narodzi, ani raz się nie trafiło,

aby nas to zobaczyła w obawę, żeby przecież mądre było, umi-
 śniec ten raz, i lepiej znowu darować, każdemu fluryc,
 jak usługi, lub coś podobnego od drugich przyjmować. —
 Mnie nawet jest takich, którzy jeszcze nęgowicują dobrodziej-
 stwem. — Przekonajcie się moją przysięgą! wielki to z pomóżmy
 z naszymi naszymi, nie smarzą twarze swoje uroczyście
 wśród najniefortniejszego i najprzejemniejszego anioła, skoro
 przemawia do nich: „Mam tu wielką do Pana prosi-
 bę! Jestem w strasnej obawie!” — Bardziej was chętnie
 myśli nam ludzie takie przekładają na łogi, jakie nie
 potrzebujemy, lub które sami nie mogą nam oprzeć. —
 Marnotrawnie flurysty chętnie pieniążkami, a głupcu mogą
 dwa razy. —

Przedmypyłkim strasza się trzeba, pisać kogo o grzeszności,
 jeżeli można przemierzyć, żeby nam tego, chociaż by mógł,
 nie odmówił. (z n. p. jeżeli nam grzeszność, nieszczęście, lub jakkolwiek
 od nas zaniż). —

Wszystkie dobrodziejstwa, rekonstruują człowieka; nie można więc
 dłużej do czego było przyprowadzić. Często jest człowiek, który
 myśli, albo rzymińskim przebaczyć, albo niedoręczonym
 się okazać.

9
 Nij się więc obijć, bez cudzej pomocy, najlepszym jest środkiem,
 mieć mało potrzeb, być mierzynym, i mało sobie ryczyć; Torcas nie uważaj;
 musiał być Diogenesem w barce, i swoją rektę na pszczyk obrócić;
 To tyłko uważaj, nie ubiegaj się bardzo za czerą sławą, nie
 czeraj się, nie mniemaj, że ci nie przejdzie jest, być w pierwszym
 otarotimie, lub samotności. To, czego ty nie masz, nie wart prawn,
 drzwie wstępnicia, i to sobie masz powiedzieć do blawych, i
 w cześnie zastawnych tworzy, i w dotach porępnoscią, i gora,
 ksem smutkiem śmiejących się ów, kteremi jak przestane,
 gajęcimi umianiami blyzzeru, ci, kterym radodaperaz.
 Kogo borem zaruczają tyżierne namiętności, w zamierzeniu na
 koku, kowczera do urędu, to lichwiarstwo, to zarobek
 lub miaręca zmystowaci; kto zarazony rbytkami wieku,
 kowrytko zęda, co nięda jego oczy; kogo zwięda kobicca
 ciekawosci i duch niespokojny, aby się w kadek woz niezrad;
 ten w pada w Drogialkie niwotnictwo; staje się parobkiem
 otowicka, a niwotnictwem namiętnosci; zaje tak w pognebjajęc,
 cęj jak wrodzajęc podbyłaci; pognebjajęc, boga nysta,
 mia niwotlanie na ludzkie nięprawiedlinosci; a wrodziery,
 kwi go niwotlanie do upodlenia się, aby był podryżjrony

W najhorszszym słowa zawieszaniu.

B. Granice usefulness!

Niech was mówią, że jest lepiej uszytych damac, jak od jakego
kolwiek przyjmować; to wyraz ten nie znosi tego, żeby
za wiele drugim nie czynić. Będz ogólnie usefulness, lecz
nie natrętnym. Nie będz każdego przyjmowaniem i sprawy,
wierzeniem; — Przedmowytliem nie czyni się sądzić ludzi,
którzy obywateli, szczególnie was niektórych ludzi, i pamiętaj
na słowa Starożytności: „nie mówcie przed naszymi
nieprzyjaciółmi, by ich śladzi nie poddeptali nogami waszemi,
i obrócili się, aby was nie podrapali.” Nawet matki,
nie radę się powiniemni drugiemu narzucić. — Ładajcie od cie-
bie rady, to urządzaj od nich zornanie rzeczy, abys, nieczu-
jąc kęps masz przed sobą, i jak sobie z nim masz postąpić.

Praczo który podrychaję ci za nią, bo już wtemczas,
kiedy cię o radę pytają, zamierzają to czynić, co się im
podobu. Nie intrzaj się także w familijne głosówki!

Specjalnie strzeż się spory uspokojac, lub spierać tego po-
jęć: — by miżery rozkończonami, sobie dobre zornanie,

czyli też między innymi: - Najczęściej trafia się, że obie
strony zdadzą się na to, aby na sobie się pomścić -
z wiatrem, lub sprowadzeniem wesoł, tura się spuścić
na niebo, i prony odzierać starych kobiet.

14.

Wiernie dotrzymaj słowa, i bądź prawdziwym!

Kadna reguła nie jest tak ogólną, żadna nie trzeba też so,
owicie wypełniać, żadna nie prowadzi nas tak pewnie do
uryśnięcia sobie pacunku, i przyjaźni, jak ta: aby nie,
miernie, w najmniejszych nawet rzeczach dotrzymać słowa,
wiernym być na obietnicę, i w każdej swojej sprawie być
zawsze prawdziwym. - A gdy nie można mieć prawa, lub
wobec przychylny do mówienia, tak jak się nie może, chociaż
można mieć przychylny, nie wyjawiać do wpryśnitko, co się u
nas dzieje. - Niema kłamstwa z potrzeby; - nikt jeszcze
nie skłamał tak, aby tem więcej, lub później nie roz-
szkodził sobie lub innym; człowiek zaś, który słyszy, że
dotrzymuje słowa i nie niedopuszcza kłamstwa do siebie;
pewnie uryśka sobie zaufanie, dobre imię, i upanowanie. -
Nie musisz upanować wpryśnitko powierzyć, zawsze co prawdziwe

ale też zamieszaj prawdy, mówić nieprawdę, nie wolno.
 Nie bądź dlatego otwartym, kto gdy nadziwiasz Twoją
 jego zermania i otwartości, lub który prawdy, którą
 od ciebie rzuci, nie mogłoby sobie przytrzymać.

§

Bądź eretycznym, poręcznym i pitnym!

Bądź poważnym, wietelnym, poręcznym, eretycznym i pitnym
 w swoim zawodzie! Tak sobie chowaj troje piąpicy,
 klucza i rozpytko, abyś mógł znaleźć i bez światła kazi.
 Oj rzec: Terore poręczniej postępuj sobie, z cudzemi rze-
 crami! Nie poręczaj nikomu kszariek, lub innych rzeczy,
 które poręczono Tobie; — kiedyś sobie takowe u drugich
 poręczysz, to odnieś je lub oddziej w umówionym
 czasie, i nie czekaj, aby oni, albo służące ich sami po
 swoje własność przychodzili. Kiedy obcuje chętnie z
 kimkolwiek, na którego wietelność i wierność, jak wota-
 wie, tak rzeja zupełnie opuścić się może i kto-
 ryś nie umie innych oszukać: rzecze: f. Dotych rzeba
 które naukami, i względem przynajmniej, należy także do: stawienia
 się na wyznaczonym miejscu otem czasie, kiedy załatwo oszukają
 drugich,

68

szczyt oszczędności, lub do ukontentowania, lub do oprawy.
Przyjdzie poime natury w towarzystwie do tych złych
przyprawionych i nadurzonych, które nie mniej rozferane, jak zgub-
ne, nie mniej brudne, jak nieprzykładne bynajmniej. Dobrze i
złe tego rodzaju przykłady należy do nasładowania; lecz nie sprawa
wielkości; innych nie uniewinnia napa.

16.

Ujmij się za drugimi, jeżeli chcesz, aby i oni za
tobie się wysili.
Wzmacniaj innym twoje współczucie, abyś ich sobie zapewnił,
nie. Kto nie czuły i zimny na przyjaźń, dobroczynność i
dobroć, stał się tylko szyć; ten zostanie opuszczony,
gdy będzie potrzebował pomocy.

17.

Nie mieszaj nikogo w twoje prywatne mejszki, i przenaj
się zawsze myśleć w położenie drugich!

Nie mieszaj nikogo w twoje prywatne mejszki, ani też wstawaj
o tych z którymi obczajesz, aby się przywrócili do poro-
zienia między tobą i drugimi.

Bardzo wiele takich przepisów zawiera ta reguła: „Prze-
nieś się często myśleć w położenie drugich, i napytaj
samego siebie.” — Takie by ci się to podobate, przy
tych samych okolicznościach.

54. Gdyby ci to przypisywano, gdyby tak etoż sobie postępo-
wano, to od ci się sądzi? — te usługi, te usiłowanie,
te trudną robotę; takie wyjście czasu, a takie oszczędzenie, na
przedtego zamiaru? — 18.

Nikommu nie poręczaj, usprawiedliwiał swoje czynności;
jeżeli nie jesteś opiekunem jego.

Nie trosz się o czynności twojch współbliznich, jeżeli się nie
tyczą ciebie, lub nie obciążają moralności tak dalece, iżby
było występkiem, o tem pamiętaj! — bez tem zaś, kto pamięta
lub prosi, chodzi, długo spi lub krótko, często siedzi w do-
mu, lub rzadko, ubiera się wspaniale lub ubogo, pije wino
lub piwo robi długo lub krótko, robi długo lub krótko,
tęty, kocha się lub nie, — coż się to obchodzi, jeżeli
nie jesteś opiekunem jego? — Przymyśl nas także, które trzeba wia-
der koniecznie, można się najlepiej dowiedzieć dąstapię, bo
ci opowiadają otwarcie je bez dowcipu, bez ironii, bez
wzrostku, bez krywopędzenia mroczenia i namiętności —

19.

Co sam czynisz, czyni również roztropnie!

Dopóty nie dotępuj od twojch ras, dopóki je za dobre,
uznajesz.

70

Wyżłthi czynie, jest bardzo niebezpiecznie, i od małego do
wielkiego prowadzi. Jereli sobie więc raz dla swarynych przy-
czyn przedwiorazt, radnych ksiąg nie porzucasz, żadnego wina
nie pić i. t. p.; niechciecie nie odwiecie żaden świętełnik od te-
go, dopóki przyerzaj pierwszego twego postanowienia,
nie dopanię. — Wszakże niewiernym: Ten stenci się przyci sobie
coś lekkomyślnego za prawdziwe; jereli nie rozważasz sobie oho-
lierności; lub być upartym dla jakiejś drobności i. p.; — co-
kolwiek może być nierozważnym, jak tak narownym raso-
dom i. t. p. sposobami, oriatami, ktoromu zbywa na
kierowaj przyerzaj — lub która są samolubstwo, cziha
nasepiataść, i kłambna niustanność, — Wszakże i tak
upowierzność, holdować, dopóki w nas wpytka miłość
i oracunek dla prawdziwego dobrego nie zysanie. —
Czyn więc przedwypustkiem rozważnie! — Niech sobie plan
dorozycia, i nie odstępaj ani na krok od niego, chociażby za-
wierał w sobie różne śmiechności, t. n. p. chociażby był się bar-
dzo różnił od zwykłego i obywatelnego sposobu myślenia
i przycia. — Perer drugi czas będą sobie ludzie wolać nad
Tem głosić i łupać; —

nachronici cois samillne, roztawiaj cig w spokoju i nie rozprze-
 cza ci upronownie, jezeli statosci i rozkopnoicia przy
 wiedziez plan Twoj w skutku. Tempe wytha sie wiele
 przez niptmatosi i przez nymierona rozkopna statosi.

Z rasacami dzieje sie tak prowie, jak z innymi materijal-
 mi, z ktorych sie ma coi wyrobic; Dawod ich obroci okazuje
 sie wtemczas, jezeli ktogo twaja; — i w samej rzeczy,
 jezeli chodmy dobre wytebic porzeczny, dla czego, naj-
 silniejszemu ludzkim czynnosciom nie wyptecaja sie
 sprawiedliwie; To sie okazuje, ze publicznosci namieca w sa-
 bie dla tego podejronie porzecialko prawnie, i ramianami
 tych czynnosci, ze sie nie zdaja byc zgodne z planem
 zycia i sposobem ciatalnia tego, ktory je obiera!

20

Miej rampe czyste sumienie!

Jezeli najmiej nad on przepis, jest to: bade metelnym,
 i poswiecaj Twoja siła i zycie, miłosci i obowiazkow, zyciu
 po ludzku; T.j. zyciu rozumnie; Trzymaj sobie ze najmieksza chle-
 ba, Twoja zycia, rozumne zycie prowadzić. Miej rampe czyste
 sumienie, Na ramian i srodki niech ci serce przy rindnym

Twojor krochu nie robi wypretora! Nie postępuj kurywami jeia,⁷²
 kami, a możesz się spuścić na dobre skutki, a w potrzebie na pomoc
 boską i ludzi. Prześladuje się nas niejaki czas nieporządek — o! to
 ci da natępasz płate przekonanie o niewinności Twoego serca, a wretności
 Twojor zamiarów, nadzwyczajną iść, moony i niewrażoną odnagą
 i nieratując wosłacie, pyśl która uimi wchajacy, sekretu, wjmując,
 cy i sibi wosoty.!!!

21

Brim jestes bacz Dym rampre i w catosci!

Bacz rampre tym samym i w catosci; czym teraz jestes! Nie bacz
 dris cieplym a juctro zimnym, dris grubianinam; a juctro gresczonym.
 Dris wosłotym a juctro suchym i niemyym jak mamiak! — Nie
 moina nawiad tego pojac, sta crega, ci ramini, obejtni i rim,
 ni ludrie nie rlekną się nakomic samych siebie, i nie przychod,
 Dra do siebie — gdy premit codzienny czyni ich amaranami,
 sta optakane ich skatki ci którzy przez wstred i niechge
 usuwaja się od nich, — i gdy tak sobie samym różnie, jak
 innym cigiarom pie flaja. Jeżeli nas kiedy w dobrym
 humore: — Wstydzie skazuje w obroczeniu wspotowacie, przyjawi,
 wiele buczymy na ich zapamiętania, i wymuszania, i po kiltki
 leniach chcemy. Tak grucznego istenietko rnowa odwiercie,
 bo on nas bardzo obętnie wiodi, przy sobie, i po przyjawi.

rajmywa, często do niego przychodzi. - Przychodzą tam,
 zoi by namy zimno i obracanie porzyci, lub też rabany,
 gdzie w kacie posadzeni; uzywaniem tylko zgotowanymi
 odpowiadaja nam, to od takich otoczeni jeste'my, ktorzy
 wigcej potrzebuja karcicla, jak my. - Od takich ludzi
 trzeba się nieznacznie odżunac; gdy nas potim z nadzoni,
 orukaja, trzeba się uczywie kraczgnic, aby z między
 rąk się wyolirgnac' D

22.

Próznica w powrocznym postępowaniu!

Być niektora różnicę w powrocznym twój ku ludziom
 w ktoromi obczyja postępowania, w ornakach pracunika, jakie
 im dajesz. - Nie karcidemu podawaj rękę twoją, prawa! -
 Nie karcidemu uscisłaj! Nie karcidemu przytulaj do serca!
 Bój, boim roztawisz. Na karcidym i ulubienym, i kto
 osemi dobre twoje przyjacielskie spiaczenie, jeżeli tak roz,
 wraźnie rozdzielać je bedziesz.

23.

Niechaj nikogo śmiechym ucywie!

Niechaj w tworzystwie radnego, nawet najslabszego na śmiech
 myslenić. - Jest on głupim, to mać, głowej odwiejszej si dom,
 cijo,

44

który wzięty do tego; nie jest zaś tak głupim, jak ty
mniemasz, bo możeś stać się jeszcze przedmiotem jego wy-
szydlenia i zemsty; — jest czułym i dobrodusznym, do go
smartnie; jest zaś krnąbrnym, więc tak może przyjąć,
że się umi poznać, i wreszcie lub później diabłu ra do
stąpić. — I czyliś nie uważasz, że jeżeli publiczność uważa
nasze sądy na ludzi; straszą się, że wielkie szkody wyrządzą,
ordery nie raz w ryżu porocinemu jakiemu, — lub biednego
tak przyciśną przyrostem, że wprost w nim zgasnie odwa-
ga, a zarody do lepryich zdolności przytłumione stają
przez to jedynie, gdy go przez wytkaranie słabości, które po-
budzają, do omiania i wyprzedzenia, wytkamią na wprost,
nie pogardę! — 24

Nie bądź otwartym.

Dwie szczególne przyczyny przynajmniej nas tu do tego,
abyśmy nie byli za bardzo otwartymi przed ludźmi: najpier-
wiej przypomin, że odkrywamy przez to naszą słabość i by-
wamy zmienarzeni; a potem ^{to} wstrzymaj, że gdybyśmy tak przy-
mierzali do tego, aby nie nie rozmawiać przed nami, oni by
na koniec od naszego naszego, nawet najpóźniejszego, nie-
ka radali sprawy, aby, wprost nie mieli i nawet orodę pro-
stani byli.

Podnawia i za skutym być niebiera; inaczej powstaje po-
 dejrenie: wrażeń nas, że coś ważnego, może nawet i nie,
 bezpewnego w przyszłości napręmi kieruje czynności;
 co nas zaś w to nieprzyjemno może rozwikłać i rozniepać
 potorem, że nas osobliwie wkradają ciędych, w podróży,
 i przy innych niektórych sposobnościach rapowuje; — a na-
 wet ogólnie w potoczny język, w obcowaniu z ludźmi
 przyjacielami, może nam to wiele rozkłada. —

25.

Nie strasz, nie smuć, nie mnić i nieczepiaj drągów

Nie strasz, nie smuć i nieczepiaj drągów, nawet i trądzik przy-
 jacieli, jakoby nimi wiadomości, dopowiedzi, lub też i po-
 spili może niepokojnym czynić, albo wzmocni obawę. —

Chwil prawnie przynędy i niepokojnych byle jest w zgodzie
 że i nawet braterstwo jest obowiązkem; w przyrodzie. Coż się, co
 by ciębie sprawdzić, lub wyobrazić nieprzeżyci, spocias, o
 siarunku piastka utrudzić. Późnie, że nie tryman, i to,
 jeżeli kto, co zwyciężem wielu jest, ludzi, rozmawiać chce
 umyśleniami, i ucieczkami, nowinami przyjacielu — poręcz
 jednak najniższej go dotknąć. — To wszystko jest w przyrodzie,

które obcowania widać nie tylko że nie pomnia, lecz
niektóre niestety. - Do samego, i tym nie można przebaczyć,
którym dawać ciekawość, nie chcą, jej, lub nie mogące za-
spokoić; eby tych, którym co się czasem doli, wystawiają
potem jako przykład na omieszczeniu innych, lubi ożywić.
Też, i teny, którym mają rzygaj, przyjacielom swoim wys-
kieraw dawać napomnienia n.p.: „Bardzo Tom nie
mówią o Penn, lecz nie mogą mu tego powiedzieć!” -

Co podobnego mi nie przychodzi, a bardzo niepokoi. -
Czylić trzeba się strzeż, bardzo, wtrącać kogo w stronę,
a najgrym niestety uścisławaniem być powinno, ebyć ma-
tę stronę, lub na jakiś kalmick sposób naprawić, jeżeli
kto ramyła popełnić jako nieostrożność; n.p. rle mi-
wie o księżce, gdy autor przytomny; lub ma być zam-
tydronym; - Kiedyż nas to z nieumagi coś potłukł,
lub ramyła jako drobnoftka; Do sama ludzkości
wymaga, aby się tam niepatrzyć, przynajmniej nie
z nieśmiętem lub z jakąś niechęcią; gdyż tak po-
niektórzy jeprze ramypranie jego!

Wbrypcy ludzie lubią zabawa. Dziartecz. zabawa.

Wtomanydnie Tera to mić rampre ro pamięci, ie ludzie chcą, aby ich zabawiono, nie koi ucrono lub coś mykłodano, ie im obcowanie ucrono nawet się przykny, jeżeli go niekiedy nie ca, knija się domcipem, lub ~~czymś~~ rarcikiem, ie potem nie up, daje się im nie rozwicie trapijszego, ro tropniejszego i pon, mabniejszego, jak to, gdy ich kto chwali, lub im podchle, bia; ie rai niegodną jest męia, pomarnego ftrai rartep, a psercinego podchlebać się czynie. Jednakowoi jest jedna droga sriednia; — bo gdy każdy cetoniek ma przynajmniej rjedne ftrone chwalebna, a to pochwała, jeżeli nie pol, fadrona, moie z iŃt rozumnego męia być zachęcaniem do dalŃzego jego wydoskonalenia; domawet obowiazkiem jest, nie zatrzymywać tym zachęcająca pochwałę, który na nią nie mniej nastugają — i tym, którzy, ber niej obwić się mogą, aby nie rozpaczać, lub drogi, na raz uŃtania —

Ne moiesz obawiać rampre pogodnie Twoje coto!

Nie może być bardziej zajmującego i ulubionego, jak
jedna purna cęta ochocu wesołości, która zrodziła niewin-
nego nie od barilinych namiętności spienionego, lecz Dobro-
Przejstwą i letością rozruszonego serca wypływa. Kto
z towarzyszyście daje sobie porwać, że czyni sobie gnatt,
aby był wesołym; lub kto widocznie się wali, aby przyszedł
Do flona, i sta tego niestannie płacie anekdalki, strai res-
eolki, i kapię za doncip; takim można porwać, że się u-
cruł nad tym, aby towarzyszyście zabawił; ten podobia się
na czoł tylko krotki, i wielu rajacę sobą. Li go pownie nie
~~xxxx~~ będą srahać, których serce tęskni za łepłym
obeznaniem, a głowa za ryką i jowoz równość uprzyjmnia-
ną bymaja

Kto raczej wstawia tylko pragnie, ten nie tylko,
że się nawet myśli, i ostudnie; lecz przytem i te nie-
pomijemność rzygoc muoi, że jeas towarzyszyście pownie do
na sobie nie uważa, jeżeli on przy takim humorze, nie
będzie mógł spocnieć marci, lub rószyć jeryktem.
Przy kardym obiedzie, do którego zaproszono, przy
kardój unadzie, unawano tylko na niego, rdaje się go
mądrnie tamyól,

ve on de stane drogoj perer. Drogoj raptaci, a karita reban,
 ny sam musi raftapic; kiedy sie pas odmarj ronzajec os mowik
 unycajnego macorego tonem wyjzrom i delikaciejzym. To ma
 i ta upot tnanj smieja, nirem do potonki prupiere wroz,
 mowq. Prambitnyj pumbr i dorocip nie daja sie wymusic
 oni udae; sacz oriataja jak poronier stanka Dobrocymne
 cyjwiazajaco i skutocznie. Upeoz i ty ruzrye dowcipom,
 Dopiernej roruar, w jakim tonarystwie jeste. Losie odaje,
 aby rebanienie owby orarupstego lub iredniego wykrytad,
 cenia; to more dragim niedocetne sie redowac; a iard
 wolny, jak i obie pornatalamy w broed mgercyjn, wactpic
 czyby go domy przyjety!

24

Narodma powiedr cos naucajajecogo i przyjmonego!
 O nikogo pierwaj nie odchodr, ani dci pierwaj nikogo
 pufieraj od siebie, dopoki ma cos naucajajecogo i przyjmo
 nego nie powiedriat, i tem go na droge nie obcaaryt;
 wpruzotko sciz czyj sparobem, ktory norem jstatornie abra,
 ruz jego guezernosc; nie odaje sie byc u ktoromym, aby mi
 namieniot, i i jony Tobie stracit godzine, nie uowit, ze
 jego osoba mowno sie obchodzi; i re tnojaj przyznawta
 guezernosc. Narodma przychodracoma jak towar przedajep!

11 Spodrimom, sig, re miq du hardy z vorumiat! — Subym cpeiat 80
chytanie — gozby to byc mogto — wyprostkie prörine gadaniny
wobecowania wyta ergie, a do wyprawdzie, aby hardy by obmy uwiat,
nie bawiego nie mowid, z ergoby stachajacy ani porysthu, ani pranderi,
wergo nie odwiejt ukontentowania tak dla dusza, jeko, i dla serca.
Nie szeg ja tu wize ofstaniec za hianem, upodlaniem, wotgunim,
dla magedo przygodowania sig, do z nieustannymi uklonami, podchlebst,
mami i przegwastami tak panipa chloniecha, inna typiacznie ich stoma,
kucno jedne odpaniedzie. Pranderie moje wtem wyglodzie rafady ob,
jawni dokladniej przegklad następnajacy przegklad

Roz siedziatem w cudzym domu przy stole między jedną
siostrą, siostrą, norumna dama, i drugą matą, brzydka,
panna, majaca koto lat czterdziestu. Tu popielitsem
te nieprzyjemności, że przez cały obiad rozmawiałem
z piernową norumniatem, do drągiej razi mnie słowa nie rzekłem.
Dopiero przy kłócacyj wspomniatem sobie, iż moje zachowanie
nie nie jest przyzwyczajone, naprzemtem więc zrezygnowanie moje my,
nieznajacim, przez zrezygnowanie wotwartosci i generacji. — Obrucitsem
się kumiej, i mówitsem opornym edarremiu, które się przed
dwudziestu laty myślało.

Ona etem mi niwiedziata, — « a kto mi się czego dowie », —
 odpowiedziałem „ Tani była jaszce w tenorach była Tani jęz „
 ore dźwiękiem „ — Ta dobra i ptocha, wiejszła się tymi moimi,
 że ja ja tak trzymam za siebie, przez co byłam u ni wstawachy.
 Dla tego pod tego podjętostwa powinna mi być wogardzie,
 niektre taktwo mógłbym być: analsis pomsomoty dower moim, jktob
 ra by była przycimna, lub spozobnowi' okarcenia jej' mojej
 za nią umagi; byto do nawiad obowiazkiem moim, pomysłto'
 nad tem, i niwiedziata jej' przez cete południe dawał do
 zabawy; — nieprawiadlinasie' jakta cęsto w towarzystwie popseł
 niwiedziata, ktorej tak się nieopodlini, i' tytko niwiedziata, i' jone,
 inne cętnia na nas wrozenia. — Kwesty jowinnisomy ubolinasie'
 nad nimi; a j: nieoprawiadlinasie' i' upodobienie, ja ktore im
 konungstwo nadaja opowstowac, sie ras cęty niwiedziata' podob
 ny.

Pod to cęstem najgorsza rateta, ktora się trzyma za dan
 bra; mowic co' pomysłto' i' podjętostwa do drugich.
 Tak się majdaja, ktoreby za rke unarali, jirelity ich
 kto zapomniał, że są dobrodusznymi; — Duchy cęsti by
 się być obrodzonemi, gdyby im powiedziano, że dobre wygładza
 ja, lub że tak jębere metoda, i' prawnicie ich wist nie
 mógłby mieć szkodę

Wyprzedzenia i wyprzedzenia!

Na sobie pragnie tenże popanowanie i szlachę; i koma
 na tom matery, aby jego zabawa i koma nie umiarkowana, ni,
 koma ucieszliwa nie była; — ten miastuj swoje rozumowynie
 omajpota wyprzedzeniem, wyimianiem, wyprzedzeniem, obelgą i jatyrani
 i miastuj się nie porzucenyczaj do ryczącego domu przydany. — To się
 może kilka razy; i wspanym dobiecie ludzi podobnie; lecz na,
 koma stronie kady i popadła takim, który na koma i innych
 lub prandy, chce domanystwo zabawić; i to słownie się dzie
 je; to cudy i roztrącony cłonach umiera prawie rozgadnie
 słabaci drugich. — On wie, jak wielka szkoda, jedno tylko,
 chocias, i nie wotaj nigdy wymiowane słowo wóro spronadzie; —
 potem on się ubiega ryczą i niewinicyzją i celach stajęcy
 nabiera, on czuje, ujęt do próbnego wyprzedzenia i miastęcy
~~miastęcy~~ ^{miastęcy} wyprzedzenia .. Latwo też bardzo nabiera się dón
 Ten przedmości w stach narwanym wielkim światem;
 przez nim kurela się najwięcej występywać, gdyż i cjanak,
 Ten zupełnie przemieni w tpiwościom najniebezpieczniejsze
 rycznosci podaje; uczesny obcomania natrana, i poręczyra
 mgret spotworistwa. —

Najbardziej zaś przytem kładę rękę na prawym, osiwiemym
 lub ramiem, że niektóre głośne i nieodpowiednie, nieumiejętne
stwierdzenia bywają, najlepiej przez Delikatne, nie
 obraźliwe, i nie tak wyperne na energiczne osoby rucione
 wyśmianie, rozważone. — Niechcieć i Dążyć nie wymagam,
 aby ogwałtowo rozprętko, i niesprawiedliwiem odrocno nawet
 potkórzenia; ostrem nigdy nie dowierzałem tak, który
jakie znaczenie przesły na siebie, ryci cpea, jeżeli
rozprętko, na kują, płażerem spręciżaniskiej miłości.
 Najczęściej są to obłudnicy — który przez to, że dobrze
 mówią o ludziach, to nie cpea w nieprawnie raruć, któ-
 re im wyprzedzają, lub który pragną wyśkoczyć na
 swe własności i wyprzedzić sobie dobre mniemanie.

29.

O unokształtach.

Nie należy gonić archaiki, w obliczu takich, któreby wzięte
 świetle wystawiały drugiego! Często nie sądzają się
 nawet one na prawdzie lub przetyją przez tyle jerykto, że
 zapłnie, albo przysybrali na nieprawdzie, albo zgubili na
 prawdzie; a tak encerszą i ma przysybrali poftać. —
 Tracie nie można Niskokrotnie bawri rozkładać ludzian Dan
 bygor,

i niewinnym; lecz i duszę czysto na siebie wielką przynosi
krośi sprowadzi.

30.

Nie przenosiż nomen z jednego domu do drugiego.

Ktoż się przenosić nomen z jednego domu do drugiego, i
poufać przy stole, lub imie familijne roznomy i unygi,
które nad rycion, domonym, wyję, z ktorými obcyją, czy
nieś, lub coś podobnego poufać poroc kardym,

Uchociaz to nie rtości nie czyniż; to by porociaz takie
obmowy będą nicar porocem do rtoinyż kłótni, spriszek
i swiaton.

31.

Pracj ostrożnym, w naganiu i w oporaciwianiu się!

Pracj ostrożnym w naganiu i w oporaciwianiu się! Mado jest tu
kicj mery na jwicie, którcy Dusicy flon nie miato.

Pracj racmicj kódo ocry, naved rotrójnicj srego mero, a beu,
dro jest trudno, pramię się mgsta w potarzenie drugiego.

Nie sąc obobnie tak roględnie o cry mośdicy duzi ro,
trójnyż, bo inacry musiciby cgrawmoś: twoja Prac' uowu,
te mędrim jępare od nich jęstas, od nich — lecz także pre,
Konanie mada się, talno wyprakać. Maj rotrójny jest
Dobro zymym, i.

jak imię, na barłochie namiętności do zmatronia, mało się
 krochory o fadrenia pospółtwa; i krogina na matrona, która dobra
 rzecz, umierającym swoje sumienie kluczem wynosząmi; — Nie płać
 trzeba się tylko pytać: „Co on czyni w tym świecie dla Du-
 gich?“, — wtedy czyni, wygada więc, dla tego dobra zapom-
 nieć, na małe jego uchybienia, i słabości, które jemu tylko
 sąsiedni przekora, lub najwięcej niernocna; przemijająca
 strata, przynajmniej.

Prędziej niż nie odważaj: się pytać i awanturę przysyła-
 ny kradzieży, dobrej czynności. — Inny dach swoim samym po-
 wiania, wydatyby się nie jedne nawet dobre czynności
 swoje w atomi lub tylko słabością, jako przody matego wra-
 żenia, którego na drasnyj, samolubstwa, lub rozważania,
 łodzi krajij. — Kradzież dobro, która dla świata, se skutkiem
 oćmić. —

32.

Nie mów za wiele, i za długo.

Należy uważać na mowę swoją w spotkaniach, abyś w swoich roz-
 mowach nie mierzyl niepotrzebnie, suchą lub rozważaną trawicą!
 Pewny lekoniom, i j. silna wierność — jeśli nie przeszkadza

86

w ręce mówiącego powystawiamy tylko lub rozwarantem sprowadzając
nim kądrego stona, aby nie niernacząca skoliczności, acygnia
kajmująca rymsością przedstawienia - To jest prawnosć
umiejstna stuka toniarygolicij wymony. - Ogólnie zaś nie
mówić za wiele: - Bada gospodarstwa w udrzeleniu stona i wian,
domości, aby ci neremio nie beutko na materji, abys nie
mówił do co msta, lub co spicitas samitopci, i aby nitto
rabany, tonija za uprzykmaną nie Dorymat.

Przypowie i imyeh do stona, aby i oni oddali onija czoł,
ke do spólniej rabany. - Za tacy, którzy nie wiedząć
o tem, na kądym miejscu prowadzą stono, a gdyby
byli między 50 osobami, nierawodnie naruciliby się,
jako nacelnicy crotiej rabany.

Lecz jak do nieporozumie doch niemite sta do narzycena;
i uciechy nieprace wracenie cygni, ten rozycraj niektorych.
niemi i naterionim ~~nieprace~~ podstapajam i aytoja jako nie,
berpiamni spofteregare, oflorym tylko sto ofpaci, aby hardy nie,
Dobry nymat, jako się nponny sporewici nuppiwci, niarbiadi w
pod tym i bradnym runare!

Jeprze otalkich, które tylko siebie obchodzą!
 Inajdują się ludzie, którzy (jak niektórzy do wydawnictwa Dylek
 stworzenia być się sadzą,) w towarzystwie i życia rozprze, bez Dylek
 ko braci. Dac nas nigdy nie opieci; którzy bez wyrażenia
 Drona sadzą od publicznosci, byc zabawieni, naukami, ucilu
 zoni, pochwałami, zaproszeni i najedzeni: i się ufkazują na
 niedole, nieustajają nas. Oto, czyli oni uniej drugich enudali,
 siedząc w ogrodnie, Dobrze sobie ustugiwac i opomniac karia,
 sami zaś nie pomysla otem, aby cjei stowiskim przegagnili
 się do rabany.

Poraz tak nieustajnie się oruje, — jak uienosci.
 Jeprze i innych inajdują, którzy rozprze proja tylko wo,
 by, swoje domowe skales nasci, stowunki, enyng, ratracinienia,
 obowiazki, erumiam przedmiotami rozmarz; i przypislo tak unia
 kracie, se zlad karcie porowaniam, kardy obrac mogą nyp,
 Dobyć. W towarzystwach pomierzonych dawaj jak najmniej
 porac' Dwoja pytlana i ton, jakie ci wydzonanie, wremy
 to i sporob' tego ije' Dumat. — Nie mien o narzadz,
 któreby przez siebie nitogo nie obchodzą. Stora się w parci
 w bledy tyng.

Którzy sami siebie uważają, iż w swej własnej głuchej osłocie
 śmieją się głupcy! Powstrzymajcie się w przygotowanych obawach i rękach,
 i nie gwałcie egoizm. Nie rzucajcie Dórfano o anekdotkach,
 których niema twój sąsiad i niegłucha z książek, które
 jeszcze nie czytali! Nie mówcie o tym języcznym jęzeli wrona,
 jęzeli i hardy, co się otwiera, rozumiem go more! Uważajcie
 nabiciu Donu Komarystowa, w którym się znajdujcie! Nie ma
 more być niedzielnego, jak kiedyś lekarz zabawił antode
 Demy opisanie zbioru narysów anatomicznych prawników, Dwoj,
 w którym wystawiono: Edkta Dwi partij — a ptary i utorn,
 my litard młoda kobieta o widocznym nadzwyczajnym wyjątkowości!
 Cześć się jednak zdarza, że antalk czasem w podnie cztowisk
 Komarystow, gdzie trudno, wśród młodego uczenia, można
 wnieść się przycięcie uderzenia. Teżli jako cztowisk rozumny
 odcronem jest prosiem ograniczonymi, i w rozumianości cością,
 nieogrycia katopionami cztowkami, który nie mają czasu sta
 coś wyższego — to! To naturalnie, że on fema nie ninia,
 gdy nie byna rozumianym. Niech się więc kocha, nie
 Tabicki narysów mówić, któreby bardziejgo jęzeli obłąkali
 musiałby!

O samolubstwie!

Nie mów wiele osobie, oprócz w poczet siebie najprzyjemniejszych
 krychle przyjaciół, których nieprzeobliczeniowego jednego — wrywkliwy
 obchodzi; a tu nawet uważaj, abyś nie okiecał samolubstwa
 tego! Unikaj nawet utępić mówić wiele osobie, kiedy
 Dobrze przyjmiesz, co często się zdarza, przywiodąc ry.
 mierzności rozmowę o sobie, o swoich podobieństwach lub pla-
 mach!

Przymiotność jest jedna z najporęczniejszych w naukach, i
 tym korzystniejsza się jej wzniesła, im nadziej ona ona,
 ta w naukach krajach bywa. Nie czytaj więc razów kwi-
 demii twoje poimem, bez sądemia jego, lub przy jego
 pierwejym, lecz może nie porównującym, orerem nadaniem,
 nie okazyj swoich niedłności, ani opowiadaj chlubne twoje czyn-
 ności, ani też daj na sposób delikatny to prawniam,
 aby się oto prosiło. — Nie ucieszajoraj drugiego przez
 obczowanie, twoje t.j. wiadnym towarzystwie nie posema-
 rój tak, aby brudny wzmienieli, w tym charak. się wzięli
 lub sami pręciwie rozpierać musieli. D

25.

W mowie samemu sobie się nie sprzeciwiaj!

Nie mów samemu sobie tak sprzecznie, abyś gdy raz przysiąc, aże pewnie zdanie, drugi raz przecieś jemu podmierzał!
Mówia w prawdzie rmiennie zdanie swoje owarach; lecz to nie czyni się przędy w potawstwie, dopóki się pewnej nie odwaręto, przycijaj jednej i drugiej strony!

26.

Nie powtarzaj nampe Maide słowo, lecz rozstrzej promie Twój

Staw się wopaje błędy tych, którzy dla braku granicy lub uwagi na siebie, lub dla zamietowania i lekomyj. mego wyznania się, opowiadają przy każdej sposobności te same historyjki, anekdotki, carty i dowcipne porównienia!
Jest ogólnie, ras 'do Tomarskiego obcowania bardzo potrzebna i warina rzecz, aby cinić i rozstrac' onas granice, a dla tego nie przynijerajac' się, bardzo do rana, Tomania sobie tego pisemnie, i chętemie zapamięta, tak. - Nie pocrówasz się rai do morności opowiadania cregos', to zapnij samego siebie, puytaniej chęć do mówienia anekdot ków.

91 jeżeli je już rozniegdyś mówiasz, lub staraj się. Wtedy dają
obeat normalnie, abyś bez przypatkiwego, prucim popyrzed do
pawności. —

31.
Nie mów Dwórniacznie!

Twoja rachunek nie migaj zdmurzacznymi słowami, lub ra-
gacznikiem takich rzeczy, któreby albo wstyd ocumaty,
albo cegste twa podobnie sumiencem; nie przypinaderaj takich
i drugim, jeżeli coś podobnego pamiadra! Masi roztopny nie more
na tym analise ucierpy. Mawnygotnych named takich, god
sami tylko są merycyoni, nie rozporaj wytyctiwosi, wliwoni
i wstyd do brzydkiych myzaron, pwrta bowiem niemniej wstom
bip sobie rozstugi, a pnytem ocabip stonę rodzijsa twoga.

32.
Wyrzuty proste!

Twoje rozmowy nie tutaj pnytem! i niech tak reke wstardem
ni wyprawy, n. p., że edronie jad nieopracowanym Dobrem, ceter
niech; że wyprawy jad zimnym ukontentowaniem; że kawa
cey jest samoma sobie najllirnym; że to co twa stago,
bywa najllirnym; że co twa prucine zdanie udowodnia;
że orkoda wry byc macyym, to cis niestaly, macho się
rodzina; —

lub ie czas pretho pretho zchodri, — co cas monia e jony
 sposobnosci, nupetnia jest faszrem, bogdy czas wyrochponany
 jest podlug pennego rozniaara; to panna pretho, jak musi, nie
 orhodri, ceten, ktoroemu sie rok krotory wydoaje, jak jest
 i ftolnie, Ten musiat byc zansre jony niacronyohy rnygafasy,
 lub musiat unim opas' Hurioj nad nad miare, lub dajo
 sie rownie prornkama amamienis — albo oby npre reguly sa,
 Dwiendrafy, — jakoby sami pojedynczy cirony udowodnit
 prawde ogolnego i zgodzajacego sie, albo teri oflatni miyht
 udowodnit prawde poierajacego; gdy prwiep charuje sie jasniej
 i dokladniej pener nypasthi, jak. Ta regula nie ogolna jest.
 Takie przytolwie sie bardzo uda, a czedo niedomowne i
 jaksymie. Za takie ladie, tak unane mehaniceni, icp ro,
 mony, skladaja sie po czesci rponnyohy ustoynyohy forma
 tek, ktore nand na do nie mystik ie poptuja. Unajduja
 sie imientalne chony na foshu, na omija sie, ni sie
 unidra redonyimi. Polkores im Dvoj wirowanohi sportniedy,
 Na majduja wtim podobienstwo, tytko se na starogo sie
 odrypomali. — Dwiecim monia, amonytkim, se prorasli uny j wtek,
 rozniaja sie ojca.

i różne podobne gadaniny. Tęczy walcie i do robawy material, sie gathki, gny w fanty i. t. D. jeżeli mi sa wyregulujace od dan brane. Praco przyprawniej bedzie ukontentowanie znioty w pow miesnionych towarzystwach ogolnion; bo tamże znajduje się Tęczy, któ, rey przez takie robawy, skujia się być upostedniami, gdyż niepan, siadaja natyle ducha i wiadomości, aby przy tem przywoita gwał mogli roka, lub mogli rozobior obawie.

39.

Niepotrzebne pytania!

Nie onie tych ludzi, z któtami skujia, niepotrzebnim pytaniami. Sa, Tęczy, któtym w pramencie nie reikarowości, lub dowcipa, tylko z przygniewajenia, na sposob katechizowania i uruchajia swoje normony, aby nas ^{z prami} zpytywali i pytaniami, — tak z nadzieli, iż po napremu z niemi nigdy robawie się nieobceili.

40.

Ver się rności oporeczności!

Ver się rności pomarowości! Nie bądź jak Drucinnym rajety odaniami wotapnami! — Nie bądź gorocym ani grabianem w kłótni; nawet i wtemas nie, gdyż Tęczy pramencie dowol wy pytan, no i wyimianano; — jeżeli nie rostat onigbtym, to jai pow. Tęczy na dobrej mocy rwoy stracit.

i na taki sposób nieprzełożony, ani się spodobał.

41

Getrie się zepli do uciechy, kam się mow o sprawach!
Na miejscach, gdzie się uchodzą do uciechy: przy domu, na do-
wne, nie mów i nikt o sprawach domowych, mniej jeszcze o do-
kajacych uczach! - Tam idzie tylko ten, który chce sobie do-
pożyć, rabować się, i straszyć wielkie strachem; nie jęz wige
przyznawie, utracac kogo gnatkoniem w codziennu jego jawno!

42

O roznomach religijnych!

Ze ma i pnieiną ractropną nie bódie się wymiemał i narinych r-
kijinych nauk nament i utracac gdyż był niewier estiny w
iada ojej prawdziwości pomyślnat, do bez wystojenia rozum
się samo przez siebie; ale i o kościelnym uftanach od ludzi
postanowionych, które w niektórych sektach bynajaz umiarani
za prawdziwa wiary, i obredach, które niektory za koniaranie um-
razaj - nie trza się nigdy w to narzynstwie nasmiemac;
Na to trzeba umiaru, do co drudzy pramyja. Nikt ma
nie trza pnieorkuwać w nalygach zdaniach, to i my to od drugich
razem.

Nie tra zapomniai ma do, se drugim ciemoda mie byc, to
 sie zdaje co myjznanoscia rozumij. — Tronijmy przesady, ktora
 drugim gockojnosc prymara, — Niekona mie odbracj, jezeli ma do
 mijace nie zapetnit oym lewym, co on sta jnego wyslytala
 cenia, lub sta rwiarkosnych pijać sa prande urzaje, i co
 ma walogia warta. Trzeba o tem pamietac, se wyjzjedramie
 nie naplwnia estoniacka i nasz tutaj na siemi jezere nie rot,
 nizety wram katno wtabickj przedmiotach rotodric noie; i se
 ojstem nie zapetnij, na ktorejz kio sie mocno opierai bu
 konnia Dobrej moralnosci, nie tak katno da sie rozoraw,
 pae; chyba se i cata budownia sie ma li, —
 nakoniec, se podobne przedmioty nie naleza do roznow sta
 wazyjckich.

Praciele zdaje mi sie, se tridaj unikatja wprystec, umy
 nie mowic co o religij. — Jedni nastyda se sta unoscenica
 Boga; sta najwyjzzych poverenaceni estoniacka pokrawo; swoj
 kapat, drugich zajmuję najwięcej religijnaj ucruca, i
 obawiaja sie co najmnijszego przeciwi urojeniom wymowic,
 aby wyszkali sobie w pobozonstwie zastugi. — Ciernyja jąd
 do moralnosci deludni — druga oblada; oboje sas rönwie
 niogodni gooczinogo estoniacka. —

Spór głównym w rozmowach, auto-mnościach Drugich!
 Kiedy mówisz o cięciach, duchownych, moralnych, albo
 innych auto-mnościach, — lub, gdy opowiadasz Anegdotali, które
 czyjeś spierają niektóre prawidła lub przesady albo niektóre
 strony w czarnym świetle mają okazy; to pierwszą obywateli
 się dobre w okół, czyli się nikt nie znajduje, któryby to
 za te brzmiał, albo któryby tego nagane i uspydca,
 nie ciągnął na siebie lub innych brzmiał!

Nie patrz na nierządy państwa, wrogi i upokorzenie! —
 Jedną z ludzi nie potrafi je zmienić. Nie nie może ta
 kiego, który na nie jeszcze nadzwyczajnie niekwestatne
 ma jakich wpył i wrogi, więcej zmartwie, rozprós i jemu
 dokuryc, jak kiedy uważa, że to jest przedmiotem, albo
 podmiotem!

Ludzie! którzy się mają z wielkim światem, i którzy
 między ludźmi, każdego rodzaju; i znaczenia jasi czyli jemu
 nie trzeba; to upominać — pierwszy znajduje się tu lub
 ondrze, nawet i między książkami osobami, osobliwie Dama,
mi... Damy, które tak mało mają wstędy nad sobą,

i tak języczek pojęcia o przynależności i słusności, nie do
 wrażeń, które na nich czyni widok podobny, śladem swo-
 sobem nie umia rozkryć. Do jest słabością — a gdy do ten
 go reformujemy, w jakim starunku, i jak podługie rōi,
 memu rōarsta, ja pojęciem o piękności i słusności, jak
 nasza fizjonomia umięjętności mało się opiera na postu-
 nych, zasadach, i jak często pod pozorami słusną mas-
 kę, pięknie śluchetnie, ciepłe, i wielkie serce wyży-
 wuje się z głową tego i rōarsta; to się okazie, że wra-
 żko możemy stać się czynić zte niewski z przynależności,
 i nigdy się na to odwarzyć, albowiem te wrażenia, jakie czyni
 na nas podobny widok, rozgłasza przez wyśmianie, lub na inny
 jaki sposób, dla czynię zmartwienia. — Ogólnie wrażeń
 jest to raczej słabością, od wrażeń umysłowych, często pomysł-
 nych lub niepomysłnych tak się dać umiesić, że się ten
 rōarsta pomysłowanie lub ustrach do tego! — Przeważnie
 wrażeń jest czasem tak różny od niewrażeń, że się
 na innych barzo gorzko rōarsta widujemy, gdy nas pierw-
 szej naktania do sadzenia pomysłnie lub porażenie

Prosz najwyżej s: jeżeli można powieścić figury, mogą 95
nas zapewne imie wury na ciałowiska mocno, zastanowić, jak o. p.
smieszne fantastyczne, proste rygi, twary, przynajmniej,
wyginania ciała, mierzających, pomysł obyczajów, nieoficjal-
ności w postępowaniu, nadzwyczajny i starodawny ubiór, i. t. p.

Tu należy wiele od wygłuszenia, aby przez śmiech, albo
smak, się ktoremu z przystannych pokazuje, nie dać poz-
nać swoje podrimienie i przez to teraz biednemu, na którym
takowe dają się spoglądać, nie powiększyć obaw.

44
Imię przestrogi!

Specjalnie w towarzystwie mówić o jakim przestannym, krajem
przejazdu — to: chociaż przestanie do ucha, nie jest
przemysł, — bądź przynajmniej głośniej, aby na te
osobie nie patrzył, o której do niego mówią. — Jeżeli cina
tam należy, abyś coś z tego sfingował, co niejakim odzob-
nia o sobie mówią; do nie wracaj tam Proje oczy! —
oraz spastrego cię — a potem, wprawkę głosi Dylko słysze-
my, nie oszumi D

Nikomui nie przypominaj nieprzyjemnych rzeczy!

Osobom, z którymi się obcuje, nie trza nigdy być przychylnym, nie
mnieć o wreczach nieprzyjemnych! Zarza się, że pewno mi con
kornie wypatruje, i brak ukłiności, spobudera drągiel, do najejton
nia się o starożytnych ekonomicznych i innych dotykających
wrecz, permoder niemoga, i do kmypronia nas, Takie sobie
peremoty porumatać, do samizdi, którebyśmy w tonaryjstwach,
gęriemy się rozveschid ramyżiliti, chętnie zapomniaci cępieli.
Trzeba by rnać, na tylte ludri, aby roztożenić, Ten cętorial
co stoi przed nami, mógł być przy swim temperamencie,
stanie i zmatwiechiu rozveselonym i posiadonym perri takse
rozmony, lub cępli tsi naryz nie pozmata się jego cier,
pienie! +)

Wstępnym się Takie trzeba od czynienia, że tym, którzy
posiadają jakie utrapności, nie mogą je poztraćad i od

+) Trzeba rnać na na tylte ludri; mieć tylte rozjodki, aby peremodiac o klu
tek i tak ujmujących się pytan - bez pytan się nie trza, tyltko
lępić cęchad, cępli rozmona jarna nie owermie stot na ten przedmiot.
Li który się nie umia się analęzi w tonaryjstwie, niagajcie woltki
wie

poogovorunia ich' potocenia, w ktorym jui na konfse poroftat' maja,
pruz nieporozumne opisania, lub niepotrzebne uwagi.

Znajduja sie tedy nieproszeni glosiciele prandy, ktorzy sobie
za atawia rek' kruszaja, odwracal nam najmiejose i' najmilu
jse wojenie, a du sie stawiczna wyzna Wilanda: —

Moje przeciele — wojone
Ja ra taka pranda canie,
Klara w rimi tloczy cienie!

Stanga od postoi, bo pytania sa ronnio ocioni, napremi rokojeami! —

46.

Nie bode uwagstnikiem wyprzerenia drugich!

Tereli kto moim trawiana nieporozumosci, lub go wyprzera;
To sie nie mizoraj do tego, nie przyniamia teraj jego ozniom,
i nicodpar, lar cryn nacy sam tak, jak gdybys nie nie styn
srak. Delikatnosci takiego uraju sie, — i cwesto mysu
nad gradra wdricernie. —

47.

O Duchu korporacyjnym!

O kuzeraju pranic' Duchowstwa, sprawicinal sie drugim,
korpanic' faratycernie, rapozymad i' odryzjmad sie Dummianai;

rozprawi się, — myślnie się w D. Kordiaty —
 tej części, a to odnotuje się tylko na to.

48.

o ramiteraniach!

Jedną z najwarszawiejszych osób Donaryskiego episcopa, która
 prawdziwie bardzo była oddana, jest ramiterania. — Dziś
 opublikuje tak mocno obietnicami, nawet zaległymi, i
 przypiękami, że rozprawią bez obawy tajemnicę, która
 im pod pierścieniem ramiterania powierano. — Drugi
 zaś spoczął więcej na obowiązku pamiętania, — bo cała mała
 lekkomyślnie rozwinęła tajemnicę, bo się nie mogła wytrzymać
 nad od tego dla swojej przetrwania. — Oni rapoma
 nali się ich proroctwami, a tak opowiadają z wielką
 niegłównością najwarszawiejsze tajemnice, swoją pro-
 jaciół na miejscach publicznych, a do skutku nieogranic-
 zeniem, który podziwia i tworzy, albo oni powierają, ale
 najniebezpieczniej, któryby w czasie, gdy się opra porwał tego cie-
 paru w państwie w ręce, był wiernym przyjacielom, To co
 prawie za swoją własność nie poznali, byli uważani,
 również lekkomyślnym; jako so sami.

187

Dość pyta się o siebie nie mniej niewolności i swami sekre,
kami, sumieniami i odurzeniami, czego bliższe wstąpienie,
i bliższe ongi uścisłowania. —

Nie potrzeba sumie wytkładać, jakże skodę czyni ogólnie tak
nieograniczone zachowanie każdego i wstąpienie tajemnic. — Tak sądzę,
że się mażna innych jelsze rzeczy, które wprawdzie nie są sekre,
kami, które jednak — jak nas wstąpienie i coram wstąpienie, iad tam
je leziej ramilorać — jako to i takie. Których wstąpienie, przy
najmiej nikogo ani zabranie ani naukę mogą, a które powieć
mogłyby być jednolite. — Na tego, to i wstąpienie,
powieć głośności, która się jednak nie powinna wyodrębnić wstąpienie.
Tędy, — Dotyczy ongi, które obcowanie wyznaga. — Tym, któ-
ry, przytacza znaczne urzędy, nie bo na tego powieć,
jedni od innych powieć wstąpienie wstąpienie, daje się wstąpienie
do uścisłowania tego wstąpienie, co ich obcowanie lub god-
ności ich wstąpienie nakazuje ramilorać. Kwestia wstąpienie
Dzi się ta unaga, że wstąpienie Despoty ongi ludzie
wstąpienie ogólnie Daleko przedramilorać potrafią, jak
tam, gdzie mają wstąpienie. Tam czynią ich bojarin
i nieubolewowanie skrytykimi i powieć głośnymi; Ta

tu ras' idrie hardy estoniak swego jecha. — — —

Spocinas i' niecej ludziom treba urac powierze tajemnic;
co treba ich precie robotiarac' bezwarunkowem ramien-
erem, abij rniech hardy mysial, iz sam tyzko otam nie,
i sam rzezy za dotrymanie /: rozpowomio: /.

Niektory maja ten mysl, iz wtenias, gdy sie ich na-
prowd prosz o ramierenie pinnej uracy, ktora im chcemy
powierze — nie oswiadczaja dokladnie, i nie przyobiet-
nie. — Potem nie wstrzymujac sie dobrodupnosci moiwymy
im, gozy myslimy, iz ten warunek przyjsi na siebie. —
Taki postepowanie nie tera nastadomat; nasz renntny
otwiera sie — boz konca nie stacza pierwiej, jak gozby mial
sie robotiarac' do ramierenia lub nie — Da, ai wprzys-
ko jui wyppawiedziat. — 49.

Dobra wymowa i postawa!

Ludzie zimnego Temperamentu, staja sie ciezko przez wy-
jakim sie spracowujaja, lub pobieraja swe rodania — acizak-
nemu. Obcomu wymaga statornosci umyslu, i wypracowania sie

samego siebie, które każdy wybacz namierności, odwrócić: uparte
złotykości, pogodzie potrafi.

Wskazanie wielki, który przez naukę, mowy i bawności na siebie da
się przystawic, jest to umiętności, wyrazić się delikatnie,
delikatnie: trapić i jednie opowiadać, zyró odgrywać się
do zdolności tych, z którymi się mówi, nie strasząc ich, lecz
dobrze i nawet opowiadać a nie śmiać się smiejąc nad sobą, samych,
leci: natomiast podług obelżności swoja lub wiecznie, poważ-
nie lub honorownie przedstawić swój przedmiot, i oddać go nna,
zapalonych farbami. Przytem musi dobrze komować uzyć się
półtawny, osobliwie zaś mowy stworzyć wyrażając się wyrażając się
lub pojąć i miedzią smiejąc swój pomysł. Półtawna i
pantomima: można na miedzi: panimny być jela obetne;
pony mało miedzi i smiejąc rozmowach, nietera, tak jak
czyjni popółtawna, trucead i kresie gtona, rekami i imeni
ciborhami; tercha ludzom ujęt, lub gresownie i tagadnie
półtawny to oczy, nie tarygi czy rai na rekany, guriki, lub
t.p.

Wskazanie mówić: to ujętka, co wyrażanie delikatny

baerność na samym sobie, i na innych okazy, tejż do głosu,
 jeminia obcowania koniarnie potrzebny, a do niego jest
 rzeka, nie sobie podobnym rzeki, nie potłarac, tylko każdy
 najmniejszej pomysł przydatności nawet wśród swojej rodzinie
 familij, sąspomyś, aby do sobie za druga naturę przytaca,
 czy, gdy pracownie si wpyły, która, który nie zwarcia
 nie sa w potłarności, i konarytanie, i wpyły, które razem
 potłaraja, co się im tylko podobna.

Czego tu nawet nie koniarnie trzeba przytaca, aby w
 konarytanie nie stawać tylko do ludzi, aby tylko i imia,
 na nie potłarności, pomiędzy głodami, który są głod,
 nosi bardzo unaraja, racowniejstemu raczej praca, która,
 wiec strome, a gdy trach, się raduje, to srodek,
 aby temu, z którym się mówi, patrzy się smiate i otwar-
 cie, nie tak konarytanie i ruchmate wocy, swój głos, co
 je w swojej trzymać mocy, nie wniejsero, praca, ma,
 wiec wotumiate, wotumiate wotumiate na praca, przytaca,
 i nie na każdym miejscu praca, słowo, aby je,
 rdi się, praca, trzymać rmi, trach, i takama
 do ona potłarności, noja.

niekiedy "podzi" jej nawet lewa ręka, jeżeli nie wygodnie po
 prawej stronie iść stronić; aby na prytkich schodach przy
 wstępie za dyma, niepodobnie ras przed nią iść; — a żeby rzucał,
 nie kamieniem, jeżeli nas nie rozumia a my przedobrym, że
 Collocazione wyjątkowa niby nie pomogła, lub jeżeli przed
 takimi jest wagi, że nawet nieust lego, aby onim mieć. —

Łudnie smacni, jeżeli mają jeszcze jakie porządki, to trzymają
 mają za rękę, jeżeli mniej encieracy ostowicki mówi osobie
 a oraz i onich; f. n. p., gdysimy noceraj byli razem na
 porządce". W nocerajnej grze tasimy wygrali, a drudzy
 poręczeni pragnali. / rządają oni, aby ich tak tytułowa
 no, jak gdyby w całym świecie tylko oni rasługli no
 imie: n. Wasra Eccellencia, Wasra mości wygrata /:
 najniższą gdysimy odmarono się dotacryc z n. se mnami /:

Staż i to trzeba uważać, aby ludzi, nie wolano po drze,
 się rary i gromiadosno różne tytułowe wecey, jeżeli w
 pokoju lub na ulicy oddalają się od nas, dani w rękach
 trzymają i już się poręgnali, aby nie trzymać ranpe
 co w palcach, lub ośtach, nie gnieść to i rosociaci opaci by
 było nie wygraniem lub bracie nasym, /:

lub cudzym potrzebny, aby pierwaj prosić o rozwolnienie, jeżeli
 chcemy w zupełności rozprytomować cudzych głab i wstac listy,
 lub inne zatrudnienia tego rodzaju odprawić — że jest pewna
 zwolnić jeżeli opacz się komu podobnie ukłonić, na stronie
 rejejmionym kapelus, którego cudzy nie chce, aby go tem nie
 potracić, a tak rakuje przed nim swa twarz; — Jeżeli się
 coś komu podaje, nie trwa chwilać mu gotemi rękami, jeżeli
 można inaczej; wiadomo Kuzdemu, jako też i to, że ^{nie} przy
 pada w spotarzystwie sreptać do ucha, przy stole siedzieć
 skrzyżony, stroić miły nieprzyjaciela, i rozwolić, aby dan
 ma, lub kto inny od nas znacniejszą podawać nam po
 drarok; — że jest niegrzecznie posmi komu wotomarystom
 wie niewinny parci, n. p. wyjanie komu te stube, któ
 ra z kartami pokazuje. Lichon z niektórych stamow
 i lepszego wychowania n. p. pojono tejur powonie rozjem,
 przychodzących młodoci, to tylko to przypominam, że
 te drobniaki są wielkimi wrecami w oczach Drugich,
 i se nasze doczasno powodzenie jest w rękach ludzi podob
 nych.

50

O małych nieprzyjaciół wrecach
w towarzystwie!

Za jeperie i inne mate tomarrystkie nieprzyjemności i
 niedorzeczności, które umiata, na to razje uwadzając,
 coby stąd wywikta, gęby hardy z przydomnych tó sama
 sobie pozwolit; n. p. — pleść pod czas koncertów, po
 ra tytem drugiego peptai do przyjaciele, lub dawać mi
 snaki, które i oio na siebie może sciagnąć; — toneryś
 śmiegnie a sie, albo grac' użornie na jakim instru-
 mencie, a spciać sie precieź rozsytkim aliarac, i dac'
 sie szypać, i jerrer do pobudzić przytomnych do nę-
 syderonia i kmieniania; przy tancu śpiewać se ja-
 ką melodie; w teatrach tak sie rozstanie, i w tyle
 stojący nie nie robaczy; w karanym zgromadzeniu przy-
 szpodzić ofstata i pismy lub ofstata opyparac.

Szpacer byci u ludzi wistym, do umiataj tych niezgod-
 emoi tych stancunie, — jeżeli rad nie tylko dobrym
 kompanem ale i ptuchstajym byci przyjaciel ortenie.
 ktem, do nie umiataj je sta... ludzi, tylko statygo,
 iś sadzijsz byci je statyem, twego forca, i ze nie tylko
 roztropnym ale i dobrym radzys porostai. Wtem samem

wytkazacie rachony i te przepisy; nie może tu pałec
 czytającego lub coś pisać, ani też roztawać sam w
 ceterum potajem, gdzie seria pisma lub pismach porównawc.
 Potem gdyby jakie dwie osoby były przed sobą, nie po-
 strzegłyby się i przepisy coś czego do siebie, chociaż
 rufe wotropane i porównawc, abyś im przez siebie
 im do porównania, obliczenie się tegoż a tak a wzięt
 z siebie nieporównawc i całe obawę, jakoby ich opisał
 podejście lub podstępnie.

Dobrze jest mieć się do uwagi być się do tego, uprzed-
 jawniają oni porównawc obcowanie, i są bródkiem wyc-
 kstalcenia ducha i serca, jeżeli się je w takowe
wigwa, i rucy porównawc; uważa się ich zai rinnęj
 stronie; To niczym są innym, jak tylko bródkiem
 da pomierowawcnej oglady.

37

Postępowanie w nudaach!

Wszystko się przez harmonię bardzo uważamy. Porównawc, oglady
 nasz!

i ludzkosci nakazyje, tam bys cierpliwym, jeseli jsi. Tam
ufunac sie nie mozna, nie dawac zas jemu obracajace obcomu,
nie pottepowanie uprzykrenie napre do poznania.

Wszakze czym zimniej: idzie rozmowa, tem wolniej moze
na oimnych rzeczach napisac, zwlaszta jeseli kto jst rozmow-
nym; a gdyby i tego niebyto - na i coi tam wielkiego!
czyli to wzycia jedne przedurumienym gadanie! - Czyli
takomu konwersytmu, ktorzych obujemy nie wiemiemy po-
swiecenia? - To czyli sie do crafem nie drzyje, to inny
przez napa gadalnosci ruderimy drugich, jakkolwiek wielkie
niepoko mniemania swainosci napych rozmow? - Lecz i tu
mozna temu zaradzie. Takomu rozmowcomu tera skian-
cie kraj wolny, albo narowac jego rozmowe nieyftannie, pytania
zarzuty most pliroscia, lub promufkac go przez teapny obrot
do gpuskerenia tego, co jstercie utracic chce w swaje roz-
mawie, albo go teri raptownie, przez niepodziarne pytania, na
inny unioj obfity przymiot przynisic.

52.

Latnosci w obcomaniu!

Niektórym ludzom, jest katusz w obcowaniu, i durność,
 poręcho porażenia, emajomości albo przychulenia, przychyl-
 ności, prawie morderony; drugim zaś przysładza od młodości jakas
 słabość i niesmiałość, która nawet i w tenorach nie mogą
 porucić. Między codziennie widzą koto siebie ludzi różnego ran-
 daju. — Ta słabość jest często skutkiem tego wychowania
 młodości także skutkiem potajemnej próżności, która przeszkodzi
 w tworliwości, robawy, aby się nie pokazał w tym światle nie być
 porażonym i nie jasniać. Niektórym ludziom wydaje się być wsta-
 cina, ta tworliwość ku obecnym, i wyprytkie ich upytowania
 do porównywanienia są daremne. Pewien młodych ksiądz,
 jeden z tych, których znam najpamiętliwy i najpotężniejszy
 który dla pomierczoności swojej pomieby się niepotrzebował,
 ani wystąpić ani obawiać, aby wzmocnić wrazenia jak kochanie
 — ten mię zapomniał, że, especially stan jego od dręczystwa
 nastręcał sposobności do zmiwienia codziennie orszaków i twa-
 rzy cudzych, da prawić mię, nie może tak wejść do jego,
 jego przedpokój, gdzie dwór zgromadzony nim czeka, aby

promięcia prawi na moment rymstom nie starci. —

Las racpnie, jak tytko porypnie do siebie, raras rnikts
z twordnosicia, a on potem z kardym rormanica po poryp
jacteltha, i otworcie — —

Penna wiec taktwośi w obrowanica, lub dar poryp piernu,
szym raras pormanica z korystnej staruje sie strony, bez
porypnu racpna rormanica z ludzmi kardego rorczaju, a por,
nac raras, kogo sie ma przed jaba, i co mozna lub tura z kim
mowic; te to sa wstawosci, ktorych nabycie i wydoskonca,
lenie starci sie mozna. — To sie ras nigowimo, wyrodnie
wte, Orimaton tak w tascina bernstydnowe i natretnosci,
ktore w ktorym pgorie orapie, jak godrinie, wyptali w
karcimca, w cudym rapetnie kliczkowym Dwidzysztanie rorczaj,
kicp, a ich cace rycie, a opowiedzieli im swoje, osmizcali
im swoje ptlugi, i porypnie, a dla siebie wyrobili ptlugi,
rftanienca sie ich i pomoca. — Ceta chce w tam ransietu,
aby sie taktwo pogodnie z cudym tatem, a nicem sie nie
zplubic, i nie nie chce wycpic, wyrozsztajc z naszym, to
tomarystwo, albo rrorumica, albo Dobere ocenie nie chce. —

pona do rai' nie dawa się uczyć, być ofiarnym i doctharę,
 tym i jędi' się pierwej ustanowia, do rozpoznaćia rabskiej —

33.

Trzeba się wystrzegac od wielkich sądów: pretensyj!
 Trzeba także unikac, i to, aby w nieprzyjacielskim towarzystwie nie
 brać z sobą pewne rzedania, lub ocekierowania, chocia' być w przy-
 stym same dla nieprzyjacielskich, jasnica' nad niemi, i ich na siebie
 skierowac uwage: — rzedac, aby cery nieprzyjacielskich na nas byly
 zwrocone, a uspy ich, byly do nas naklonione; bo inaczey
 robacemy się w przyrodzie myslace omyl na graci role, nas samych
 i dragich znacemy, bo ja'kiewicz i gorzko umytki Dawa,
 myslano, tak jak ona nas unikac bedzie. Wielu nam
 takiego rodzaju ludzi, którzy chca' się w dobrym swiecie
 pokazac, musza być koniarnie przedwiec, a która
 się w przyrodzie braci, rownie jak w potoczonym zyciu, nie,
 którzy nikogo przed sobą ockieriaci nie mogą, którzy
 by się z nim porowniac esmielili. Jędi' oni tylko
 są temi, do których się adaje bardzo sprasbet, — i
 dnicz ockieruje cregoi' znadzieja, do cymia nadmieras, do si

Konale, rozpanial, oslaogednia, przytoczenie, Dobroczynnie, i
 mądre; lecz słabo podło, mściwie i budna, jeżeli tył,
 kto angaż być rozprowadza ciłkami — rozmatują karda
 budowa, do której nie dali ryżu, lub na który pochwaite nie
 trzymali mowy przynajmniej; ich nawet własna budowa, jak
 tyłko kto imy pudyat jakie spocięte niernocne upie,
 prwie. — Do jed sposob myślenia nieporębilny, i nie towa,
 wytki? — Radę ja ogólnie, aby na tem świecie, najmniej
 mieć tyroni, oschowan, jeżeli spocięte sami być przęsi,
 nemi, i drugich przęsilnic. —

34
Wybór.

Żyćle o postawie, układności, i gładności w powierzonem
 postępowaniu, o przęwilności, i pomiarowaniu; teraz jętk,
 ere o odieru. — Nie ubieraj się gorzej, lub lepiej nad stan
 i majątek, nie kładęgłynie, podła, bezpotrzebu nieszaniata,
 bęszera, i droga, lecz prawa, czysta, gładność, a gdzie
 ubiór z kłopotem polacrony, niasty dam będzie i mandrinie
 ordobny!

Nie wyperogólniaj się, takim ubiorem, który staroświeckich
 lub najnowszych głupstw naśladuje! Wielką szkodliwą
 uwagę wtenczas zwrócić na twój obiór, jeżeli w miarę
 kim swiecie pragniesz wystąpić! - Nie jesteś mi w
 domarzystwie na swoim miejscu, jeżeli się cujęm
 być w niefortunnym ubiorze.

Podziwianych rzeczy, nie nos nigdy na sobie! - Z wielką
 starą wymiara to szkodliwy wpływ na twój charakter,
 że

Tak często bywać w domarzystwie!

Jeżeli takie jest pyśnienie: - czyli jest dobre bywać często
 lub rzadko w domarzystwie, to odpowiedź na to wypadła,
 niecierannym i każdego rodzaju słownictwem i formami,
 tych szczególnych potocznych, potocznych i interlicyjnych, mo-
 tych okolicznościach i wyjątkach. W ogólności można so-
 bie jednak wnieść słownictwo: aby nie być natrętnym,
 ludzom się nie narzucać, i aby pamiętać, że jest kłopot-
 jeżeli przysięgą nie możemy dogadzić - gdy się

poptajia, Na crago tak radko Donich chodriema, jak gdyby oie
 misli na to uskardac, ze na crasto tam bynemu, gdeie
 ma byc jakas rabana. Mertomicha knasduo sce jeden
 ruzst, Delikatny do udrymania i rozprerona obrowa,
 oia i jereci go nggoromno, na razorunicatoc i samolubst,
 wo nie umodu i ruzst, ktory mu powiada, byci go chet,
 nie chca widiec, lub tylna orizba - cyli ma jai od,
 chodiec lub rabnac sie jpkere. I opowbu potte pomaa,
 nia ku brici, nam, i Turacych, w pennym domie,
 najspisuj morna pomaa, jak o nas paristno, lub rodrice
 sakra.

Potem radziej Karidemu, obgite morinosci - jereci ma tyte
 mocy nad jaks - smato osobam sce rapery jadric, niczy ma
 raczy mato pruziaciot, arcy licbe niach najniezka pomaa,
 sia ofobnoscia. Boreka tatno nadaryngia i rancobujia
 nas, skoro snimi obujemy nitane ruzpukie pruziasciokiem.
 Obg ryci pruzjemnie, Deroda pranie ranyse cadym oie robic
 ludriom.

Wtedy nasz oracuję era i psułkaja. — Dla tego też pomy-
 jenne jąd porigie i niejsie, że codziennie imyech ludzi
 robacy morina. Dla tego który nie jąd tmoelinyim,
 bywa to ukontentowaniem, sećwie misory całomi.

Tu dopiero morina się następuje, co bys nigdy nie ghyrat,
 nie będych podstuchpanym albo spieganonymi łaz mmiterem
 wpytko umaria morej.

50.

W kadyim Tomarystwie, morina się craga nauczye!

Prze ja także, aby nie wierze już z względu na sam
 mego siebie, i na drugich jakoby było jakie do marystno, lub tak
 sie a rormona jakiego kolwiek, bądź dak mato znaczenia, i k by
 się tego nie morina było craga nauczye, coś doświadczył, i nau-
 bierać przedmiotem do normyotania. — Wpędnie zaś nie morina
 na riedai ani ofniate, ani dośkonatego wytyptalcomia; łaz
 kędka się ukontentowai zdrowim rozumem, i otwartym umyśle;
 tym otadry swój orgwie i rormonie; paćwie się zraz na drogę
 otwartej natury, —

iść nią i mieszkać się między nami i ludmi różnego fłanu;
 Tak bowiem nauczyć się nabierać łona i jedynomyślności,
 i jakie craf i okoliczności wymagają i przekonywają się,
 że wniósłszy fłanach kóśłamo napółkai morina: Dowiej
 rozum abystwość umyśtu. - Do ras' przekonanie skutkuje
 Dzielnie rozpryftłamienia pewnej wyznaczości, która tak
 przedko owłada wykfłatakonych, i precieso przefłakom usypna.
 wieckiwami ichy eryni. - Obroonie takie słudni różnego
 fłanu i spwicenia u ptywa także dobroczynnie także na
 rozfserenie znajomości jerykón i przynosi wzdó mólki po
 rytek, ofoklinie przez fpanekfpana wiadomości przystawion.
 w których tak najmiej Dowiej i sily Dowiej.

z kim Dora obowae?

Lecz z kimże obowae? Na to pytanie odpowi każdy bra,
 uac wglad na polowenie swoje. - Jeżeli more wybierać f: do
 tego częściej jak umarimy, drafa się pora: f- siekłye sobie
 roztrójniejorgach, do obowania wybiana ludni takich, od kłó
 rych morina się czegoś nauczyć, którymnie podupłebioję:

nie błędną w prawdziwe wiadomości i zdolności, lecz nępyj od nas stoja. Który nic bez pergerymie, lecz tamże s po, podobno drataja warinych! - Wielu daje sie być kon, rzęptniej zbierac sobie powiadnych. Ci są roztana sama, je, tam, czem i jaksa; i nigdy nie ramitaja sie w mądrości i cności. - Sa także i takie potorenia, gdzie jest przytarcie doznać sie z ludmi różnych zdolności, gdzie namot nie tylko obowiazkiem jest napym obcować z ludźmi od ktorych my skorzystac cós możemy; lecz i staklemi, ktory od nas nauczył sie mogą, a nawet i pramo mają wyznacac to od nas. - Urzecznic' zaś nie powinna tak sie gteboko samiszac, aby przylem ciępiat rozumek. Który z statego crafu i spowiniasci wysposkonatonia sie, dozna mamy. SS.

O obcowaniu w miastach wielkich, w miasteczkach i na wsi!

Nieraz panuje takie ten obowiazanie, ze go na siodem sposob powinac nie noć na. - Gwed powinaci, zastaraszich, powozach, nasladownice, i różne inne przywazy powiazane ten ten

Tak brama, nie ludzie ktory sija na jednym miejscu, sora,
 ernie sie jednako zgronadca, roine gluzetna wyrabiaja, i stahich
 wraachy plota, ktore sa frystkich rarem i hardoga wobra
 niemitarernie nacta. - Przech oni mysla, ieby sie trzeba
 konicernie przernycierze, do dalorago kahliego porycia.
 Dylam sie tenar, cyler zabama niernym towarzystwie
 przyniasie spociach jednoma z tych da zgronadce nych pram
 drive akontentomnie? - byler z pomidory 50. wot, kto
 re hardy wiciora graja w karty, gra spociach 10. z prandri
 wej sktomosci? - Daleko niernopmiejora jest wraa, kie
 dy ludzie wotni za malych miejscach, lub nawet po
 woiach, gdzie by tak spokojnie ryc mogli, podaja sie
 z rowna uteglasica pod jarrine nudoty. - Jeseli jesterny
 u pawarania u narych nspol obywateli, i woiar, to jest
 pomimoscia nacta, ten ten jakos wotrozmiej pogodnie!
 Jeseli sad niernopmiejora da akolicznosc, a by dostaniemy sie
 w takie koto, niernobu wiec jarru karyne, niernu albo
 jarru jarru poranie, pommaria obang, w jarru jarru;

zgaspodarowi, aby się tym jedno przed Bogiem miało ukazać,
 wad, ni się chcą uszybyć dodać; trzeba się onym
 pokazać, majstram wysłuch wiele mówimy miłosierdziem,
 i te sobie przynajmniej uszybyć zastrugę, niewolmani raba,
 wami, ten czas wypełnić, który najczystsiej czerwiem
 rabiem! —

W miastach rabudownych i wielkich można się potroszony pod,
 tag wotajnej ryp' wole. — To par' odpadają drobne szuragledy;
 tuncie bzdriemy spjogoniam, podsłuchani, unuriam, a z upo
 do upo hardogo nie przepodra tak' gicownie, obypodric
 niadonawci: wiele jarazy w spornu pcedni jadam, i
 try często lub wadko i gnie wyzpodre, — Kto pnyzpodri
 damnie, jakto raplate daje kucpance, i jak damno tnia się woa
 drictem? — Ubiór mój nio rozbierają kuytyczynie i nie pyj
 kaja się dom, w karsobim ołkocie mojej sturacy, jareli
 przyjdzie kupić sa k. grajary pcpasu, dla kogo ten
 pcpas, i do czego ma być użyty? —

Mało znacząca anegdota nie służyła tu jako dowód
 na ogólny upadek państwa; każdy profesor niemiecki,
 opołożnie; i i bez względu na wszelkie klamki i
 swoje sprawy, i bierze sobie taki sposób do ręki, jak
 kamień do porzucenia na się rzuci. W małych miastach
 też się zdarzało pomniej kłótni, i niedużym magnatów,
 od samego odpowiedzialności, przynajmniej ich odwieści,
 naj: wreszcie: i namyślam im doświadczyć, które się po-
 policie zaczął po stronie, zaczynają, a trwają, aż do odgła-
 sa dźwięku migającego t.j. do godziny 10 w nocy w którym
 Tu czasie otrzymują rabunek i rozprawy trój państwa: Pruski,
 ceski, i Angielski cesarz i inni pozostawiają, któregoś
 Hamburgski Korespondent przypomina. Przez pewną, że to
 nie do wyobrażenia; lecz są także i środki, aby i tam
 ten obywatel nie jako uproszczony, lub przynajmniej do
 tego słaba w tej mierze publiczności, kiedy już przez
 kłótni, dobrze się może wyobrazić, aby nam journalistą

był po nastaniu, ile świąt się rozpowiali, powrócił, don
 brocywnie, greszenie i po Tomaryska. Najgorzej zaś ni-
 tem wyjechał w miastach średnich; tak walczył, gdzie pono-
 mił stawać oś — około której wyprętko się kręci, jak
 w niewielkich miastach, Krotkowskich. Tu rozajdawsz opóź, po-
 jaczonych był, i repasa obgerajności zupełnego, które
 w samoty cda z rozpułkami największymi nasogin, do przynęka
 nian, i zmiętków familijnych, do niedmiernych domagów
 i zmiętków stanów. — Tak bytem w miocie, w którym
 pomny mędrysta dostanęj, przed niedarowym krotkim
 oradem urad jalki, tam Danniej nie bywał, tak był
 odtacony, że równie jak ston w nienaręj samote, jak to
 chodź się, miął, bez żadnego towarzysza lub towarzyski.

Ponieważ zaś w niewielu, miastach niewielkich jedno angażow-
 ująco, nie było; to trzeba się uczył, rozłożowania się do
 przymyjących obgerajów; a nie koramniżowego, i sta pod tego jakoby
 orago być może, jak gdy taki, który nie jest najgłębszym wy-
 stępiej.

i swaja gjerowne pragnice reformowac. Taki najdzie najgorz w
 wielkich miastach, gdzie stony oddawna obieraj, i tryb nie zjedno,
 tryby sie jeszcze z forma wadu i wpytkami imami. Pasonkami.

Pa uczynit czas wiadomy, z prami austriackimi i tyziami,
 nomi drogiemi nauczytelami, który ich w przepisyjnych uni,
 formach, i wielka powaga do paristwa niemieckich, i miasto
 myslat, — znacna, i nie ranke phtacna odmiana.

Na miastach, i wlasnych Dobrach najprzyjemniej sie rzyje: a Sta
 Takiego, który ma chęć do ratowania, i przygarnia sie do
 Dobra i mysl, znajdzie sie tutaj Darye sposobności, gdyż ma
 sta sie Dobroczynca najprzyjemniejszego, a tak wiezionego,
 przykumienego i samobranego klama; towaryskie, tylko nie by
 niedobra sie, na nji tak łatwo walcie, i tak wzyj kozyst,
 nie. — W tej wlasnej sprawie, kiedy sie czuje potrzebe, wzyje,
 gac rade opowiedzi, jied more kilka mil donas podobny przy,
 jasiel; lub trzeba by nji bardziej majetnym, aby coby dno przy,
 jasiela wdrugym, ior launaga nie jied bez wyjsthu, ale gdzie
 badano majetnie, wzyje tylko wacko taka potrzebe.

Aby więc tu nawet i przesłanie ryc, i spisać nie wyszedł, a
 mająco, dobrze się jednak mieć. Wreła umiało dobro obra-
 mienia tych, których miś przy nas możemy, i porwał, pojedyn-
 czeni miśkami się nie trudnił, lecz okapić niemi, i nabrał
 im wyznałszyjym sposobem różnie kuności. - To pomysł
 na nosi miśkami sa unyeraj kon, Dwieci i przyjaśń. Poma ram-
 je od rana aż do wieczora; to powstało łatwo uprzykrze-
 nie i onosi odobraniam. - Teraz Dwiec ramić przez sąpał
 Dobyły kaciak, które daje namy przedmiot do zabawy, parol
 postanie listów do odalonych przyjaciół, i przez mądryj podob-
 łą, jeżeli niektóre sprytle samotnie wysokoju opendamy; i nie
 ras nie jest przyjemniejszego na nosi, jak kiedy po wytwor-
 niej podobnym Dwiec, za którym każdy miśkami i gorliwie swoje
 obowiązeki wypełnił, zbiera się wiarde male graco do przechod-
 ni wielkich ciarła i otwartój niezgymowionej rozmowy.
 Ta nowa i kocieta, który onyja takż ucięże, a różnie i ja
 opendatam kilka tygodni a jednosta mglistych gorach na Dwie-
 me Dobrego i wstępnego kocieta bardzo przesłanie.

Nie jednak nie jest smutniejszego, a przeciwnie Dofyć
 względem do opotręszenia, jak kiedy ludzie, pamiatyjąc miarę,
 słach lub nsi, który codziennie z sobą okromia myśla, so,
 najnieksprej sija niegodnie; nie mogą sta siebie rymatow
 doobalnego podrycia. - Tuż tu na siemi gotują sobie
 (sycia) piento. - Najpotrzebniej edem jest na takich mijsz
 dach, syc niegodnie s'toni, bez których sie ani obrze' nie
 nie można, ani też ich imitacji. Sta tego też trzeba z
 rozumianiem, zgrzeszonym, samego siebie znosić i nychać,
 so mało niegodnie obyczoje znosić i nychać kasa, zoni,
 je ras potępowac panietropnie, swoglednie, ukłoni,
 nie, ostrosnie, roztropnie i z dinną akaratacją, aby za,
 pobides nieporozumieniem, obiedzieniem, i uprzykroćnie.

Leć także niegodnie: niema wasniejszej peryeryny, do wisk,
 wzej ostroinac' w manie i uczeniu, jak pamiatyjąc miastach,
 i tu gdzie panuje ten smutniejszy, gony tu sta nsi,
 doftatku rozmyjąja ludzie nieustannie na mi tego bliźniego,

a specjalny gościnniej mieli rozrok krotki, to maja w ten
 czas najwystrzejzy, jezeli chce woku swargę nadybat
 i najrozmowniejsi, aby swargę w belek przemimie.

Nad takimi trzeba czesto sie mniej ubolewal, ani
 ieli pogardzal nimi, gdyz i nielicznych widum za nprzetko
 chmujaja, aby ich spacijsz na chmily tytko mogto od
 tego czeriwa uwolnie, nie roz' miecej wyznid nie u
 migja, jak tytko podreznial komin w wreczech, i kroje
 czy sie w cudze wreczy.

29
W cudzych oblicach!

W cudzych miastach i krajach wstawa sie ofiarosci w oblonie,
 nie, a to z nielicznych przyczyn. Potrzeba niektore wzgledy,
 dy nieco na oko, jezeli tam nasze lub osiwiacanie,
 chonomiernych, lub waktcyernych, lub tytko ukonten,
 konania prakny. W pierozym przgadke, to jed
 w podnizy literalki, ponie my uwaiamy, w ktorych ja,
 teomy kraj, i czy tu moine bersieranie i bez upogkwe,
 mia

185
o nasytym moinie i pytal sie o nasytka. - Tu potrzeba o tchaj,
nie tak wrosczenie i dorickanich, jakotaz o nasytke ludzi
o ktorom obiazemy i ktorym sie powieramy. Musze tu
takze i o tem wspomniec ze nie wiele podrozujac w tam celu,
aby poznac cztany cudzych krajow; glosza tylko ci kamas
wymagajace lub niezadowolone, powiaz do czynosci, podzi
laci kumami nspiad, aby w cudzych obracach, domach, pocz,
banach, klubach i koiniach wyspochronionych literato
wystawic jakies anekdotki na dziele, spawidly i w domu bardzo
niele walese mogli do bratank i nawrocenia sie, glosza
im tylko dporzecz prandrinie, stajuka i cetera cetera.

Do sie sama poroz sie torami, ze te gloszace podroznie
trzeba, jezeli na jakim cudzym miejscu cztany do siebie
coś znalezic lub zjedac. A poznac wstancz sie jedno ote
na nas rozwinie; do trzeba unikat obronania stanicami,
ktorych niekomentaci zroga krajowego, i stancz sie nasytaja na
sprze cudroziancom, glosz rozco w spozobumalci przy,
ciagneli sobie nieflame prer niezstrosne postepowanie.

a takim sposobem rannęli sobie Drogi. Do dostąpienia
 obywatelskiej Honoracji, którym jednako, jak lis wina,
 grony pogardzić się odają. Podaj ten lud, stara się
 do podziwów cokolwiek; się z podziwami, którym się w ob-
 rzę lub gorze i chroń sarkana, która przez miasto, ubi-
 cie i przez
 do chęć dać z wieżki z sadzemi kęgiem. Do pomarzenia.

Ludziemici. który się tyżko kilka dni na jednym
 miejscu sarkana pragnie, może być sarkana, z temi gada-
 binami, a sarkana, sarkana gorzawymi bajkami, nap-
 szanami sarkana podług podobania sarkana, a sarkana
 dry sarkana nie będą miały sarkana.

Może być sarkana sarkana sarkana, może być sarkana. Do
 sarkana sarkana, lub jaką sarkana sarkana; temu sarkana
 sarkana, aby w wyborze sarkana i głos publiczności sarkana.

W sarkana sarkana sarkana się sarkana sarkana sarkana
 spokojnych, ery tu sarkana sarkana lub sarkana

! sarkana sarkana. Do tych sarkana sarkana sarkana!

nie wybieraj sarkana do sarkana sarkana sarkana! si sarkana

smiechajacy się sa mało byc w poproszeniu, lub
 sa głoty niespokojne, smierzy osoby pełne niebezpiecz-
 nych sądów, urągające i nieobyczajne. Kiedy ich więc
 unikają wesołotumatale, sta tej lub iniej przychylni, tedy
 więc chcą zależyć miłody sobą smiarok, do którego, jeżeli ma-
 ga, zazwyczaj i rozumnych, i ciepłych przez podchlewiactwa
 do rozmocnienia się. Tu ras jeżeli chcesz być przyjęmnie
 i bezpiecznie, nie wdawaj się w takie rzeczy, ani też ogół,
 nie pragniej widzieć, co partya lub sekta oznacza.

Bo.

Przebieg przy korespondencyj listowej.

Korespondencyja listowa, jest to obcowanie per acinre.
 Własnie wygłoko, co ma miejsce, w ogólnym obcowaniu ludźmi,
 morina i tu zastronow. Korespondencyja listowa jest bar-
 dzo wielkim środkiem do wykształcenia, rozszerzenia i oży-
 wienia; często nawet przez nią tylko możemy wzmianka po-
 raftar z przyjaciółmi, utrzymać w nas pewną organizację i jedność,
 nasi

jeżeli jednodajności umiark. — Ale i to jest niecierpić i o,
 graniczenie warunkiem jej Wielkości! — Korrespondencja więc?
 Droga, Korrespondencja, również jak obcowanie, są granice
 naturalności lub obowiazku. — Był bowiem rozciąga kores,
 pisanego przed sobą samą, wymaga wiele czasu, i Droga nie
 staje. — W wyborze typy skłócenia racynach panta Korrespond,
 Dopusz listowa, bądź tak określone, jak w wyborze tego
 codziennego obcowania i czytelnictwa. — Nigdy nie pisz listu
 swego, który własnego poręczenia ciaciachy nie przyniesie ten
 mi, do kogo pisany. — List bowiem proszę, jest prany
 rodzaj wyprzedzenia tego, do kogo się pisze lub przynaj,
 mniej swowolności, która konieczność tego musi smadnieć,
 i rzucić się do którego jest egotyczna. — Określenie je,
 Dnak sakra się w owianie tem barcz, jak w mamie, a nie
 mniej swainą przed swera, ogłaśnie sobie określone i swera,
 mamami listami. — Nawet unierusż temu nie mażna,
 jakie uwypoklenie, niergoda, i nieporozumienie parztaje sama
 samiebanie tej proffrogii. — Jedno tylko nieptłownie
 napisane.

a nie wymarzoną stawa, jeden tylko sniemagi postawiony
 na pióra kamalok, dojadł wie jednemu spojynać, a ma,
 że i na sampe pokoj familij pokłócić. - Plotki histon,
 ne, podobnie dżietore uprzedzenia i bezsacra lub poro,
 kładone dozniesienia mogą bardzo wielką szkodę uczynić
 w Trasię w nieporozumienie u tyżiad ofól, porocinogo
 or Tomicha, a jego potanków sampe w obawę w prowadzić. -

Największą rątem porocinogis w listach, ogólnie są w pi,
 samia ralciam. - Zphere roz pomtarram! - Wybórnia,
 ne w pretharici stawa łatwo się porocinomi; nar na,
 pojane morie, i po tat 50, wiele operacji niekroscia
 w reharip nieofteorogus i tekampitnyus Diederiois. -

Listy takie na ulogach ponnyem i opicpnym porocinomi wie,
 le ralcory, wreba sampe wotlug smycraja poceta, lub wlas,
 no'm doklad postawionem, nie odawat sar nigdy, dla o sprazde,
 mia opłata, podroiniquem, lub porer jaka lura spawobnisi
 i na cadre ~~opłata~~ rece poytad. - Nadto moznia jiz spedi
 eed, na ludzi wrotelnosi.

Enoje listy, — jereči moiči — nie cypčaj pory. Dugiči,
 teor na mijscu obšnyj, raz, re tak poryvovaitaš naha,
 raje, padam s perezornosči, aboj, pures nycar na tvojy
 teraci nie schadit.

Niele jad takigarb, volivie tam, klory pory najmija,
 rycy, poudach, skupia optanicka mišhajacego avras vniami
 na jednom mijscu, matomi bitolani i kartochani, a pures
 do budozo po kurgudca na vrasie. Klory moie topiči
 moit vryd = Li

Tak dobre radit o ladičich!

Kieruj ranye — a pory tem nycarier. Dobre — re ani
 pures, pot tak Dobromi nie sa ludie, jak ich byt gla
 pra poryvovaitaš; — a ani pures pot tak rle, jač ich
 nie poryvovaitaš nycarieria.

Ludie nie rad, po tem, co moie; teor po tem co
rycia. — Nie pra rye nie ješt ani tak dobra, ani

tak rle, jak sie byt rčaje po moie; teor jereči
 poudacha ich mataric epcer, tedy v kardym potovoniu
 pory kardy obšnyjše unarac ich muje.

134

Takie jednak czyniły do trzęsących unag obieraj, w których
nieumarzanami od siebie być się niemają.

Twoja smaga i rwaraj na małe jego powagi, niż niż na
głównie czynności, od których każdy trasklinie się broni.

Unaraj na humor, jak na stronę ceterial przy wstaniu, na
uprosobieniu umysłu, gdy się strona; górze ciała i ducha pod nos,
na jejore prata spocyna - przedzi: - na to, co naj,
czętniej jada, i pije, czyli naturalnie i pojedynczo, lub bar,
Do delikatnie, koreknie i składane potrawę; - na jego
spót i utowienie; czyli roli sam jeden się droga, lub
Ter co drugiego się czętnie porucnia; czyli w prosty, li,
nij chodri, lub korypije drugę prucim sobie idącego potrawa dru,
gierz wolta i in nogi dywers; czyli sam nigdy nie może
chodri, tylko miał ranpe tamaryfowa, ranpe się do drugich
prywatnie, a nawet w dohrytkach radu się i pragnie win
driet, jak ter jego sąział jego uszotkandnik robi; czy
on lubi stwierat darsi, okna, miał ranpe światła, i słuchaj

mowa głaŃna i doŃadna, lubnie; czyli teŃ chętnie się
 wtrąca w cudzą rozmowę i nikogo do słowa nie chce, przy-
 paść; czyli on wprostko czyni po tu'emie, a na słone
 wola ludzi, aby im rzeczy naturalne dopuła, jeźmie,
 Dziel; czyli on chętnie sam roztrąga i t. p. Leci i re-
 kowima nagie na łbie czeŃto pieto charakteru. —

Wprostkie Dzieci, które naurali się od młóej celi po-
 sad, lecz skoro się rozwinęły ich własne umyŃty, już
 narde własne wyraziło wyrażenie. Przy pierwszym
 widzie oka, odnaly się wprostkie jednako piał; kto
 zaś łopiej uważał i poznat je, poznat w ukłaŃności jed-
 nego: łonictwo, w drugim Dzieciństwo, lub niepełności łobu,
 łomysłowości, łereptności, łerewrotności, ładności, lub inna-
 jaka własności. — Te wprostkie więc pojęcia zbioru raz-
 łyłło nieładę tak nieprawiędliwym, iżbyś miał z jednego
 jakiegoś pojęcia na cały aparatyter wiaźkować. —

Nie ładę pojęty ognia; pałyetyernym; łaszym łudziom.

Którzy się po przyjaźnielstwu młotają, i nie widać na prz,
 że, że się już rozstali. — Którzy pierwszej, czyli oni
 nie samy stają jakim sposobem korystają z siebie, lub
 czyli się nie uprzedzają głośliwą perwersją, i nie po-
 powiedziawszy im coś podstępnego.

Nie wypieraj się pierwszej na prera, znaczenia,
 że, zasady wiary i przyjaźni. Dopóki takiego doświad-
 czenia nie zobaczysz, które podwójnie się wymaga.

Najpojętci ludzie, spocisk się nam tak serdecznie
 przychylkami był sąją — odstępia, skoro przyjdzie
 do tego, aby się na tej koryści odniekli się swoich
 słabości. — Trzeba więc mieć na do wzgląd, je-
 żeli speony świadczą, jak nas kto kocha.

Do nie jest potrzebne, upyśle to robić, co sobie kto
 sięgny — więc tego, aby wzmocnienie wymagało
 i: potrzebowało: j. —

Begli te przepisy są ogólnie sławne!

Wszystkie te przepisy ogólne, i nagle, wcale przególnie.

jako też i te, które abym moje Drieto nie rozszerzał
 nad miarę, w tajemnym rozpadłomi dyktandach roztawiam,
 Daria do tego, aby obcowanie uoryjemiid, i tonarynie
 rycie wlatwid. Nie jeden mero roz miar intona pory,
 czyni, Darcgo ję ich nie trzyma, — a tu rozwała ję
 Kardiema Kufinie, aby według rotanymy prawidol powiecho
 jact swoję spokojności. Wyprzegolniana reple karioj
 rreoy, nikomu nie naruczajmy! Kto nie szuka tak. u
 moirnyj, nie sąca publicnie rozpnyty, tworczacj oboj
 my i Kaffanyjch myglodów; Kto dla swego poditgna,
 nego i ekonomicznego potowenia, lub dla innych jakich o,
 Kolicności, nie potrzebuje rozszerzać granicę swojój angi,
 mości; Kto dla wiechu podoktogo lub flaboci, unida
 obcowania, Ten niepotrzebuje przepiow do obcowania.

Nie rindarimy więc od nikogo, aby się trzymał naryjso obj,
 erajio, lecz poućmy go miary własną iduc drogą; gdy
 bonim sroczalności Kardiemo otowicha radada ję na ję
 porzycisny o porzycisności;

bytoby ratem skracienstwem, cpecie kogo przymyslan, aby
 praco wlasnej woli na imy jemu pracojany sposob sa,
 stat przestany. - Jest to czas bardzo zabawna. Kiedy
 sie zgraja glosu przeciwnych, zabawna praca jakim rozstrojenym
 estomicku. Ktory sie ociaga, lub niechce przyjac kon-
 ich, Towarzystwa; lecz kontekst zodosobienia swego praco-
 sia, nie chce rozpredac drogi swaj czas ludu gluchosci. -
 Jeseli niechcemy byc niewolnikami Towarzystwa, to prosz,
 niacy, Ktory nie powozego do czynienia nie maja, jak
 tyllko przysumal sie od lekka dozwierzeidacta, - stad
 do obiadu, stad do statyka po ogien, stad znowu do sta-
 tu, a stad nakaniel do toika. - Czujaja to ra ste,
 se niechcemy tak syc, jak oni, oni tes wyispe obowiazki
 opotoczenstwem prawięca - od Takiej niezogemotosci
 notrymac sie trzeba. - Nie waczy do, dotocrai sie, gdy
 rozlanieny w domu, aby to czynie to czynie mamy, i sercow
 rachunek zdanai mysiemy! - - -

O ile tych przepisów i pteć piękna derżmać się
można!
 Teraz przejdemy do szczególnych przepisów obcowania!
 Ten przedewszystkiem powiem! Byłbym ja sam tylko
 Na sam pisat tobym musiał mnóstwo już podanych i
 jeszcze następnych przepisów; albo zupełnie przejść, albo
 przekształcić, albo inne na ich miejsce położyć, któreby
 wtedy mniej szkodliwie i pożyte były dla męczyzn. —

Terazem nie jąd do zamierom mojej księżki. Rozlego-
 ne tylko damy mogą, a potem swojej polci najbliższej
 podać naukę o postępowaniu między towarzyszami;
 jąd to rzecz, co by, któraby się nie dała męczyznom. —

Tereli ras płoc piękna, zwłaszcza w tych warunkach i
 Na siebie i os pożytecznego; Doda panieffny do bab,
 do mojej ukontentowanie, nad nieszczęsnym dziełem. —

Książka moje damy, i szolnice, na takie wazy brać względu,

w obrotach, które u nas zupełnie spadają. One nie,
 cęj od plany równoleżnej ramięta, nie potrzebują,
 tak w obrotach ujradosa w ogólności, muszą się za-
 chowywać objętości i unosić pewny rodzaj teklinowy
 utrzymania się, i w choda ruccho lub nigdy w najsa-
 milke komaryskie stosunki, w jakie w pada miosy-
 na, — zresztą by mają powodowani pewnym stałości,
 delikatnym, trybem, bez nadanych przepięw.

Z radnej strony myślenia się im więcej nieostrości, sdu-
 giej więcej napięć; przedniej najmniej sa jej kroki już
 dla niej samej — gdy temczasem eptopcu lub młodzieńcowi
 powypasa się niektóre nieostrości jej porycie graniera się
 na domowym grani, gdy przeciwnie potowic męrowany mięse
 go moenić do parstna, i do wielkiego nigidskiego komarystwa.

Dla tego też cnoty, i wstępki, ogumoci i ranięta,
 ma wcale inne skutki mają w pierwszym rodzaju niż w
 drugim. —

Łoż o tem wysołkim już tak wiele dobrego mawiano
i domach w innych krajach, że rozprawa się
dokładniej nad tem przedmiotem, nie na swym
stało by miejscu. —

Przerzecz II.

O obcowaniu z samym sobą —

2.

Spółczesna i nowa jest rzeczą, nie rzadko bywać stać się
zobawia zinnemi swoje własne towarzystwo!...

Kiedy obywateli ku nam najmiej najwłaściwiej i prawi-
pe są, tedy i obcowanie z własną napa sobą nie
mniej nas pewnie będzie obchodzić. Jest to więc rzecz
bardzo naganna, jeżeli się kto sampe z drugimi
własną, sta obcowania z drugimi rzadko staje własne
towarzystwo, daje się być przed samym sobą wiekad
a nie stara się orglebować i adastomatować swoje własne
nie mieżając się w całe rzeczy. —

Kto codziennie po przybie tylko goni i znowia sie zys-
 ni, ten w najlepszym domu cudzym sie staje; Kto zyje
 w rozstargnieniu, ten cudzy w najlepszym sercu, musi w malto,
 Mu przeciwnie rownie przytulanie nudate, straci nakoniec
 ciele do siebie - zankanie, i rozpacza. juz w tedy, gdy sie musi
 rozpedz swego rozstargnienia i niejaki czas samotnie pozostac.
 Kto takie tylko wyfruktuje grona, gdzie jego
 przodnosci nasyciona bywa; ten tak nakoniec utraci zmi-
 towania do prawdy, ze nawet najgorszejsze usignania
 semienia nie flury, lub sie umysemie ragtupa, oddajac
 sie sam wpystkim swiata rozstargnieniem

2.

Ja chwile, w których samym sobie najpotrzebniejszemu
jestem.
 Wystrzegaj sie zatem twego najbliższego i pierwszego przyjaciela,
 najlepiej twego serca tak raniłobyś. tego w ten sposób najgorzej
 prószenie i pustem. Kiedy opuszczasz swojego w ten sposób
 ciebie i ograniczenie. Boh! przyjdzie chwila, gdzie samego
 siebie nie będziesz mógł opuścić,

chcąc, że między oprawcami; chwyciła w których obcowanie z samym
 sobą jedyną była pociepą! - Lecz czy sobie w podobnych
 chwytach poradzisz, kiedy w niegodzie ryjez i tym samym,
 a więc i z tej strony wzdłhać ci pociepą i pomoc odmo-
 wiona będzie? - A nawet nie z tej strony. Tyłko nie,
 przepięcstwo cię grasi, gdy się stajesz sydzym w ta-
 nem sercu, ale jeszcze i z drugiej nigdy bowiem nie
 przyprowadzisz do doskonałego porwania ludzi, nigdy
 się nie naucysz postępowania z ludzimi, z nasronia ich ma-
 /: słaboci:/, kiedy nie masz samego siebie, i z tym samym w ta-
 nem sercu nie umiesz sobie postępie:/ obejść:/.

3.

Równie jak z innymi, tak z sobą obuj ostroście, Delin-
 katnie i sprawnie.

Wobec zaś w obcowaniu z sobą samym znaleźć pociepę, i sam-
 kójności, równie tak jak z innymi i sobą ostroście, Delikatnie i
 sprawnie. musi obcować. t.j.: tak, aby się zaczął

amienaga nie rozjąterota, lub przysmatata, sadne sanied,
banie nie apostedriato, a sadne nie pofute podchleptwa !

4.

Staraj się o twoje zdrowie, takwie rozpiekeraj!
 Staraj się o zdrowie ciała i duszy; tak wie rozpiekeraj
 za bardzo! Kto nieprzy swe ciałe, ten takie maru
 notroni dobre, któreby same wystarczyło do myślenia
 go nad siebie i losy, a bez którego przyzwoicie ziemskie
 skarbny są przedmiotem tylko towarom! Kto się razi
 obemia ludz niecierpka, umia zupełniej roboty natere,
 nia i cwiczeniu swoich cioteków, ten prowadzi tunc.
 Live i wypierściane życie, staro się zdrowie w ten,
 czas potupad; kiedy wardeniate spręgnij, kiedy nje.
 kim przypadku naturalnych sit potrzebuje. ---
 Kto wystarosa w tafno zdrowie nieutemnie burziliwym
 namienionem, i ranyse rozciąga single swoje dusza!

ten wyłazi na łód, lub się w domu biedzi z podziurawionym
 /ścianom./ oknem. Kiedy właśnie najgorsza pora ro-
 ku do nowych obłąki nastaje. Kto ras dozwiała je-
 cze Trzymać w ładach i rodzinie i pamięci, lub się tera-
 z strachu przy najmniej zrozjuma, przy kardym natę-
 mie; ten nie tylko dozna mała prawdziwego przytę-
 kie tam na swojej gwiazdy, gdzie idzie wście, od-
 waga i męstwo.

Strasz się od wojonych cierpien ciała i duszy! Nie
 ulegaj żadnemu przeciwnemu przy padkowi, lub kła-
 doj cielskiej słabości! Subieraj odwagi! Nie
 omuś się! Wszystko w świecie przejdzie; wszystko
 się da przemyśleć; wszystko się da zapomnieć
 i ugoić, jeżeli na inny przedmiot wrócićmy uwagę.
 Do tego, nie ci pada Stoi Towarystwo, ona nigdy

146

Tagodni tvoje boleine dvoje ucvucia, ona miselj
tvojim misljam tako nada miranok, ktorogy dietat
skutocnie no jerce tvoje; te uftuga sad' utomras bi
jednak tytko more ucvucia, gdy praktac go s'cierasz;
ono cia nie prakta, gdeji nemi, cyli jad bi potreb,
nem. — Woud nise — nicom sie jtae moze, ucvetwiliem
obobdrzejso obcowania z drugiem — musze sam z soba umia
obcowac, aby bez ~~obcowania~~ obcowania twojej bolosci, simcato mogt
wstapic do towarzystwa z smutnym i z rancionem sercem! —

S

Pomocaj samego siebie, i ufaj w sobie!

Tronuj samego siebie, jezeli chcejs, aby cie drudzy pomagali!
Nie wzyj tego potajemnie, czechys sie wstydzić musiec przy drugim!
Lepj dobere i przysmoicic, noczej da wlasnej pomocy, jak przyddoban
nia jre drugim! — Noud i w poniedrzapomosci w ubiome tnojim, nie
bierz niedbalym, kiedy sam jstas! — Nie chod nigdy brudnie,
galganowato, nieprzysmoicic, luywa, lub po grubianisku, spociach bycie
nilt nie uwadial. —

Nie rozporzaj swojej własnej wartości! - Nie trój się,
 by sąpać do siebie samego, i nie dorozaj, aby zgafło
 twoim sercu porównie głośniejszej godności i uczuć, chociaż
 nie tak jak inni być mądrym, i dostatnym, powiesz ani
 na doskonałości, ani na wielkości życia od innych, poróżnia.
 Kiedy się kto rozporzadi w towarzystwie, tedy pownie
 z lekliwością i trwożliwością nie rozporzaj być to dla
 się, co do zabawy i dostawczych map pycha.

Nie rozporzaj, przy porównaniu zbywających, si doskonałości i
przy trudnościach wielkich!
 Nie bądź stój myśli i nie rozporzaj, kiedy nie masz tego
 wrodzonego i intelektualnego dostępu i stopnia, na którym drugi
 się stoi; ten także i może być słabą stroną, która
 się może wywyższać nad innych, nie zachowaj traktowania
 X chociaż i tego nie było; czyli rozporzaj anisimny być
 wielkimi? ...

148

Tereli chce w obcomaniu znać się dobre posyćcie i przy-
jaciół, nie daje się wleźć rądry, do nabicia Dca,
kiedy Tom, ktoruś stworzył w domowymie. - Tu ma,
Dca Daję wpródie napodkaj usrosypliniaci i zgorzpenie,
dłogo okupisz tme wypergólnienie, gęgę, tego, do się sam
wymyślę, poniea domowymie; Jurano i niesporamićciwie
ponstaje przeciwko niemu, i przymyka go nakonnie do
wymiarowania się jego. - Dobrze ja tu pojmuje: że przy we,
wnetuńm usucia acy i pramodiny, matorści trudno jest
w matorę rądry do wymyślzenia się na wielkiego otomienka.
Gdy takie żyje moroć pomienych i umara, jak mało oni
poroga i cenia zostaje w nas doba, jak maćko pramodiny
moćna, i jak chude pachotki, ktorzy we imie tylko moryst,
ko posiadają, i z wspomnieniami omiej na dot się patra;
— To prawda! że to przykra jest miora! - Kharoim
niez remodzie z próbajem: w pomysłowie nie ada się: —
chceć zatem w własnym domu być wielkim; — Tu sąsi brakuje

ci pieniądze i pomocy twojej; umysł twój sam
 wsiadł się przy traskach domowych, i w przyszłości: pojednie
 codziennem torom; z powolnym odzwyczajaniem; głęboko wtemczas
 uczujesz, jak w sobie to przyszłe tonienie? a dla tego nie,
 odwaraj się pewnie przytaczając się do podłej zgrai,
 i szłym tonarzystwie walejąc się po panikłkiej ubliżeniu
 Do przyszłości cnuje z Tobą; lecz dla tego nie trac odważi,
 zaniebrania pamięci sobie i wartości, jasnej i ludzkiej
 której natury, nie rozpaczaj o to, abys znalazł w twojich
 rękach, takich, którzy by się mogli pojednać z światem.
 Do opozycji byś ich nie znalazł w twojich rękach,
 którzy by się mogli przyłączyć; nie mógł dostrzedz tego
 przyrzeczenia, którym byłbyś już w przyszłości dla siebie
 co potrzebował jedynie w osobności z metkami starożytności
 i ludu? Na tym więc przysięgaj, jeżeli w przyszłości
 przez przyszłość, Dobrotę i o to twoich mogli, porzucenie twojej
 wartości.

i jeseli sobie odkryt przez trojkiowe wykstaczenie
dusza niemyca upamie wrodo do urzycia!

Pradz sobie przyjemnym Tomarysem!

Pradz ita samego siebie przyjemnym Tomarysem;
nie mado: to jest nigdy eupetnie nie proinaj!

Samego siebie nie ucz sie na pamisci. Tylko poznac; locz i
kiazdek rod ludzi nowe zbieraj pomogty. Cztowiek nie
umierzy tego, jak jednostajna istota staje sie
ntencras, kiedy ktosre tylko pojacia do kotho usosci,
a to wprytko darruca, co nie wprytko na crotle?

Najnadziejzym ita jedie Tomarysem ntencras sie
staje cztowiek, kiedy sie ste rachaje sbruzjom jar,
zem i sumieniem. Kto sie pragne stem przekonal
niepse na roznosi swero pumoru unawa. Takie uprzy,
kronym jak rostrucanum, jak se pumotie staje
sie cztowiek ucziarem, jeseli ste i bez poiztku usygt

nichtluzgoh goodin i jahie ras' poredivnie veselg i ochocoy
rabania sie joba jinym, nu niverot, gdy obniashti na onie
pniecie nypolnit. 8

Nie bade goodchlebnym samemu, taci srererym i pranderym pranyem
cietem jamogo jebie! Nivone juroniam bade ku sobie - jak
jeses ku drugiemu.

Nie cas' ras' na tem, abys' porer vesotose, staternosi,
umyslu erymosi i staramym stat sie jamemu jobie mi tyne
poryjemym, i rabensym barerajsem; musis sie takze praci
tece okusac, bys' nlasnym, pranderym, i srererym jony,
jaciem, a jesete tyke spers mied gresnosci ku jobie,
ste miedj sadaps ku cadym, tady obniashtem jeto swojni
rovnice jak edrugim tak s oboj postepovat. Sobie sa
rnyeraj nypostke porvatamy, nypostke prebacramy, - i myn
ras' nire nie nlasnym uchylbioniam, speras je sa tekne
asnamy, porypisujomy drakovi, lub neporshpovanyem pu
pedom; pobladromiam ras' bade miedj čerptenue rnojemy.

Tak nie jest dobrze!

152

9.

Tak mamy trzymać porządek i tona moralności!

Wystrzegaj się wszelkich słoty faryzejskiej, która jest praca,
czyna, pycha ~~far~~ sębrastka, nie mów tak do siebie, ani
tak myśł, tak usłobie: Dzieluje ci Bore, iż nie jest
ten tak, jak inni ludzie: ani słodziejim, ani wlażega,
ani sąłperem monety, ani niegodziwym i. t. p.; koczuj,
dziej się, podług słojenia twójch sębrastki, pychy,
tędy, wychowania, i sęposobności, których miał męćszyć
i lepiej od wielu przostaw. Kęto nieć czyni w sa,
mólnych godzinach, porachunek, i jak sądzi surony, py,
tędy samego siebie; czyli s tego wyżytkiego sęgnienia,
do większej sęskonalności dobre uszytes?

Prozriet III.

Uobecnianiu z ludmi różnego sposobu, myślenia, różnych
temperamentów, i różnego uosobienia Dusz i serca

O 4. głównych Temperamentach, i ich mieszaniach!

Wetery myśli o rodzaju Temperamentów, przypuszczamy, że
człowiek jest albo choleryczny, flegmatyk, lekkokrwisty, albo mel-
ancholik. Jednakże, epociar każdy z tych sposobom myślenia
wradko onas przemiekskima oddać, a seby niebył cokolwiek
przeistworony, przez dodatek drugiego, ugdy podem z tej miesz-
czonij mieszawiny temperamentów, wywołują się one delin-
kwalne porzwyknienia, i najinspanialso zornactwi, do porzwy-
jedem z tych najtawniejszych wiatrom porzwykn po najwiel-
szij erzeji, iagle rimmomina, aby jego strzemi nadac kierunek
na oceanie tej stemi... Składając więc mój miary artykuł
o tych 4. Temperamentach, powiadam zdoświadczenia do
następuje:

Choleryczny Tyłko ładzi roztropnie umiła ten, któremu spo-
 koj jest miły. Schybień niewstanie się pali, rapala, a nie
 rozgorena nigdy.

Melancholicki
~~Sanguiniczny~~ Tyłko staje się salka, a flegmatyczny drugim
 — nieznosnym cigzarem.

Sanguiniczny Tyłko są bardzo kmiensciaki, bar wytrwatości
 i siły.

Choleryczno-sanguiniczny, są ci, którzy w owicie najniecierli daja
 się porwać i postać wzbudają, którzy najniecierli dają, pa-
 nują, misera i budają; choleryczno-sanguiniczny jest ratem pram-
 dny, panujący; Despotyczny / charakter a gdyby tyłko
 jeden tyłko stopień melancholij przystąpił się do niego,
 już najmniejszy tyran się rodzi.

Sanguinicko-flegmatyczny ryja w prandzie najprzejmliwej, naj-
 spokojniejszej i najprzyjemniejszej, usypiają z ochoty, nie oflabia siły
 oświecone, niczego nie martwi. — bar także i nie wielkiego nie wy,
 kłonna;

W ten sposób charakter od najniższego stopnia wyraża się w
obniżeniu, głupicy, i sprośnej rozpuście. —

Coleryczno = melancholiczno, wiele wyrażają nieporządkiem
niecierpliwością, złością, spóźnionym rozważaniem, i samobójstwem,
bywają często ofiarami tego sposobu myślenia.

Melancholiczno = sanguinicy, zapalają się często pod wpływem
ciężkich, a tak sami siebie nęciąc na wiele i dłużej. —

Coleryczno = flegmatyczny wadko się trafiają; w tym spo-
sobie odaje się jakoby przepiękny i odstępem od rzeczywistości
sich podić; przecię się znajdują, u których te ofiary ~~to~~
tak się snieją, jak łacny męch szednie do obniżenia
które szalonego rozpadku i porużyc, a gęsiemy ich doryg
wysoko wzniesli; to się w ten sposób prapież, jak drżenie szwiec,
ta w padają do domu, i powija wprost w szalonym zapędzie.

Melancholiczno = flegmatyczny są ras pomiędzy wprost i innymi naj-
niecierpliwiejszymi, a syc snieją, jest to piekło ziemskie dla ^{handy} ~~szwiec~~

rozumnego i dobrego człowieka!

Kar jezsze to spominam! mieszani są niekoniwersowani, nie. Gdzie ras' umiaryj porowaga jednegu temperamentu;

Tam znajdziemy także właściwie jemu cnoty lub wady, jak...

Tak sa n.p. sanguinićy najczęścij zaręczumieli, lecz Dobro, cnyjni, Aktywni, przygotto ich przyjmie swietła i gromosćia a nawet i namietnosćia; - choleryczni sa rozrywkli cpoćni, ni stany, melancholijczni; niedowieraja niho mu i i skac, pi, flegmatyceni obfajaja upornie na uporedzeniu s danicami, aby sobie nie tradal pracy do myslenia. - Te sposoby nudytenia ludzi trzeba rzucic, jezeli na nich cpoćni, to te obzoma, nia bricac. - Tu niektore tytko skimmienia podac mo, ga, abym moja kwiastka nie rozpaczal za nadto

2.

O ludzacych cpoćniach mładowy!

Trudno się obchodzić z ludźmi specywnymi wlaści; oni nie są
 zdolni do przyjaźnielskiego i towarzyskiego obcowania. Wpędzili się
 pierwotnie gran' rólę; przyparli do siebie podług i głomy.
 Do i oni nie wypragryli nie rozporobili nie oświecili, nie opiewli;
 nie dątko dozwyczajają i pogardzą; ale jeseń, tylny angga, niepóra
 walczyć miast. Dwie ras stoją na czele, lub gorcie im dają przysp,
 najinniej do miewiania, jakoby się przyparli podług ich mogli
 czynić, i ich bractwem było, tam pracują z niezmordowaną
 gorliwością i przyparli do siebie wmalają do im w zamianse
 przestokodri. Dwoich wlaści specywnych przy sobie, do niczego
 się w świecie nie odadza i głoibitkiej wlaści namiętroszei, przyparli
 do koto siebro pograczpora. Glad trudno usnowić moirna;
 jak się na takim ludzom zachowa' manny, jesele z niemi
 kwiernie syi mudiemu; mndemam niec, iet'u nie miedoj'
 (Dodać nie trzeba) 2 3.

O Dumnych lub specywnych!

Na tem sam pranic spavaj, wy pada sie obchodzie z Dumami, ^{1.88.} ambitnymi. - Chciny młody, jest talise, i chciny stary, tuz pracim,
nie, chciny stary, nie zarope jest chciny młody, kontentujze sie
rola pubocnia, jereli na ndoroje niej smutniejsi practnicia ny,
stajcie, moga byc prypparki, gorie namet wyadani stare
czuka, tworze practca. jereli galko Kryndzi na tej stabi.
ci jego 2 4

Pröiny!

Pröiny chce zarope, aby ma podobianie, pochnata tejn,
sze go niemy, mo, nie, a jereli osmi, deramy na umage, prypp,
chylnošc, lub radumienie. to nie monownie niektie twia
stym terozyc charama chpanoru. - Joy rai hardy czkomic
niej lub niej raje nie powodomat lub porupac medy, prypp,
podobaniu jis lub porzhanu spie smacania, i Koryflany
maradie, mo, na niec bez grachu szerta Dobremu stowichowi.
jereli na te stabi, wybczye niektie stanki, ktore stajca
pilnie.

moria wyprasieci, i dosmolie, aby sie potrospek ta chwata, klon
 ra ubiere, lub przy sposobnosci, aby sie sam ochmalie. —
 Nejoshkadonigijem ras wsmiojem trudnia sie posti pod,
 licy, ktory przez niewstanie, kaprenia, kakramaca gony pod,
 nychy ludzi, ze ci nawet przez pasczmak nie innego nie,
 opeca sluchaj; uszy maja zamkniete na glas promocy, i
 kazdego dobrego i smartego cztomicha umykaja i poriszaja,
 ktory sie nie moze tak upostedric, lub trzymaj sa niepryjemni,
 tosi i grubianstwo, bo sie im takie stochie wygrany pomiadat.
 Ukwoni i dany sa najerysiej w takim potozoniu, a ja smie,
 tem takich zttorem, porziny cztomiel, promie na saden spoi,
 sob nie mogt oia tego obowad. Prawie jak Druci ja,
 waga z boku cudzem cudemu na kiejbenie, aby pornac,
 oryli im nie przyniosl cztiechom, tak nadstamiaja usha
 na kade Mowo, kumci, aby zowernat oryli nie zamiera u
 jebie cos oia nich podogletnego, a zaraz ponuremi sie dlo

skoro nadzieja ich emiedla. Najpogorszy stopien prośni,
 ci, przymusza do samolubstwa, które do każdego spo,
 ternego i przyjacielkiego, a ~~zawsz~~ polecenia, nie może proś,
 nenu, nie mniej uciążliwym jak temu, co nim być musi
 odradzającym się staje. —

Wspoczął takim próbnym ludzom nie dera poddolebiać, to
 przecież nie każdy człowiek ma prawo, rządzić się ich spo,
 słepotaniem, oświeceniem, jeżeli nie ~~suwa~~ sami, w radnej
 słusznosci, tem mniej upokorzać ich lub im narzucać
 gwałtowności i uprzejmoci admwici; i to nie słupnie, nawiad jest,
 jeżeli ci, którzy zinnami są, co dzień, wymagają do od nas
 prawie rządu, abyśmy się przyczynili do przekształcenia ich
 do ~~zabawianego~~ przyjaźni. Ludzie proszą tutaj ~~niekto~~
 poddolebiać drugim, aby pros do tem niekto, pod
 złybka jako nagrode odrzucali, gdyż to sa jedyna ofia,
 ze, sa jedyna warian wymagaja monety.

Psycho w porównaniu do wytrzymałości!

Do rzeczy parowania stawy i do próżności. Tak się różni wy-
 trzymałość, jak od ~~próżności~~. Różnica ja, aby uważano psychę
 za orłochętną i twardą duszę, za uśmiech prądkowij ~~rozważa~~
 niej wytrzymałości i godności; za uśmiech niedolności; oymienia
 się godności. Ta wytrzymałość prowadzi do czynów wielkich i
 orłochętnych, bywa podporą ~~orłochętnego~~ i ~~próchnego~~, jeżeli
 go hardy opuszcza, wynosi nad las, słychy ludzi, a nawet
 a nawet od mornego ~~rozważa~~ wynika ~~z~~ podziwiania,
 który mimowolnie uśmiechniętym medycyni oddawać musi-
 psychę, ias nadyma się z przymiotów, których nie po-
 siada, myślał myśli o ~~rozważa~~, rozważ, które nie mają
 żadnej wartości. Psycho to czyni bogatego niebezpiecznym
 grubianinem, upartym, zaręczającym i nie Tomaryskim.
 I prądkowij: Ta pospolita psycho bywa dla tego,

nie najwięcej potacona jest niedostatkami i w sobie
 sobą do sięcia; i niegrabnymi ukladnościami, czasem białej
 obarniająco, jak ona płachta. Pycha to jest, która ar,
 tysie było raufania doswych talentów i marów, o które,
 chociażby je nikt nieurnał, przecie go w muimania, ofamym
 sobie, nad uspytkich re mianinow wyngiesyła. - Sereli
 go nikt nie podrinia, to on raczej sta jest całego świata
 skatuje, a miedli na te mgol przyjdzie, se z jego skutka
 nie lepiej stac musi. Sereli ras ta pycha przemiepkuje
 w osobie nikieromnej i w egardowanej; to sie staje przed
 miotem politanania i wywada nieraz wiele wiep,
 oroscia. - Zrepta jest ona prawie ranpe potacona zglupoo,
 ta i sta tego nieda sie przez rozumie przyczynny poprawic,
 bo takze i nie godna, aby sobie znia grawnie postepowal.
 Tu nie więcej nie pomose, jak spardosc, i spandawia partan,
 miac, lub nadał sobie posol, nie unawiac, tak sie na
 na nich patraci.

jak na próbie jaskie mijając potorem, spociał ich na,
 wód potrzebujemy; bo čím więcej im wybaczą, tym
 więcej oni sądzają i upokarzają się, od im są
 jednaku maneta, to niewie ich głupotę, jak sobie
 na postąpić z tem dosmiderniem i ale się przeciw urąga
 upokorzona, i myśle inną obierze kierunek. —

O ludziach bardzo czułych!

Nie przyjemie jest obcas z ludmi, bardzo Ulimoni i tak,
 na walciami. — Ta są czułość moie srodnych przed
 wyplywał. — Jedzimy nie dostli, se ten, z którym się
 musimy rozar sie obrasi i smartni, przez male niewinne ob,
 wio, lub przez dwurnacsona mine, lub przez nieurągę,
 czy to z nieznanymi próżności, co się często zdarza czy z
 szciności stary, czy sta tego, że go już często zli tu,
 dzie podszeli, i z nim się drasnili, lub na konie.

se od drugich tytu sado, ile im jam wysniadaca, to wrode
 smoję postępowanie rampę podług tego kierowac' i starac' sie
 karcia podobna urazę, drasklinie i powaznie raniechac';
 to jednak radanie jest trudne i tytko gwarnie, wiedzec,
 nie, i crite jęde rozmiarac' je more. Jest on wretel,
 nym i rozumnym, to jęgo zniecheczenie nie dlugo
 karcia będie; otwartom i przyjacielstwiem gwiadzeniem
 da on sie łatwo utagderic, on przywiasc do tych,
 ktorych ani sa pranderinych przyjaciel' niemiernie sa,
 ufanie i nakoniec, jędeli sie rnie obchadzony, stachet,
 nie i otwarto sprostuje swoa stakac'. —

ty tych; row wprytkich glusicych i staby otomy ludzi, sa co
 rozpakojenia nastędniejši, i n obumania niernosi, ktorzy sie sa
 nasdy obnile umaraja, byc rozpominanemi, upodlonemi cnie
 dosyd uwerzonami. Wielkim to jest niebezpiecznem, wprast
 w karcia podobny, jędeli tak glupia boniem drasklinac'.

nie tylko sobie użytych, a i górczą rozprawy Karła
 Kossakowskie uchronienie; lecz nadto stajemy się i sta
 drugiego cesarzem, przedmiotem pogardy, lub przy najmniej
 kłótni, i nie dostępijemy tego co tak łatwo linie do
 głazie przagniemy. — 4.

Obecności z upartymi!

Teżko trudniej odchodzi się z upartymi, jak z bardzo
 czułymi; jednakże można jeszcze z nimi wytrzymać, jeżeli
 są rozumni. Wówczas bowiem, gdy się im na czołwie
 tylko zdajemy poddać, pędzą się oni szybko w tamten
 go rozum, czują swoją nieślupność, a delikatność na
 jego postępowania, a stają się przy najmniej na krótko
 czas gnuśnymi. Jest to zaś bardzo przykre napodoba
 się Kossakowskiemu Minabnego i mieć z nim coś do czynie
 nia. Tu nicpo mogą ani przycisnąć, ani przekonać.
 W takim razie jest najlepszą nie ujęciem się do

step, czynności kłopotliwego gapia, lecz go tak wickta' w
 oślabie pojęcia, zamiara i przedsięwzięcia, aby nie sam ubiegał,
 za nasza pomocą, gdyż wiesz przez swój przywilej i nieostrożny
 krok w podnie w obantę. Tego rozstawiony przez niejaki czas
 ber raktanku, przez to bowiem zbawie on się często pothe,
 nym i postaknym, i uwiye potrzebę aby mu proa,
 domano. Tereli zas jako głupia i uparta głowa, za-
 ruci nam przy podobnem jako niesłuszności, lub uszpani,
 bi nas za głone. To rzeżony się tylko prowadzenia
 go więcej! On bzdrie nas specjalnie proeacturuj, i nig.
 Dy mi do wiery nasemu rozważani i rozważności, takto
 zas potowanie jest pomnie bardzo przykre.—
 W tych zas dwóch rodzajach ludzi, nie wiele pomoza w pierni,
 przy momencie dobitne pomastawienia, gdyż posiada je prese
 saktwardia spemi się zbawia. Tereli im podlegamy, a oni nam

Daję rozporządzenia takto, które potem już sami poszedli,
 dajemy ganię; do słanej rzeczy nie roztropniejszego nie,
 czego nie można już bez opóźnienia się porządkować i
 postępowaniem, wyhonanie zaś tego albo tak długo odciągać, bo
 polci są sami do czegoś lepszego nie namyśla, albo razadają nie,
 era postępnie według swojego rozsadku, do omiarnego i
 spokojnego sposobu przechwatać smółki, obliwie jeżeli moż
 no sobie nadać ten porządek, jakobyśmy ich roztka w ten sposób
 się rozumieć, a roztropnie uniknąć, chłubić się z sobą
 roztropnego rozsadku; — jest to rzecznie samego siebie, któ
 re [się samo natychmiast wyznacza:] — natychmiast
 w samym sobie znajduje nadgródę. —

Daję w gróbtworach lub bardzo małych porządkach,
 może być przytaczanie i potębnie tu uporowi górec nie
 uporom, i w miarom mu nie ustrać. Takie zaś da się
 tego środka.

jężeli ja sa czysto i jony matowarskiej sposobowicioty,
 lub nawet umiemy, gdzie mamy nietylko nas. Kto sie
 ranke Kłoci, otem myśla, że ranke ma nietylko nie;
 roztępnie wiec umywnięm gdy drugiego w taki postta,
 niemy przypadek.

z madlinami   smilkami

Obcowanie z markizami, rozpraszającymi sie i dziwaczkami!

Sczegolny sposob myślenia, który najczęściej z uporem pochodzi, lub
 ma niekiedy za rodka dziwaczności, niemonarystki humor, albo
 kto przyomyerajenie jest smutliwosci i Kłotliwosci.
 Znajduja sie tacy, którzy opca w przyolko lępij swadzi
 niedria, i wysytkiomu sie spraciwaja, co tytko powinni;
 a esto spraciwaja sie temu wtrón w tytko proctonania
 li ota tego, se maja ulontentowania. Kłoci sie Dudy
 krajmaja sa flane: mowic o dziwacznych, aby sobie nadat
 znaczenie glibokomyślnosci, potwierdzac to, co saden w tytko,
 ny nawet tak przymyślic mi more.

a do sta tego jedynie, aby z nimi oserem polić masina. — Nakt
 nieć sa jęzose i tacy, którzy nazymaja Quellæus /: mo
 choty /: i ci sukaja iemistnie, spowobin do gjobilkej kłotki
 aby sterymaci tryuch nad bojaścieim nad ludmi, którzy pory
 najmmiej jęzose bardziej sa od nich topowilini; lub, jęzosi
 umia z spada obepodici, aby ich fateryma i frutna odnaye
 wygłupim okharaci ~~okharaci~~ pojedynku. —

Wobomaniu któm przysytkiem jęto usprawniężona aziebla
 która sie nigdy nieunosi ngoracame, nierawodniei środkim, do
 wprorodzenia ich w obamę do rozmuprenia, ich utękosci,
 lub zapetnego poddania sie. Kłudmi rodzajū piew pęgi, m
 kawa sie w sadna kłotnie ndanac, łur rarer, jak tyłke rarer
 na sie spracianac, koramoc rormowe. To jęst jedynym środkim
 porynajmmiej sta nas, rapobied ich kłotliwaci, i wiele os
 sredic jębie stow niepotrzebnych. — Ludziom drugiego
 rodzaju, /:

190.
można czasem uzyć się do ukonstytuowania, aby się nie
maszina trochę utwardzić; albo się trochę wyczerpać
nad nimi. Złotymi rękami. Dobra jest także pomoc
pożyczyć. Jeżeli ich komarym nie można się uzyć,
należy oni się opierać i porwać także różnej pomocy
uprzykrzenia ich grubością. Ledy ręką aby im ruzna sama
je tak. Dopóki, żeby się nie odważli, zdaje się drugo
raz z nami. Należy mieć im pomoc, naje zdanie w rękach
różnych i prostych; nie dowierzać im, a przez ich
chętność nie dajcie się zwodzić! To mi pomaga każdemu
Dajcie się w pojedynku tak myśle, jak każdy rozumny człowiek,
oniem myśleć może; to jest, że jest cymś, niebrałnym,
i nie rozumnym. Miał by kto czas na przygotowanie, pod
padają kontroli domu powiadomi, aby skrzywdzenie skrzywdzić,
Drogiem z marynatek, i kompletem ofiary; to ten wypadek, nie może
nigdy odwracać się, jeżeli bez najmniejszego powodu
z której strony byna stabilnie rozciągany;

a ten czyni podwojnie zle, kto powiektu takiemu napast,
 niektórzy imo miedzy bronia, nad jezde, lub jezeli mu lezy pod
 reka, czym innym nad jaka trzecina Kikpanitka, i Murundsi so,
 nie poton, jezeli mu czyni jak rzytka mbrwa: satysfakcyje.
 W ogolnosci sai przemierzkaje w mietkurych ludzich, gblitajny
 duch s prawiniemia sie. -- Zapre pragna mia do, czego dan
 flajic nie moga, nigdy z tem nie sa kontenci, co czynia
 drudzy i mruca wyprytko, cpariasby i dopre byla, jezeli
 tytko oni tak nie uradeli. wiadomo jedy panna, ze tytko
 ludzi, tem najoredziej sprostawat mozna, jezeli sie im albo
 dbrone prawinna preftani, czego barmy doprac ofcieli, lub
 ich mienacnie przyprowadzili, do tego, aby aby napre
 wotapre zamgity tu nam ofcieli uoktosenid.

2.

O obcananiu z ludmi popredliwemi, lub pouznjami dogmiami.
 Takich ludzi nieobracaj nigdy umyslmi. Nie mogac jeon "

sciagać popędliwoci swojego temperamentu, unosi się w takich burliwych momentach nawet przeciwko najmiłszym przyjaciółom, a razobno ratuje na poruczenia swoja. — Nie potrzebuje już tu wspominać, że przeobrazenie — jeżeli tedy ludzie, dla innych obywateli przysięgają, że nie będą paranojami, gdyż inaczej trzeba ich zupełnie uniknąć; — że przeobrazenie rozstępne i łagodne, jedynym są środkiem przyprowadzenia popędliwego do rozsądku. Muszę też dodać, że skądama flegmatyczna orientacja na rozjęszenie, poraża go, nad wyjątkie przeciwnie płaci; w ten sposób bowiem uważa się być nęganym, i tym mocniej rozpada się nęgnięcie. —

10.

O obśoniu z ludmi miedziemi.

Kiedy popędliwy zagnęsi się wylbi się ogni i dla najmnijszego powodu obaczy w pada w rozpatenie, potem rozprze się i staje nęganym i nęganym.

i potekora pokrywaczone wlasnej osoby; tak nierownie samy
 ha moceiny rajadkari swaja wyprawa, dopoki my sie sposobosc
 nie odary, mymca ja wata wita na drugim. On ne rozumnie
 odpowiad, nawet i wtemczas, gdy sie go o przebaczenie prosz,
 i wprzystup, proce podlegly srodkiem do uzyskania tej
 kci jego usgna. Wynadzone jemu te prawnicze lub dyktu
 porne, nie oddaje on w stawiaku, wielkosc lub wlasnosc, lub
 wyrachotnie; sa male brwinki jstacim prawdzinim pole
 sladowaniem, za niumarne i spiesznie wymonione stona, w
 czynkora zniemaga; sa ornowotome smartwienie publiczna
 satysfakcyje; sa obrasora wraze stawa, zmieszenie poszpli,
 swosci. Mociarosc jego niegraniczona sie na osobe, lub rozciaga
 sie i nawet na familie, na obydwielshk bytnosci, i na poszpli
 jaciot obrasciela. Tyj stakim stonachom, jest to prawdzinim
 barora smatnym losom; a taja nie wiecej powadzie mie

może nad da aby sie ile możności wyfregował obra-
 żenia go i aby nim wzniwieć ku sobie pewna postać,
 niezaca bożisk, która jest ogólnie jedynym świątynnym środ-
 kiem do zamknięcia szych ludzi. —

II

Obsługiwania z ludem w atmosferze: wstępującymi się: te,
 nierzemi i flegmatycznymi!

Ludzie leniwych i flegmatycznych ducha nieustannie pope-
 racz, porównań pranie w każdym orłowiaku panuje pow-
 na nieważność; jest przede wszystkim do rozszerzenia stanu,
 rzekł tak wprawy i do porzucenia ich przez myślenie.
 Między nimi znajduje się i tacy, którzy z nadrobniwionej
 pracy, cały rok nadto machają się rozrącać i klęskami
 obawa, ani rozstrząsanie jakiego sobie praca do przysiągają,

lub innym wyrażają, nie wrażliwy, i którzy do nawet skutki
 nie odstrzegają, jakie takie medytacje przedoj lub później
 musi przemadzić sa sobą. Opisac na liść kłód napisac, wy,
 jakie poratunek. — To jest główna i inna forma, do któ-
 rej niecierpliwie przygotowania materia, a do której nawet przed
 najniższe próby i zapewnienia nie dają się nakłonić,
 do takich rzeczy ponieważ prawdziwej urzęi ostadziej; a po
 myślenia tak trudnego dziecka, mają oni swojej medycy,
 nemi się okarać, boiad z powiatu tak się przyjęli, ma-
 ją potrzebność. Biado was takim walczywym, jeżeli nie ma-
 ją tak samego porządek, którzy ich porządek do
 natowania się, i zupełnie nie uważa na to, że gli wy-
 jęcia się wyndroćorać ma beda! —

12.

Obcowania z dołuchami, niemi, niemi, niemi, niemi, niemi,
 mi, niemi, niemi, i w sobie zatopionami ludami!

1762

Ludzie mauphi, podzielnici, mrukliwiz i njarzym sobie ruto,
pieni sa pranie temi spomiedzy ofpythick uporyknych i do,
rase cymiacych, w których obsonaniu najmiej pacichy barca,
mystkiego rycia znajduje estoniak otwartu. Jeseli kade stano
donarici i tedy krot. admicije draba, aby im nie poa
daci sposobosci do janielnego podjremia; jeseli sadna i ktre
obsonujacej pacichy, nie prachodzi z napiego do ich serc; jeseli nie
podeciata, znami mesotaci bracia nepot na rozkarsa nielka,
nych chwit pccylichych, ktora nam losy nicyca nie sapca,
nia je tylko przykoscia i goryca, tak nawet najrojelonym
jannom nieprzyjnnie narupaja, i najmilszym snom mbudaja;
jeseli sa napa otwartasi nie odajia otwartasi, Sade hca naji
przywierajijym przyjacielu, tota. sa najmierniejszym sba,
dse. Tyrana i drajic miorie annimaja; tedy prandimie
krcela byc bardzo uccinym, aby prasto nie porostu etim
i obtucnition.

Żeeli miomymyżone i żarype wacziwe pofte pomanié mié
 nie pomaga — jeżeli namie nie pofpda, pofser. cizne pofsed,
 Klawionia rozpofarys ioh Karóca matoflirozi ottoza sie
 pofpofese; kontenauz mié innego czynidé nie nymaga,
 jak tytko mié rozpofarys sie miécej oich podofielmozi i
 nicufnozi, lecz smiáto i odmasnie ta pofste pomad óca,
 ga, która nam rozpofarys i sumiémie wzmocniła. —

Nad takimi ludzmi moćno nawet ubolónat órecha, gógi
 óla mofanego i cudzego rýjja udrócorania. Koflirozi nie sam,
 je júst pofpofaryna ioh Klawionia: — czefto júst tego
 órodftom: nie pofpofelime u pofpofelime umyftku, pofpofeliej i
 pofpofelioniej Klawionia, a nawet i nupofpofelisa, jeżeli júst
 mieras pofpofeliti órudny! — Klawionia ta da sie pofpofere
 nupofpofelimi w latach mofodyftu, jeżeli ói, który maja, óa
 pofpofelime Klawionia, umyftku ólefóda sie sampe mofpofelimi.

178
i obchodzić nie smarując na jego grzywnach i spudach; Tak tylko
można wystronnie nieprześlony naród podjętawiać i upodaje
krowichy umysł te bawianina wieka, że powinieli i jego
jako jego jędrze wamiar. — Uważając starych starych nie
ada się ufitowanie ugotnia, im ty miany, a las to
że rozkorenici się inaczo, tak, że nic więcej nie postaje,
jak mu tylko ciępliwoscia i orieblascia gość stania. —

Najwięcej zaś nad temi ułożeniami trzeba u których ta nietylko
nasz paruneta się aż do nieumiarowaci ludzi. Doktor Dzan

my pod nazwą: „mizantropia i zół”, ogłasza Majora

moim ego: „sem zapomniat, podać przepisy do obronania

stakioni ludem”. — To prawda, sem mało o tym mówić;

bezogólnych przepisów się można tu podać dla tego,

we każdym razie trzeba znać źródło tego złego. Nie

bez nigła postaći wyznajty las nieustronny niepostadnia,

silne dozwolenie nieprawnociernej pogardy przez niekacane
 godności, i przychylności otomana, szczególni zaś ten
 godnie i roztropnie przytoczona bezduszeń sposobności, roz-
 towania ludzi z wielkij niedoli i rozkwasenia sobie idy
 obdźcorności. — Tuje ras mirantrop, miedziej familij-
 nej szycerności, napaftiej tyłko samotności i odwrócenia;
 to już otomras nie można go radować. Tiele rasie spowadują
 nielkie nie bezpocieszności, npractuje go wstachpote strasznie ja-
 nego siobie, odnaga osypami npania tomyślności; lub cępn
 opowadby nielkomyślnego przyjaciele ludkości; — to otom-
 cras nielk sie spokojnaja gruntu nego nyleszenia. —

13

Obtomania z ludmi z adrasinami: szastinami; fater: wott: odrad:
 utragl: ponur: jedup: /, potonaweni; obmowlinami; zboradnie-
 mi; nie szastinami; i zamijstami /: sadrasinami: /.

Swoj myślenie sadraim, korodny, nişgerling i sarwifony
 pomim byi męzowic puciera lubi starlingy i męg,
 deinych; a pucier kon nişgerling dodatok ebych sadri
 wtaowici z męzowic w jowach i takich lubi, który rekta do,
 bre posiadaja pny mity. — Tak stada jest ludka na,
 tura !: Rędra stony i jedwici męg nas do tego pny,
 prowadzi, aby nie sypoci drugiemu tego kuciera, z którym
 sie wylaczenie ubiegamy: jak n. p. majątku miotowici
 pny pny, stony pny, umiętnowici wladny, pny,
 jaciela koczanki, lub cokolwiek lubi i męg; a skoro to
 uerucio srodito w nas jenne odore do tej aruby, która
 miara najej nişgerlingowici i sadraici, pucier do dobro po,
 siada; w tedy nie mosemy sie utrzymac jostajemnie poci,
 gu jacieli ty sobie nie najpocij sie poci, a nişgerling,
 oiełkie nęg samyty, wstowiciedlinia opatunari; wotłino
 w tedy odnowy sie jekere machali nişgerling.

Słom, gdy mówię będą o radości artystów, uczonych i
 miłośników o niespełnieniu kariera, znaczących, bogatych i
 ludzi niewielkim entuzjazmu, o ramieniu matronom,
 przyjaciel, i kochanek; stonca bowiem języcze, do, żeby
 tu wprawdzie są osobowici, lecz i porażić bezpiernie można
 a tak nie poróżnia mi ta mi więcej przydać, przed non
 pomniejsza, aby, sta umiarkowania ipekliwej radości, znacząc kad,
 Daj dobrej wstępnosci i tego wyjątkowego to się zowie okot,
 kion nabył wedomien i zresztom, i gdyby na do przy
 to, żyć wśród natłoku ludzi niecierpliwych, a przecie nie
 karmie radości i ramie przyjmie swoje, wiadomości i talon
 tu, więcej karmie jak ogłuszać, nie pokazywać śladów
 pnenagi, mało badać porównie, mało wymagać, mało
 opierać nabyć, i mało pracować. —
 Radości, ona wyraża niecałkowicie najskradnięjsze ocornienie,

na które najskrajniejszych ortawick namet jest
 flawionym. - Tu nie można stanowić, o znaczeniu,
 jak sobie ona w każdym razie ten postępowanie,
 którego osobnia, lepiej wymaga porocinność i roztrop-
 ność przedstawićnie spieszne i dokładne prawdziwego
 potowania rzeczy; jest to rozdeleniu porocinnego
 celownika, w papirosach się w objaśnienia i usprawnienie,
 nia swoje postępowanie. Caspółtwa nie postępowanie
 nas drażnić, skoro widzi, że nas to obchodzi, a wresz-
 czas przedaj lub później wyjaśnić prawdę. —

14

O skąpstwie i inermotrawstwie /: rozruchności:

Skąpstwo jest jedna z najpodstępniejszych i najniebezpieczniejszych
 najszkodliwszych namiętności... Nie można sobie nawet pojąć
 takiej szkodliwości. Ktośby nie mógł popętnić skąpstwa,
 jeżeli jego marna do bogactwa przywrócić się do tego;

do jego soka nie ma powziętych uczuć szlachetne, ani przy-
 jawni ani kłose ani dobroczynności, jeżeli nie przynajmniej pomiedzy ;
 on sobie nawet odmaria najmniejszego ukontentowanie, skoro
 bez pomiedzy niema sie uryc. Nardzy obcy cetoniek, boi sie
 i Socjora - a siebie samego umiera on za nuy padacza, ktory na
 kofcia miedzego palowronia :: swego :: swego Kroni-
 W czasach zas terakunijonich gdzie zbytek byma porzadzony,
 a potrzeby tak wielkie najmniejszego nawet orlonieka,
 ktory sam ziji i cala familia utrzymywac musi, gdzie
 sone, zymnosci codziennie sie podnosi, gdzie takwiek rozrzesia,
 sika pieniezna i gdzie bogaty drugima niermienna przonage
 nad biednymi, gdzie nskonia w najrystkich stanach rozszerza sie
 z jednej strony opukantrow i fatagnosi i drugiej zas nierzyca,
 lirowasi, bruk na rozpatowacia, i dobroczynnosci; w takich czasach
 jak samotna i egoizmu, nie sturnie zynia, ktory gl-
 esednego i ogladnego orlonieka, bez uwzględu na jego oblicza,
 nosi i pomody, X

154
które kreują jego czynności, natychmiast skłania miarę,
ja -- Etych, co są przykładem tej przesadności, któ-
ra miewa ku ludzkiej roztropności i głębszej ~~rozważności~~,
wydaje, i ogrywa, kreowały rekrej i opłatę godnych
czyna, gdyż do tego nie ma potrzeby wtańcy ducha
i rozumu, aby pozostał wiernym surowym rozpadem op-
czona i zmierznienna odwaga odeprzeć od siebie upre-

drany sad świata --

Pomiędzy ludźmi prawdziwie skąpymi, są także i tacy, któ-
ry przy tej wrodzonej ~~skąpcy~~ skąpcy przesadzie od innych
namistności pasomai się dają... Ci garną upyśtko do kasy,
spociągają i upyśtko sobie odnamniają. Był to
koniecznym swą namistność rozpokoić można n. p. rozhar,
znatczność, wader do flary, proźnarsie, ciokamsie, wader dogry,
i. t. d. Tak znatem ludzi, którzy sta system jednego
Londona odradzić brata i przyjaźni i wystawili się

in publiczne wzgąrdę, którzy są do sa chmiłone rozkoj
wydanych reńskich, sa dobre ułkomali, unasieli pić
miadze. —

Sam jębere. Tak ste rachura, se obijaja jedagi, a wy
męrrukaja talary. Lubia oni pićmiadze, łaz nie umięgale
z nimi obchodzić. Aby bowiem odryskać narad te pićmiad
ze, które go porobamili orudy, awanturniczy, i pod
chlepcy, nie daja czeładei przynależnej symnacji; i aby
znowa natyc sto talarów, które sami rozrucili, sa
mieniaja najnieprzymości na każdym miejscu papożki,
aby na każdym grosze przynajmniej dodatka otrzymal.
A na koniec jębere inni, którzy sa u każdeim wględzie
skapami i nie cenia pićmiadzy, w jednym tytko omię
nie skapami sie czynia, a czasem głupie obfaja: Moi pić
jarek wygwali mi wiarciś czefto se tak skapim jęberem,
a materialach pićmiadych — a ja sie sam przynaję do
staborci. //

186

Czajniak nie jędzą bogactw, do bym porucił wolał przedniej
Francie pot reinikię. aniele arkusz holenderskiego listowca,
go papieru, spacia sa 12. groszy morska lina. Dostanie
najlepszego papieru. - Tam nawet znatom bogactw, i chęć,
nysy ludzi, którzy sie niemogli osterymac, ronytac nawet
sprednie, gdzie tylo ujrzeli także drobnotli (które oni
szerególnie sobie cenili); w których najmniejsza potradali
mardaci. Ten rodzaj arcyduszy, który nawet najmniejsi
se reas, jeżeli sie tylo na cos przyda^{nie} może, stawa sie
raszuncami i wrogami już niewinnym prawniczym i wygodo
bomim z prawego ocominowarow, i garści upelkiem kottra,
nimim i anamotrawstnem jako statwica charakteru i pom,
angm opachem szalunkim; i niembrecausli i miakwosi
rozuma. Dla tego też casinaga w rnanij powisli
Engla, pan Timon smielka ofecia swego ortonicka,
który enalamy sobie igte na ziemi, podnijl ja trachem

i separata. —

Ogólne porządki w obywatelstwie i skajonni byto by to, aby
 my dniech nié nie sadali, jistoli ich takte uszytkac' ofinny.
 Pominai sar kancie sampe dacie uczywiei. Duzo nice jara
 nij porzadki, do ktorego z mysz najmniejszego sadraja
 skajonny sar nalezy, i ktorem mamy dosygnienia, a
 dopiero podlag tego trzeba zaradec' postepowanie swoje.
 Obywatelstwu i matronom namo nic nicoj nie potrzeba sa
 moze jak tytko to, aby ceteris, rozumny, wiedat
 sie przez ich przyklad do glusich wydalkow sprowadzic,
 nac, i porozumy ani sta siebie ani sta drugich nie kon
 nysat ich ek uradowanej spoznaci. —

187

Obywatelstwu i matronom namo!

Wszystkim niektórym, miejscem, se namo przy naj
 jalszych dniech i najprostszym naszym, nie moze

na tej ziemi na dobry skutek i dobroczynności rozporazi. Do prau
 miedzo, trzeba podług mnie, mieć sąpke, przed oczyma, jeżeli
 nie spieramy skądie ogie wulgimanie, nie namidnie ludzi i murawie pona,
 cimbto opaczności i ława. Ingentem ogupottim trzeba ripetare
 saftac miorusym, aby nas do nie martwilo, ne gdy iei mto
 sym jstwiegi tak miorne, gorlinie i berstronnie, ktorych my.
 demignatelnym z niedy, ktorym do labno sie ripetare, i ota mto
 nyeh bylibymy sie namet paswreceli; samiedbujia nas, skow
 nie więcej, nie potrzebujia, a namet odchadzaja, przestaja i smie,
 waraja, jeżeli kyllo pna to docepra kuybia i takich mozi,
 nyeh przyjaciel wyskał moga. Medy sa ludormawca i goracy
 przyjaciel dobrego, nie da sie tem tak łatwo odtrąpyt od cy,
 no'u zapniatich. Odwołujac sie na to, co otem w rozdziale Dze,
 Ktém częściej dągiój i w punkcie piątym rozdziału dru,
 giego, częściej dągiój ngracione enadzieje, wspominaam tym,
 ktory potrzebujia wspomnienia raz je proe, ze i w nich dobry,

w miastach wyznagradca sam stochcie uczucie; z cetero wiek jela
 cjełnyj potrafi i smie nadbiecności drugich nowe srodka na
 w nstaniech cierpien powiechaj, mianowicie te, ze sie powinnu
 do tego, iz pownie bestromie i kyllko sardosci dla dobra uczynia
 dobre drugim, ten era yobliwie, gdy powiedaja, se na wyndwie,
 czenie sie nie moze zachowac. Uolera on za powierznosci
 tych, ktory maja zapomniae dobrodzieja, ktoro nicostymaj
 go do ratowania ludzi, ktory pragna jego pomocy, tom nie,
 sej im sa slabymi, i im inniej samym sobie i w osobu
 powiedia orukaja.

Nie uskarsaj sie prosz to na nicrodziecności, ktora niemy
 nadgradzaja sie tobie, nie ugruczaj ja temu, ktory ci ja dawadi,
 i prosz to matwi; obchodni sie smim, i nadal uszpania kompostu,
 pomagajmy go snema do siebie, jezeli do ciebie powiedzi!
 Moze on wofcice nakonie w lamgo siebie, uczaje more, iote mat
 Dosi,

łagodności i wielkomyślności tego potępowania, i przypominając
 i jeżeli nas nasz mi; to sobie pomagaj, że każdy wystę,
 jest sam zię koki, i co własno jako niegodziwca, i skutek me,
 dokonany, jego potępowano za siebie, nie chce nie porusza. —

O jaki drugi rozdział mógł bym ja tu pisać, o niedzielnym,
 nosici, gdy bym stał tyż, który i względem nam podobnymi
 byli; nie chciał rady samitosci mojej wielokrotnie smutne
 w tem względzie doświadczenia, i gdy bym chciał zapobiec,
 że przez błędny sposób udziałem dobrodziejstwa, miodziąc na
 ogólnym; jest to mina, od której najszlachetniejszego nymio,
 nie się nie mogą. — 10.

O potępowaniu i podstępności i kłamstwie!

Niektórzy ludzie, kładąca to ra rzecz do prawdy niepodobna, aby
 w każdej rzeczy tylko prosta potępowani droga. Do uprzedzenia
 ustawa, mierzają oni podstępnie, i nakładają: są białe i;
 chociaż nie są zupełnie szkodliwi. Niezależnie, usposobienie jakiego
 umyślna, wpływem spawala iżwa i losku mogą wodzi kuli ofiarak,
 ter

26

Tak m. p. poprostni odla dot lub nieupna najmniejsza
niejony narad uczynek potajemnie, on bedzie uowrad i'owulka
je parandinie swoj romiar. Potomiek, wktorym sie jed uow
zany tyje do wymnosci, luba goracy i' pretla — gtona
prebiegla f: chytia: / i przed siebie odmiy sie wtemras, gdy
istly im upytko jednostajnie byt sie odaje i' gdyz nie more
normingie wotafne talenta, na rowne kury re takowas, zto owem
aby tytko rozporczy opora dicitania, lub narbionac' niejed' zaji
mujacych przedmiotow: a wtemras nie bedzie on jui zowarac
owodki obiorat, — Potomiek barora powins prorumiaty: / czym' mien
kiedy skypie, aby uwykt ona stabasi... Tencu slyt na dwa
nach jednostajnie' mianuje, tem, ktorem nie propolataja wzim
okoleczeni, majonujony swoj ktek wymiowy on tak, esgo miko nie
wytropi, a niowianym fajin cygnawiciam nada on powoz, tudny
do rozniqzania f: obraty tu bandete: / — Przemier, ktory sie
saturdnie f: malarstwem: / uplygami, niowmierna wicidze wtom
ragiduje, jezeli stowem, i'owymkami wytraci rowne pryzystoci

i mybiegi. To ueruy moigorce prawi; programom romanow, i
 i imyohy fantastygoruyh marsex, lub kito prora dyltance i
 porokocycie, prora ste tonaryedno i niepessive adasunki
 ey ubi ruysh do prastoty, natury i prandy, durniemoze
 ryc prora podsteyoin — a tak angodrius moe taltich lra,
 Di, ktoy tega, alyra pramoj drode mogli doftapic,
 ani prora pot sobie nie rycra, jak do, do uskylawci dny,
 krosia i kharstwow zpedienaja sie dypiac) (stymaiz
 nylgad. Morna ras i najortachpotnijorego i najstwarzpego
 ortonicka, ofellinie w mladhyoh datach nybiegat nauwy,
 jesi sie am nie ranyre ufamy lub gdy sie tak su,
 bo mo z nim obepdeimuy, i tak go ad fiate oddatamy ze do
 naj radnego saufania nide nie more. —

Prosta nichaj tam do katoriek bado bylo pomyryna, ze
 ten lub ony pomyryorait sie do podsteyoin i nybieg
 gom; katoroprot puste jonnama z nim najlposny byd

Lige sie mi rodje, — Liji sam ram rorosee Dakotianis,
 i okar sie rionie otomy, jak udrynkami tak rorornaj'a egi
 vragim rypstichy vykratom, podste pta i udari, potom tak
 gora egi oluciam kardego otornika, netolnogo i pojedinego,
 se pnykajimnij' uovja, ile vnapredy vovach traca i jaka
 pagarde napa seia glitij ra soba gedybysimj ich stajobi
 na ich mykigachy! —

Lina dobitre myvareme rustrata ku kardej' obludeie i fahn
 jymovci zemci v nioj peme uparovanie, i dopoty nioo
 manij' in krego ranpania, ai sie okara otornami i uovimam.
 Lij in pomei, se nicht tak a nioj ai' sodei, ichy mogli byt
 postepromi, sub oicucovimami, a tak vskovij' v nioj derymiate
 uovuce ponora: —

Upecer rai rnykorye porovay idy postepom, se mystap otok
 eras odvarie i smiate, pruciralo nira, jereli unarije, se egi

Stego, wstanie kraj, i takie im radzaj radaj gotowme, na
 ktore koniczenie. powona i prandina odjowide Daj, lub sie
 odradzio mysa. Inytem patre sie im ofno i upatno mooy,
 rozetkiem pucywnajacych a pucymusica je, do wogidzenia
 Joda, lub do pucywnicima nadjnyra fwanem, gogly rai na
 kade porupeme, niawutemi jui byli; tedy wozniwajc niidg
 pucywnajimnij obone i bojarin, i zmaglye idg do opucywnicima
 samicira. Goy sie takaja i upla pis sie pragna; tedy
 albo pucywnicij z nimi wozmome, Dajac im do pucywnic, i e
 imelcar odjac fwanik Kamfoma pucywnic rai wozmome wozitke
 i do trawajace wozomie — lub wozsamnij idg po pucywnicidg,
 na jednak i powaga, aby nie opucywnicie scobie wozodacimie!
 Taki ci rai pomimo to podewi, to nie potlawij; koma,
 i nie wozny wozicij bych, wozodacimij; lacz Daj im wozad eadg
 a te, kuzgo niawutemidomania, /: niidgeci: / i wozojog wogardg,

a nie daj się łatwo przekłamać! - Gdy zaś i ten miś,
 otkazuje drugo ramiona, a oni się namyślają podługobnie
 podstępem i dybligantem, tedy ukas ich wywarom, oprócz
 nimem, nieuprzedzi orietacji, i staraj się od nich wyłudzić
 umalnia, jako od tak nieobracanych ludzi, (który) który nie
 są dobitni poprawny. —

Wszystko tu podane starają się także do postępowania
 na 4. kłamekami! —

14

O postępowaniu z torpiotami!

Tamty jest rodzaj ludzi — którzy wpatrując się w nagrywany
torpiotami lub wyślachowaczami i opłotkiotami. Ci nie mają
 powodu ramion, podjęcia kogo, lub, aby dążyć do stawy i przepływu
 obrotowy oni drugiego skutali i imami; drugich namierali by
 przez to, aby im nie było nad tą co posiadają, pogrubi

164

możności, szukają oni wszelkiej sposobności stać się przedmiotem, jak
kolegijskim samolubstwem, a za pośrednictwem powiadają ten samy
porządek. Aby się okazać oświeconym; adnasciorem, powi-
dają drugie tak myślicie mniemanie siebie, jak mają sami,
aby przez opowiadanie dziwnych wypadków przyciągnąć na siebie
uwagę; lub aby być mianowicie za powziętego i zabran-
nego kandydata; i namierają oni, i powierają oni dostatkowi,
a jeżeli się im tak udać, ubolewać na rzeczą prawdziwą,
nie odmawia, obrac lub przez Kojur. Dotyczy wiele wyraże-
nie i wyrażenia na wszystkie przedmioty patrzeć przez do-
kład, aby je w ogromnych powłokach oddać na papierze —
Samiśi do, co i wyrażenie katolickiego wyznania o orzech
bardzo myślicie, a wtemczas dopowied, gdy się powi-
dają jego mowę, można łatwo zamierzać, ile z tego
trzeba oddać, aby wyrazić uwierzyć, i za porządek powzięć,

Tak poematamy sobie apetyt i ciępliwie głobliwie w ta-
 kiej domagających, gdzie sbywa na robotnikach i mowcach,
 Tęże bo bardzo się dobiec takiego cis i tępca, czego smier-
 cie meino. Inyżde rai w takie towarzystwo roztropni, to
 ale takie trapiet wychodzi, takno jest horiom pochwyta-
 go mnogostia pętań onajmiejszych skłernowicach tak w ta-
 ne siatke, że niemożat ani wyprzed postać, ani narad-
 sie roznać, byna postępowany, lubadaj się on za kaci-
 de kłansta, naradza jenerse tępce niepowodan kamiernyj,
 jenerse to porwad more że niyjestemy tak głupcami, abymy
 mu uwierzyli; lub gdy raras, skoro wernie, smuchat jener-
 se, raras raras raras i i unikamy jego jenerse, tak to ni-
 jenerse on w akoniu do samego rozumu, jenerse to eredo
 i kilka roztropnych myśli. —

18.

O postępowaniu z bezładnymi (bezrozumie), z prowinakami

196
wyjadacami, siowianami podzlepami, i matre tuchami.

Luci bezcerelnych, prozniczkow, kusowcow i podzlepow i na-
bratnikow, radze ja jak najtraktowniejsz oddalac od siebie, nie
podnoszcie zmierni, lub dac im przez gniewne, lubo nie wstrze-
skano i ponarino postepowanie porocni, jedy nam przykry jedy
nasze domowstwo i raufanie. Peden smoch znajomysz gwoszcz,
dal mi tak, ze nad brzojami jacychmi perunoga uciwoga mego
miatkiem ktorami nastepujace stano wyrazane znalas:

"Aby to pokonnie swietlnos, nie do zapetymania stac z tej
wieka, ktory ma co robic, aby tak naweseli naszego, ktorym
dozognieniam niemaja." — Ta mysl nie byla sta. Jakiem
ktorym "na porzadku, nos na tym nastepiej od"
dalid od siebie, gdyse jacy nie wiedz wieda do pieca,
tak podzlepom, osobliwa rodzaja delikatniejszego, trzeba je
jacy sta wlasniej spobynosci wystoregac! — Ci na zgranta
zpowija, jedy stuchamy glos ich zygderki. — Wlasni bawia
stuchamy,

aby nam nieustannie podobleliano, i poklasiano, Jednymu glosowi
 nie wyduje nam sie harmonijny nawet na pierwszy i drugi glos
 przyjaciot nierozumiany, ktory na nape wtedy umiartowim
 Aby wiec tak glaboko nie uprac, trzeba sie ustrozic od zajetosci
 oia, poniewaz niedospieraniem ludzkiem podobleciem; podoble
 to rownie jak nigdemzjadala unikac' Drozba! Tozai nieda
 oie tak takno magnie, jak sie zdaje; juz pierwszy glos, tak
 miedziama glachlo i stachlo, sama poroi do prandy. Skoro prze
 biazly podoblecia od klyst, juz staba trzaja strone, a sie sa
 rozbioru dymna, to on, ci nie saupke bedzie przyjaciot
 abys nie pornat niedospieranej na ciobie zastaniere sioła; on
 oie monej gamie bedzie, on ci pami; a se tego nie pojaci
 iak sie mogl tak sebachotny i roztropany estawiek ktorym
 ty jstos, na moment i zaraz zapomnias; on myslal, ze cos
 podobnego miaz oie dykko trafis sobie rownym profantem".

25
198
W tych piśmiech siebie on wtedy karał. które sobie na piśmie,
przy wst. aka mało znaczenie wyrażone jest mięsa, jemu zaś
dotyczy dykt. stwia, aby Tomińska, bezcelemie czynił, o
których wiecie na nich pewną wartość posiadać. „Skoda”
powie on — „se para symfonie” — ale ja niejestem sadym
podopleca — „skoda prandre, se se symfonie symfonie, które
bez pianie w każdym względzie kląbą się w dźwięk normal
można, tak trudno są do oddania (= dokłamanie). Jeśli
znajdźcie między, którzy są podolegać atwomud mogli?
a jeszcze jest to bled znacmy, którzy — może par daryje
miej” twarosci — można było pominąć”. — Cały jest na
dobie zły, może sa bleda gorlinościa bleda parowic — o tych sta,
baci i bledach miedzi, na które Trója prądnie może sągryje.
Onie nawet oblatkiem, misastropem namię, jeżeli zmierzkał
sągryj przez dźwiękiem opasib ryciu mógł spramie jakie wrazenie,
on ci bledie wyrażał, że jest podstępny, jeżeli porna, se
za Inonamina, x

chytrość sprawa intrygi. Takim sposobem wyjechał on sobie
u siebie i u drugich krotkiego rozumu ludzi, stare mego brata,
stronnego, i kochającego proroka; napój jego otóżki mato
spływa na dół, a w ujęciu stronięła jeże trójce i trój
worek chytrości gęzowej. —

29

O postępowaniu z oselkami!

Postępowanie z oselkami t.j. ludmi zgnębi i zgnębi, naj-
jaśniejszą kropkę piernicznego grzechu, wymaga najwięcej star-
ności i odnagi: o smiataszi. — Tu odwołując się, na to co było
wskazywałem i nieprzyjaciółmi, i o postępowaniu z rabskimi
mówiłem, wyprzedaje następujące jeżere uwagi:

Obłonienie ludmi stumi, trzeba ~~z~~ i to możliwości umilkai, i
niebionem ~~z~~ satorony na miłość pierzeństwo: moralności, stare,
a osobliwie opokojności — coicy samo jone, się rozumie — jeżeli
żi ludzie z reputacją rasad, taera delikatnie wyjętawionio

norum i wiele Tomarskiego talentu. A specjał ma i flegmę
 rozpad nie wystawia się ich karacie; To parcie przy wykreś
 do ich sposobu odzienia i dygniecia, do ich dwuciemności i
 nieobyczajności, do poturzenia na ich moralną bandotę, a tak
 po flegma im wstret flegmę do tego uprzedniego, do jed stępi
 wstret minie, który sam w sobie może wystarczyć do
 zachowania. czas, w ogólnych pokus, od poroczenia. Nie,
 kiedy zaś przyznał ^{mas} potarcie nępa rze z flegmami,
 i nępałna z nimi porany, i katalizac, w takim razie
 kładaj się następujących przestęp:

Nigdy nie myślowego, iż byś pomimo kładaj katal re flegm,
 na głowę, i serca, do tego nigł doprowadził, aby cię rli tu,
 drca nigdy nie narukali w swojej flegmności, i wawerom
 ci nie dokuczali! — Pomiedzy drchami i lauciami.

Tema epicki wiezmy przedwko rozsadnych i flegmowych lu,
 Deion i

sa em navede svecrosuniaty in sparcem, tak spobratami, 50
 promiedy zbytkiem innemi ludmi, zpozias by cel i rajhar.
 Dziej swnetarce okolicnawci i krasaki, udricty, natyepu
 miast sie pornaja, i chetnie sobie podaja ruce, skoro do dpa
 ori, aby przesladomai porowdriwe zastugi, i nogami je dypat.
 W koncra nie pomoci ani ofrosnawci ani wstrogmanie si
 ani nienuimawci, ani profolota, ani sowsicragliawci, autencas
 nie pomoci, sakhsy. Dobre swoje wstawici, a zpozici sie n
 inodku okasat. To dobre, co powiadaja, nikt tak dobre
 nie pomoci, jak ten, ktoromu zbywa na tym. Nikt
 nie przypna swnetarce wiecej spram i celiwosci zastugami jak
 krocynica, tak on dary przed nia, jak statam przed swang
 krom, i gorera sie rekami i nogami. Dwie spobratami mi
 kie, bedzie cie miustawnie raczycia, i bedzie narupar krapie
 stawe; bedzie rac Druwacemie, drugi rac ste minir otobie,
 i stawie, i uwyntli Dwoje najmuwimijare krostenise wsthan
 Dwie —

Niech cię ras' tonie obchodzi 'a spocieszby i rozczepi się
 przyciśniad cię niyaki ras orelmy, to przeciwi nakomiu odnie,
 sie twoje roztrapanie i twoje niezrozumienia i niezrozumienia,
 a kotu mykacie przyciśniad spawobnadi, grób sto jamen
 go siebie, Srelmy toniom tak tyllko drugo zija przyciśniad
 soba wygodnie, polki nielra charac malkiej wyblnawosci i polki po
 ciemka matoryc' inoga. Skoro ras' iniatto przyciśniad -
 nielgymiad sie rozpriszaja! Przyciśniad nielgy do podziatu
 sdebycy, nielgymiad by cie diatto ra ucho tyllko, gdy
 nielgymiad ty nielgymiad przyciśniad katno i spochajno srelmias'
 cia twoja! To sampe przyciśniad druga! Nie przyciśniad sie
 nielgymiad na drugi karte, imi manowia, aby nielgymiad
 manowia i nielgymiad nielgymiad przyciśniad sta znielgymiad
 zrenia (: zrenia) przyciśniad, a zrenia nielgymiad nielgymiad
 nielgymiad nielgymiad przyciśniad srelmias'! Byx' nielgymiad
 nielgymiad! Srelmias' nielgymiad, i ra dalko nielgymiad
 nielgymiad,

moja kraljica, który powie, że jest drogi do przedmościa,
 ma, przybył, obraca i bierze sobie, wspaniałomyślnie,
 musi być może niezłomnego jeźdźcę poprowadzić na orad
 niyali i obudzić w nim głos sumienia. Musi on być to,
 arnoś, że tak tylko i takli bratula — nie zaś z k
 jami! —

W takich ludzi nie można sobie wyjednać pomocu, u których tam
 to wyznaczenia sumienia; i to nawet nie sąpłodzi, jeżeli
 teny przynajmniej się nas boją. —

Śniadują się ludzie, którzy się starają, podobnie nas do sampan
 mia, i do pomniejszych curnach, aby mieli potem broni orzeka. Ktoś
 raby nam, w tedy odgrazac mogli, gdybyśmy kiedy nie drżeli
 ich zdanie. Postępowanie mymaga głośności. Takich lud
 dźi poornai karar, po grubym podobleptwie, z którym się donac
 rbliraja i sampanie nape pragna ociragnać. —

Póran takich, o których mniemam, że by się obradł — jeżeli
 uważa się może jeszcze na nich, myślimy jako wyznaczenia myślenia
 miatomysłności. —

Korespondent i orany ludzi, w ktorych znajomych skromnosci do do-
 brego. Nie potrzebny im wstawajac im publicznej miary! Sa
 mowiad i tacy ktory wiele dobrego miowia wyprawy i sa
 z glupia fantazmi sa, czyli ludzmi nierozwaznemi, lekkimi,
 myslnymi i niepistnymi; takich nie przyjmuj mialki, jezeli
 skutki niemy magaja tego. Wskazaj oni przez swoje mowly
 dzialaja co dobrego, ktoreby odpadlo gdyby imy ich nie polozymy
 w trociki. Proba by im kazde z przedmi podroznic, aby roz-
 wazali dobro samicy; musieliby tak kazde miejsce porzecz
 sprawdzac, aby sie nie odradzili, i swym przykladem nie spoj-
 siali o skutek mialki, — smogol mialki.

20.

O postepowania z skromnosciami i Timorlinami!

Sa takie ludzie dobrego sposobu i myslonia, ktory sa przez
 zlyta skromnosc i niepowiedza glownie bjażać, przez Timorlinami,

Ktora ich sobi brisani, pramo crum, od daja sie jami; sekke
 masimie, a tak porbarigja sie samovolno uspešliviš tyčoh upi,
 mačy i Monysci, Moie im tonarystree spramie poridno. Dalki
 ognio jodie miellie saftugi u ničji u tonarystma, Moim ogje
 uperis raufamie do samych oibie i usynia im gpeštasi' do nadaj
 nia sobie enaromie. Rönne jak niekholmasi' i zarodumiatasi' pa
 gedy sa godne; tak niekolonna jät sta meria preeudromia temoi'
 linovi. Mai ochplachotny poridniec raac oioja martosi' i nie
 muij tu jodie jak tu drugim, byi spramiečtroyim. Skroto
 nego rai dbrasia preeadrona popynata, i miellie sapešty.
 f. Čnych niemy mustronyčy i preeidive popynati okaryia ečyčy
 oymnosti mufise kumu niečoj daz do pornamia troya uspeš
 noramie, jak s čnych pšon. f. Muij ar, čnych šon jak
 s čnych ni ----- oymnosti pornac ma upanovamie troy
 ku jodie. —

21.

Opotężeniom i niefortunnom, i gładattwom, natretnom i
biekannom, i potoczom i szlamistwom!

Ludzie niefortunni i gładattwom, sadnej nie powioda tajem,
niez. Byłoby to lepiej, gdyby mówicie nie było ogólnie sadnych
tajemnic; wtemczas moinaby było zymie raczej wstano i otworcie,
i to wprostko, do sie w socie dzieje, mógłby każdy wieciec i
lepiej by było, gdybyśmy tylko myśleli a nie nie mówili, prócz
tego, domamy koniowem gława myśleć i zymie. Czy sie
teraz nie dzieje, acorogólnie u merom, piastującą cyph public,
no jakie wieidy, lub jakie bade inno tajemnic drugich paria,
daję cyph. To kocha być nieznanodnie głorowym w adwielom
tego, ocom nie każdy widzieć powiem. —
Zagadują sie ludzie, którym nasaden opasie nie mogą powie,
wonego im rozpowas. Samosna po nich wtemczas powas, kiedy
tmoślenie w przedie lataja, drugich niejako doporawia,

że coś nowego z sobą przyniesie, i kiedy jakimś sposobem
 dopotrzebujemy jakiegoś sposobu, nie ucieka się do
 morza. Lecz nie obym na prądzie, na głębi miłości,
 lecz, na rozprawie człowieka się, przez skłamanie, wrót, lub
 innym jakim sposobem; brakuje im także czasu na tyle
 statości, aby się nie dali wyżytywać; wszelkiemu myślać może
 dobrze o uczciwości i samolubstwie tych, którym coś pomiaru.
 Na tym sposobie trzeba być ostrożnym, a nawet i skrytym
 czasem nie jest to dobrze, jeżeli się potknie, który coś on
 przepłaci, przy pierwszej lepszej sposobności, tych w ogóle w ob-
 wie, że nie już nigdy nie odwraca nawet po swojej sposobności
 nafe imię, w dobrym, lub złym znaczeniu. Właściwie są i
 mający garściami, których pranie w każdym miejscu jest
 można do tego użyć, jeżeli chcemy pomiędzy publicznymi
 się jako bajki, których ludzom data coś do marzenia;

lub ich dobra czyniła poważył. Nie obra tylko rapomid, o
samoleronie ich powie, gdyż ~~nie~~ inostry unosił, do moze
za woz meta, jak udrilac ja mieli drugim roznosc. —

Ludmi ras Amoreni i Wichanemi; moza jacie podlug oha,
kicnosci postapio: pomaricie lub sartobliwie. Wpierwogam rasi,
jeseli uwadimy, ze sie o najmniejsza napa sklicnosci dopytaja,
lub wyppigomac ofca nape samicy i cynnawci — Duclawie im
afim, pisonnie lub cynnie tak wyrazic, i tyje im pigoma
na jezylk posypad, ze sie odrreka na ranje intracac sie ma,
ose reory. — Chcemy zw' enieni posartomac, do moza wicknowic
ich ciagle takimi Disciplinami sapratu, ze nie beda
mogli przyje do tego, co chcemy przed niemi sataic. —

Ludie roztropni i sapamiellini nie sa ledni do jorani tabio,
gdzie idie o punktualnosc. Młodziecom moza jepsze wybaczyte
uchylenie, i przez roztropne postepowanie takj odrywac, ze
mogli anoje stloczone miaz beda. Li klonj ota bardzo, zimnego

Temperamentu przedko oglyboko zapominaja i tam gocie pomimni,
 nie moga sie znaleci, nycy podda stej slabości, skoro sa stwardeni,
 dzielejszymi, i obyczejniejszymi. Imi pragna byc potoczemi,
 gdyś mysla, że wtom jest coś ulaspitnego i usonegi; nad ten
 niemi glupcami wypadła tyllko ramionami skrypnieć, a tera sie
 podymać ich ploskości jako dowiejona i obyczejna. Tak sie do
 tyca, co powiedziemo o tych, którzy edogaja sie byc slabymi,
 aby sobie przedko utalwić ustatcomenie samiaru. Głaja zapomni,
 nie jed pramdiore stalo, i przez to utalwić ustatcomenie
~~samiaru~~ cwiorenie nie da sie ustatcomić. Temu tera pro
 madzić, aby sobie oglyboko pisemnie notował, do chto sa
 pamietac, i te kartochke doobserwować, lub do tydzień prz
 czytać; nie bawim przykryjszego byc niemose, jak gdy nam
 to przyobica zabawie sprasze, na ktorij nam wiele
 kalerij, potem gdy sie na jego stono spaweromy, uporecda nam
 i zapominadem, is na to na przybno zapominiam.

Ludium sa bardzo prostym, nie maśna potym sa tak
bardzo prostym, jeżeli mimomolanie słaba ludum
w umadze, granności, lub do Tomaryshie i przyjacielie
obcowanie mymaga. — 22.

22.

osobliwym

nomi!

O postępowaniu z ludmi deinceps, deinceps, i deinceps
Inajduje się taki rodzaj ludu, kultury, i deinceps
nemi / powiemy. Nie sa oni stalinami, ani tak kulturowi,
i praktyczni; prosci memoria im tak łatwo w umadze?

Oni mający trud przegrani do jakiego przedmiotu
/ skrajniego / powadza, którego przepisy nie są bardzo
różnie i in dobre; może więc łatwo się stać, że w ich po-
woju inaczej stanicom kraso, jak oni sobie sigora (jeżeli to
z prawdziwego samotorowania powadza powadzi, to sama nie
sawucio nie może); czasem oddają oni się powadzi, któ-
rym aby być umidy w umadze, trzeba to samo podle-
ganie;

Kąci n. p. w. ubiase, w oparciu murawia, Stajem lub Donas,
 w tym glosom, pisania dusami lub matemi literami i. t. p.
 Tuzdowatohy sie nie jednoma, ze moze roztropny poroznie sie
 takich Dobrostek nie drugma; Tomozarem wielu zapobiedzom,
 Ktozy o innych przedmiotach bardzo roztropnie i stuzmie
 mysla, w takich roz rozrocz Stajem sa — a co wiekpa, oraz
 jez moze nam wiele radzici na tasce takich rozroz. Jezeli
 tedy roztropnie tak jad, tedy radzi, aby w rozrocz amigijom
 swazi. Ktoze z niemiella unoga mozna wypetnie — chwicie sie
 im gwarne. Amigijom roz, z ktorzym rozroznoj Palszej nie
 stojemy gwarne, rozrozmy jony roz rozrozaj, skoro sa
 ludmi Dobromi, pomagac niata, ze w rozrocz namim, z oba
 Stajem, Ktoze po braterohu narozrozajem sobie pomagac rozroz
 namy! —

Dziwnakami rozrozmy takich ludzi, ktorzy upotajia w tym
 roz rozrozaj, jezeli po rozrozrozajem rozrozrozaj, sie

do drugich, wprawach mało = encouraged, (nie z porażeniami, że
 tak jest lepszy, jak inaczej — bez porażenia stał się,
 że na tem się nadaje, aby tak wypili, jak nie wypili dotąd,
 dy.). Lubia oni tobarda, jeżeli kto umiera ich iossib Priz,
 kamia; a ceterum wostropny niemi w postę panamie s niemi dobre
 kornajci; czyli ich drinaceni jest nieszkodliwa, i czyli sa
 godne postę ^{ranj} sornamie; aby w obcowaniu z nimi tak sobie po
 flapi, jak w moga rozum i usgledy (:groczosie:). —

Co się zachowa tego tygla, ktorey sie tak daja pomodrac,
 humorom, se dicitur jestes u nich gasciem najporadanczym jadco
 rai najniczsiem w domach; to radce — supponu,
 jae se te humoru nie pochodra s tajemnych ciwjeien (: to
 jeżeli pochodra — se uobteraj nad nim !!) — aby nie

nieczynnie, jak tylko skoro się sposterere takie przyplony i
 odplony, odpodaci się z niemi kumpe jednako = gtracnie.

O postępowaniu z ludźmi głupimi; słabymi; nadto dobroduszymi;
 z nieomniernymi; i takimi którzy mają młodość, Ciężkość
 i ulubione jakie rzeczy! —

Nie trzeba pogadzać ludźmi prostymi (głupimi) skoro wyją swoją słabość
 i dają się rozstrzygnąć powodom, gdyż oni są w otępieniu i
 nie dobroduszym i dobroczynnym temperamentem przedaj do dobrego,
 jak do złego nakłonić się dają. Nie rozprawy ludzie mogą się
 długo mieć wyobrazić i wyobrazić; w takim razie byłoby nawet lepiej,
 że nie na świecie. Comiesięczniemi musi być więcej podobnych
 tych jak granających gorzej, aby między sobą nie byli
 najmniejszymi rozróżniami. To wprowadzić pewną ilość czasu; że między
 ni stopień cnoty, że cnota, odwaga i siłami lub doświadczenia, że
 wyją nie może się pogadzać z Duchem lub im — skoro nie
 należy do nas. Jeżeli wyją do dobro się tylko dają a do złego
 dobro podają głupiej reszcie do powodowania i.

do daleka przystawiajcie swoje sąpółnia, jak przypobła pra,
myślejcie o niej, jak głowy ogniste, i zmyślnie wyciągnie pokrzy,
i ożymy, i działaniem i kłóceniem! —

Nieraz się już ras to dosiadłenie, gdy się wzięli 5 lat. rabida gło,
na, która się tworzą pólłoga, — z prbrany, zwrócić tam
i niedomiłajacim ostem, z ole wydzwanym, wypiarszonym
i bogatim penem, który ma wzdzie krajami i ludem, a
nawet pryżłim sam ośie pemonia. Chłonię na swojin
miejsce, jak staliem i postępowac naterij. —

Seny rodzaj dohładny, i tak staby i niekrosany, i ułbi, i uł,
i do nawod w ułdosi i ekstrakcie. Nie sorumia oni inuiznoji mony,
Podaj ja delikatnie do biera za prande. Podaj ja tamom powozi,
nie, do albo nie sorumia, albo obrada się. Nypomniencia g,
raie, i erute rachny na nich nie robia wazienca. —

Takim ludem, który supelnie sa nie zdolni do zennetrungo i emix
sre, już to oła daga, se nie sa bardzo bogli w jeryka, albo

że się nie mogą odleceć od przyrządzionej przez wyobraźnię
 Twoją, nielka czynimy nieśmiałość, gdy ich trzymamy,
 myślimy o słabych, głupich, nieuczestnych i niewiernych; tem bardziej
 nie są oni nieuczestni — być się tylko odają. Nie każdy ma
 ten dar, wynurzyć swoje myśli i uczucia; a niekiedy nie czyni
 to tem sposobem, który się nam być odaje; on ma coś od-
 fletowanego, w swojej powściągliwości, raczej ukrycia, powścią-
 ki. Do delikatnego obyczaju lub powściągliwości tożsamości.
 Do którego my już przynajmniej. On wie, aby onim sadzić,
 podług jego stun, lecz podług czynu jego, lecz i działania
 jego jest tego rodzaju, że musielibyśmy bardzo niesprawnie
 sadzić, gdybyśmy przytem nie brali względu na jego wyso-
 kanie, potężnie i sposobnie. Która albo miast, lub która mi-
 brakowała. Do wypracowania się. Różne rozumujemy, że ten
 otworzył wiele już wartości, postać, który w swoim miastem
 nie ogień, i se summa tego odjemnego Dobra — Sta pomysłami

catoro cześć miłości wynosi, jak bieg ciał zycia, meza cym,
 nego którego namietności białe iwo niezłamnie wzięty z jego
 wielkimi i płaczącymi ramionami. Potem uderzając wyjątkiem,
 cenie i ochronie korom ja do zapobieżenia rośno rocy. Samiody
 ludźmi tak rwanego delikatniejszego wyłonienia panuje Tyli
 Monwemgi, że trudno korocmai podmiot od coby, które się ra,
 jadrą na tej umowie i niewiemiemi przepięc czołowej pan,
 Og. My więc jęstamy porar przegrzeżajeni podług wymiaru
 rądy jandri i myślic, lub rany niezmi słowo i pomiaru
 bestronne słowa, których myślic dousnacnie bytoby nam
 trudno wytkomiego jalcim u zapobnie dikkemu atowiskowi;
 Tak więc takiego rawnego nieuka trzymamy, i za jostaka,
 który nie zna na jomice słowika mowy dousnacniej, a mowi
 tylko to, co cjuje serce, nie u gloskane ^u i jandri i nie sa,
 wita, ior z tym wyjątkiem podług edobrego rozumu. Dla tego
 też bynamy cześć para rądy, ludzi prostych do ludzkiego i uderocam,
 ne more,

Tak przynajmniej narzuca, iż z utrudy fałszywego rozumienia jego imienia
 wzięcia wystrzelił, że naraz oświeca, że wkrótce oświeca. Na prawdziwej i fał-
 szowej natury? Jakże nie często oświeceniem w teatrze sędzi
 jego w galeji; oświeceniem, aby porwał jakże wrażeń i jawnie
 Ta lub ona scena, na niepodobnyemu lud, który po prostu
 swym rozumem — oświeceniem, czyli mrużającą rękę zębami
 ogólnie oświeca, lub wzdycha, główny przykład, którym się utwierdził ma
 zdaniem jak niemię odlat pióra i atter iłtote wazy, czy do
 prośbami, lub dożyciu swego samemu i celu. Na ucronym widać
 Nie czyni wrażeń od młodości zastąpić się w wice-
 mami, które w naturze i kraju, prandy nieskaritelnej podobają
 swój rynek. Wielkim jest ten artysta, który swoją fantazją
 żywoją natura jak najwierniej odłajajym poróżniamieniom god
 Do ludzian ucronym, do ^{wybit} ~~czym~~ estetycz, że oszukani bynajmniej.
 Wielkim jest potem nasz taki, który samotnie przedajemy

nie żądajcie u mojej matki, porządnie i umiarkowanie. Lecz jak
 widać w powyższym raportem, nie ma i ostrości i jedności z myślo-
 waniem i proflata! — Nie pogardźmy zatem takim sta-
 nikiem, który może leżąc w łóżku — nie
 wyśpijając się go tak, jak proflata, specyjalnie odwie-
 do proflata! — Lubi Dobrodziejów, bez względu na to, czy
 uważa się na niedołężny, który są oddani opiekunom i
 innym rozumnych i uczynnych. Nie można im odmówić tej
 pomocy, której oni sąsiad potrzebują, — w tym czasie się
 starają, jeżeli tylko można, zgromadzić około siebie szlachetnych
 przyjaciół, którzyby im służyli i ich, bez narzekania
 i nakłonił do takiego czynności, które są godne Dobrodziejnego
 życia. Pragnijcie się ożenić, który przynajmniej często się
 nie mogą odmówić, przeszed się, jeżeli to się dzieje, że aby między
 nie zmartwić, lub aby nie myślała, iż im obywatel na dobryj opier;

wiecej namid obieraja, jak w istocie usyni: moza, wiecej sadaja, lub
wiecej sa drugich podymaja roboty, jak w samej pracy, poswim
by ogni. Tmi sa wronu katow nieznanu, se rausaja kasdem
kardemu sie zapetaw oddaja, i pomocaja kasdego, ktorzy tyllu
nowit na jobe posor urocinu i ludkiego otowicka, jow sa pereraj
trzymaja prujicida - tmi jarese nie sa zstanie zypocasi elaw
sichte, namid i rotencos, kiedyby stego mi nie mogli stzymat.
Do ogoty obie najwiecej porama kosic mogli. Tu niepotrzebuje
ja minic, jak macno talich starych zminowaja, lub prajnajmiej
zminowaja jak w padaja na dobrodynasi i zstapani: poierajaj, a
jak drugim berzaj podie i pod ost nydsieraja, bo nie maja na tylo
odragi, aby sie opraciwili i uopowarili porama swemu. Nie nie
naj sa ste stawi inyciego! Ms untacraj podstapnie drugimu ku
nypei, podarunkom, i poswicenia sit, ktore prajicid zypocasi,
szy opraciwiceni ber obierenia go obawa i biezarem, od niego sz
da nie moziec, - staj se namid drugim porajkacem w podob
ajm (ozymionu) uogynku; zodowaj ogoty niwimiatema!

softan sie nimi, moio narved ra oręgi, jezeli turobilnost nie
doswala mu. unosię prosba za samym sobą !—

Niektórzy ludzie mają te słabości, że cała dusza oddają się pew-
nemu mitomactwom (szaleństwom). Często są, czy także mogą być
szaleństwem ^{jakoto} ~~jakoto~~ do: polonomania, mani, posin kotón, łacina,
magycki, matematyka, — czy szaleństwem, zbieraniem rycin, naturalizm,
magycki, pieczęci fajek i. t. p. czy duchem budownictwa, satoriana
ogrodu, upamiętniania dzieł, skupienia przedmioty, porost fizykalnyj
— lub jakobyś inna rzecz ulubiana, razje kłóci się koto ich
magycki, oten punkt; o śladziej rzeczy nie mówią oni śladim
szaleństwem, jako ich ulubionym przedmiotem; każdy może mieć
oni śladim ten obrot. Wtemczas szaleństwa oni narved otem, że
ten, otemiś, którzy przed niemi staj more najinniej śladim
rzeczy rozumieć; ten oni też nie wymagają także, aby posiadat
miełta otem nich domosi; skoro tyżki ma na tylo ciępliwosci,

słupania ich, skoro umyła z pilnością ich reparać i podzi-
 mia to, co masa największą przegibłość zawiera; staje się bła-
 żym i szumem. Tak też ma być uciechy, któreby opierały postawie
 ostrożeńca kresła porzecznego i rozsannego! Zatem przegibnie
 uwagi na przepię — i! tak jak się rozłam sam, przez się rozlu-
 mie — i! niemi — paron przewyż, na których ławce wiele
 nam zależy; gdyż jak mowi Próżan Mandy boleśniej daje
 się uderzyć w ręce radnie konitoni Jerozolimianemu, jak uderzanie
 samemu jędrzećmi. — 24.

O postępowaniu z ludźmi szynami i satyporami Curozypłimami
Ludźmi wrotońmi i ospotnami, którzy są szynami prawdziwym
 humorem, jest kłopot przyjemno obsorac. Mnie też, że prawdziwy
 humor szyniaci, ich musi wrotońmi ta musi serca porządnie, nie
 być też, nymuspona, próżan sarta, lub karłowatym zowie
 pów. Kto się może jeść z imię jedzenie, i odłamuje się
 wrotońmi szyniaci;

ten mi jest takim wypadnie orłoniem. Dostępnosci i sztyli,
 nosi' cypria wstęgniomych porcyym, lamys'lonym, skrytyym,
 mais un homme qui vit, ne sera jamais dangereux.

Wtęgo rai nie nęgnitajęsore, se kas'ęy, Młody' jest wyśoty' u,
 wyśoty' i otomaryjstęse mato stęnyym lub mętręni' ułi'wim,
 jęi sęe nęgoli kłut' w otęie. Wyporobienię umyśta sęoty' od
 temperamęntę, tak, jak rębronię od sęeręntęnyęj i sęeręntęnyęj
 okłier'nos'i. Pręndęny' rai sęęny' pęmer sęaręsę rai sęęęsęj
 atę, gęi' sęmęi, ma wyśoty' cęi' sęobro'ęnyęgo; — męd' sęe
 sęęęsęnię' nępęstęk'ęj tręstęk'ę: sęęęgłimęs'i' tęgo pęnięta jest
 tę. Tak pęmębręnię sęeręntęnyę pęsęsęie, sęe męmę sęatęm
 sęstęję i ręd'ę, sęęj sęe. tręstęk'ęi' do sęeręntęi, lub dęi' sęe rai
 sęęęi, i pęnyęjęnięj' sęilla gęd'ęi' nętyęgęmę pęnięcię
 sęęęsęjęj' nęstęsęi. >

Łatwo rai męri' nę nęstęgo sępęsęsęmęi, i sęeręjęsę nępęi' otęm
 sęęęęnyę. Cęi' nęm' łonięm sęstęk'ęi' pędęję męterję sę sęmęk'ę,

jeżeli nie mogą być głupstwem ludzkim? Te są głupstwa najgłupsze,
 wioj się nam okazują w ten sposób, gdy sobie smyślamy do ich
 oryginału, w których poruszają. Smiejemy się z ich egzo-
 pety, to w pomysłach głupstwa smieć się musimy, a tak są
 more. Ten smiech bardzo smutno i dotkliwie skutki pozostawia,
 niż się ją. Potem, jeżeli kto przyjął nabe rozważenie
 to przez to sąfregrewny bardziej: jeżeli nas dowcip, imi-
 sa, którym by się more już brakło na materię, do naj-
 tej zabawy, podważają, że nasrem punktadem, uwagę swoją
 na uchybieniach innych bliźnich, do czego są, to przychodzi,
 jakie skutki pozostawia się ją, jak łatwo w kłótnie smieć
 stron, ukontentowanie się przyst, a nieprzyjaciela. wzbudzić more,
 to już po części wiadomo, a potem mówić już o tem co kłó-
 mieć w pierzonym rozdziale. — Tymczasem zatem się obowią-
 sek, być ofiarą w obezwaniu słudami satysfakcją, nie dla
 tego.

żeby się miemu odbić ię głęgo ięj jęgła lub jęiera obawie,
 gęps do skazyj prędkie najnyjstęj stopień użnania sęas,
 nej międnosci; lęc aby nie byę jęwsięj unieśdianym, tęs samo
 do sęędzenia, i aby jęwsto sobie i drugim nie pędrić; i aby nas
 nie gęwsięć duch ciępłimoci. Nie tęca sęj wiec oat jęjonyj,
 ludziom skazyjaci głęna pępęmate, ani ięj unieśdrić w sęępęjaci,
 w jęwaci sęej donęj na kępęta drugie, ani sęj tęc sęimie sęie,
 mi, gęj sęimowacię kęgo lub unieśdrięjaci (pępęgęka). —

Na tęgo mięję: że mięma jęjonyj, aby sęj dęniaci ludziom,
 tęjonyj. Co samę, jęci tęłko sętaćpęniemi sę sęasta męsiami,
 sępęci sęęępęstę drugie sęie sęe i unęgę; jęwsię sęę,
 ręktę unęcięgo sętonięka niępępę. Za sęo sęośimie sęę,
 sęmi, tęo mięcię sęie sęękęka jęk ięnyj. Nie tęk tęłko
 unęcię adwacię sęj tęki, na męia jęnęwęgo, pęjnyjmięj
 drugim ręwem. — *Ł.*

O pęte pomanię i gętonie pięjacięmi (sępęjaci), sęwsięmi lubie,
 mięmi i ięmi nięstępęmi ludziemi! —

Projev, miellich roepstoffkorn; jzbystka inne rodoje ludzi mytten
 znych dzeba unichai, i jzrobi morna, m's wopodci s niemi w obcasem i
 jst ras to mrecra niypodobna, one potorela m'ie przypominac' se
 jst oftroniaci nader potrebna, aby sie i'ly m'ie sarusac', (zomarcu)
 m'ie byc' saimionym i uniedienum. To rai jzpere m'ie w'p'p'
 mu. Jst barwim obowiazkiem nie pom'owac, i'ly rospustam
 ani i'ly suporuniedienem; oftroniacy je p'nyodwaci najosobliw'isza
 jata, tak reroj; g'owio sie to da roftroponic, uryci, skraic' im
 wyprasnie oftried do takiej pod'aci; — jst obowiazkiem,
 a nawet jw'icym obowiazkiem, aby w'adnyj radna miara niob'
 oftraci supodobanum rozm'ia jzpotnych i nieryftych. Na ni'elk'
 jw'iczo m'iedieny oftried tak narwane 'agreatki' debanscpas najros'
 jzamiadpa g'ow' robr a wniokt'orych oftrione m'edk'ich jzran'ny
 uniedieny, se z obom' m'edynuj'a najros'iej stona d'waruac'm'e
 i jzlugawo, jzow'ac' se rospata (fantarya) wybrac'um'e
 ludzi m'edk'ich, nap'etm'e j'ie obrac'um'i w'yd'ak'em'i i' rosm'is'a
 b'nyftyna m'edk'ich jzran'no'e.

To tej ogólnej reprezentacji obywateli, do wyprzedzenia może prowadzić do niezgody cywilności, trzeźwości, mierności, i wytrzymałości, nieporównanie się sadem poszczególnym, a raczej najdrobniejszą masą przyciętą. Ma on rację, bez względu na głębię, dobitność i rozmiar. Dość do porównania swoje niezadowolone, a gdy na próżno, no ludzie myśle pragną przez zapomnienie, przyjaciel i obywateli, ich ogólności na gwałtownie przedmiotem usiłowań naprawczych. Tedy nich to przynajmniej, obaw, że nie stracił miłości, do cywilności, i cnoty, i że w jego „konstytucji” nie można naruszać niemierności. — 26

Obchodzenie sprawami, przesileniami, romansami, enclaves, gierkami i esztyronkami!

Wzajemnie i kłaja w atmosferze wyjątków, jak ryba w morzu. Niemniej, i że miernymi nieprzyjaciółkami zimnej rozważa. Czystość miedzi, romansów, dramatów, tajemnic, przedmiotem swiatła, braku na gwałtownych nadtożyciu niemierności i przesilenia, wielka cnota!

najprej młodości sporadi podsiśdzeni do tego tom, u fanaty
 ków rai i smiemni sągiedich młotami. Oni ubiegają się ratem
 za nadwyszejnóm i nadprygodzonóm, gogardkaja porywają przy nich
 łosiacóm dobron, aby sa Dablicie sprytni mogli zjarzika, zamiedlują
 potrudno i porywane, aby robie plany na to, bez czego obija
 się morina, tam gdzie byto ich obwiazkiem, wyptorowaniam, gładsz
 ja oni reze do kieszeni i migają się w talie ratarzi, które
 ich रुपотnie się goickaja smate, amikceenne sa wyborne, wy
 cie niesmiema, maja już niacpeś do wyzoltkiego, coholwiek jest
 Daktadnóm, rozumném i jaonóm, otem rozprawlaja orego namit
 pogiac nie mogą. Na próśno porcedstunias in porcedmity, i obro
 ny s seronego rozumu, i prośias aby je rozjournali; oni pogardza
 koba jako profstakiem, jako ostoniaku bez orucia, bez samoty do
 nielkiego; beda ubolowac nad twója maczowicą, a porygta caq się
 raciej do kłitka innych głupców podobnego uniaciemia, jeżeli ty

zgoda oie z rzyg nicobserwowacia. Uycan wiec takiego urojca pona,
 Manak, lub nypowianci w polupr jaki ma niego; tedy gotare i ognik
 te mupka bgi: drzoj wermory, mufis sie flarai rownie z takim
 rnoj sdronego wosuma, anowie, z jakim on obptaje sa swoja glupota.
 Pradke morina sa dradwis z takimi ludzmi; najstepiej wiec wozny.
 nifr gdy softaniomy wazrowi ulawonie isy. Les na nieporajcie, rown,
 nie jak katar, i urojimi rarada. Kao wiec ma barde sgnu nypobras:
 na, Demiena jolic panonania nad obtpnyim resuman, temu sadbe,
 aby byl oftrorinyim nalcowaniam z rapalacianami. Kardego sadzaju
 ludie energiodnych i ascentryemnych oni ppytaj doklad taca, jolki
 ruspetnie wie poryprowadca do tego, aby isy samkna. Nimmia jedo
 tak obpoma, se mnogasi gluposci znajdyje mijejre eta jichie.

24

Niwio o swietopkacz, obudnickacz, i sabobomnych!

Stowka jepere o swietopkacz, pobowadziacz, obudnickacz i sabobomnych,
 ktorzy z nypojuparami, wotom sie tyblu roranaja, se znajduja;

ubi est dicitur nasbitim unificem, bojiu tui pored rozumnyj.
 Kto jst prandicno porrastym usuciami religijnami goracicia ml-
 kadi, bojiu, i rei bogu, pomywuje sie do pobornych obz, dicit,
 noiaz, ktorogo wyznaje, ten ma prawo najdluzszego na nas
 pascunok rasporoz. Chocia by kto istota religij wyzej od nas
 wyzej, chocia ja akara samym tytko usuciam tui sadnego wygle-
 du na te od bogu nam nadana, pomenodniek i rozum i
 chocia by wedlug naszego zdania niejata sie wyego religij ma
 usucia, i rozogniona fantazja, — chocia by i ra nadto wiele
 pomywazania miak do pomnych ceremonij, obz, dicit, i istota
 to pracie or zastuguje, jicli wepta usucium jst i pom-
 tytkym sprecianiem, na (tolerancje) i khorie, pom-
 kanowam i im to: bractwa. Loe tem wiekoscj gogandy gadiu
 obz, dicit i khorie (wie torok) jstonyj berbernik, khor jst
 meka jst khorie i Tagodnadi, i religijnadi, ukryta labrac,
 nego i nadiecala.

podległego gberase, buntownika, podskarbnika, mociwego
 i odważnego przedstawię. Nie trudno zaś rozstrzygnąć oboj,
 dwa rodzaje ludzi. Przewidując osobny, pod prostym otwartym,
 ciałem, i wesołym umi nadto przetrzymami nadto uwarceda,
 jaćem, umi nadto potokom, tak uwarceda, prostym i
 poczętym w potłepomami swoim. Nad on uwarceda, ta
 godnym, i ciążym, nie mówią wiele, przez z poczętami
 przyjaźniami opowiedziałach religijnym; obłudnik zaś bywa za woy,
 eraj. Nadkim dostrajacem, i podległym, oftronym, niewolnik,
 kłan masnym, trójkrotną parującą, jędną partiją przyjaźni
 przesłanym, niedyżon zaś obrońca opakowanych. Przewidując inchi,
 gis naki on zamyka w gstań, daje obwiną jędną, i wyjątkami
 z charakteru, miłośniem cypruwijiskie nauki, jędną i jędną
 się na bierającym, i myśle pędną, lub na taki jędną uwarceda,
 kłania niedre potłepemami, że przez do tyngachoci wie gber mi
 byci się odaja.

Wystarczy w pańskim jakimkolwiek rodzaju podobnego, umiarkuj go i nie przepuszczaj go nie obrabiaj, jeżeli ci mała opoka, noś!

Ludzie światłomi którzy lubią bajki mamek, powierzą o dawnych i t. p. i to wielką uwagę, gromiadzą, nie ścierają się prawidłami filozofii, i rozumem, porównaniami i naturalistycznymi wyprawami swojego tłakania, najmniej są przez wypracowy, wyspydrenia i rozjątrzenie. Tu niema innego środka, jak, aby im się przedrzeć nie porażenie. Dopóki się nie da każdy przegonić furono i ciemno rozstrasi, rozstrasić się mogą okłamywanie lub bez rozadności przekonać, zjawiać wprawdzie nieśluszenie jest aby temu, który potwierdza najprędź potrzebno jakie sąwistko, niekarciejszy to dowodzić, tylko temu, który prawa rozumie obrania. —

Przeistaw. (bożni kacy), wolnościowicy, (libertynowcy) i
sędziacy wiary!

Nie mniej nieśmiały jak niewolnie, bo waja, sa zrywaj iż ant. podome
gorawionobniy. Leici wolnowicy, i sędziacy wiary. Kłoniąc, kłoni
ry tak gład nieśmiałyym, iż się nie może porokana oprawdowaci.
ci, swniętosci, i potworie wiary spracizajiskij, szlaguyc na potita,
wamie, godzi mu szyna na barde wainym prumidacie, na silnej poora,
sre no syciu i jony swnięci na mircijon szlaguyc jak na potita,
wamie, on szlaguyc na mircijon i opranowanie, joroli przylem jalszeto,
swiat, i obywatel szlaguyc wicnie swoje obowiazki, i nikogo wami
wicnie nie tka. Joroli raz wyzrodzenie wiary ma swoj porazek
w występnym jacu, w rządy tyroszenia dowcijsom i gletokomii.
nosicia, i w glnicij duniu własnej mądrości lub nieomylności,
a wychodzi na to, aby ludzi niecierpiąca gelnosćia do swojej wiary
nawracal,

zjawi miathim, dowcipem, lub nieporozumieniem od Vittora wyrazami
 mi: waga publicznie tej nauki, w której inni ludzie swoje
 jałmęz nacze, swoje dobrane i wierne serce poświęcają;
 jeżeli podoba miary pogarda, opotwarra, i parli (akalu) a Ma-
 dago, który (tak jak on nie musi) nie jest jego zdania, obli-
 wkiem nuzna, tego stajemy taki głupia nabej pogardę, i
 godzin, nawiad aby ma ollara te pogardę, especially byci najin-
 nijszym; - a gdy takie ma nie ma na pomokomai narami pary,
 ogmy; to gdy go taca pary najinnej potes silna obrona do mil-
 czenia parymusci. — 29.

Opowiadanie obchodzenia się z cięzkomyślnymi (ciężka poppr. and samost)

Pracownicy i wocieltemi!

Opowiadanie, jakim się obchodzi trzeba z cięzkomyślnymi, pracownikami
 wocieltemi, powiniemy być filozoficzny jak i lekarz a obne
 Dzieło napisani. Nad ten miastoby ludzi tego rodzaju nie pisał,
 real

w opytaniach i po za temi, uwarosc' manich' Dobere, w roznaj' po
 we roku i w roznaj'ch odmianach Korysycia, a w nich to tych
 badan' cady system' itoryc'. Mnie brakuje na tem bogatym do
 wiadomosci i na lekarskich wiadomosciach; przytem sa,
 bralo by wiele niejednorodzenie sie nad tym przedmiotem,
 tem, gdy i tak nie jedne juz karte sa petytem ~~czym~~
 uniajami w obcowaniu z nieposamytkanami warianami.

O tem wiec kilka stow tylko.

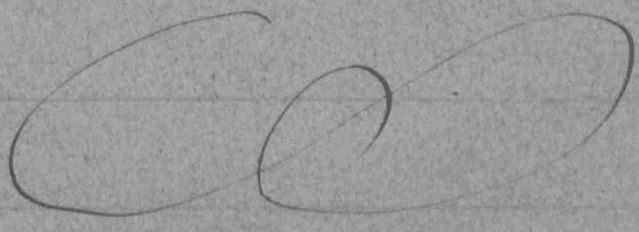
Najwazniejsza rzecz przy takich sprzeczach jest najpierwoj'
 do, aby znalezi' przyczyna tego i tego, aby sie domiedzieli' czynniki
 rozpoznanie ogremu cierpienia umyslowe, burliwe namiet,
 nosci, lub jakis nieprzesadza sprowadzicie te choroby, i jak
 je sprowadzili. Aby to dac ten samiar, trzeba uwarosci
 osem sie radzenia ich wyobrazenie w opmiltai' psaler,
 H na lub pomieszaniam, a osem w czasie po wypadkach.

W tenorai by sie okarata, ze da nylcezenia stowmionego Tycho
 ni porestinowch, potrzeba tyzho, aby spobliwie na jeden, powst
 nylcezenia, i smiserye lub pocietocze, powure urojanie,
 Bytoby potem potrzebnem, na to unwarac, jaka odmiana po
 miotna, jaka para roku, i smiana kserijca nylcezenia na ich
 stabiie, aby pocietocze spowit mozna usyo do napowiadzenia
 ich i roztargnienia. Nakonai pocietoczem usyo se to rozmysla
 nie i kaside jurone pocietoczenie prawnie pocietocze nylce
 czosci. Musze tu wzec, przy tej sposobnosci wspomniec i
 poradzic i prera, pochmate o tem uradeniu wspomniec,
 ktore sie znajduje w domu obla karych nad Monera w
 Francuji, a ktore kirkabotnie mogtem unwarac. Sam
 poswatali obla karych, jedyli tyzho bez ni obierajiesz existenc,
 kade sie to morze, pryncipalniej w tyzho porocz roku, w kade
 ryzch muij gwaltem jest ich pocietocze pod ni obierajiesz
 nem dozorom, .

gospodarstwie się wcale w domu i w ogrodzie, intendant zaś domu
 gospodarzy tak się z nimi zgodzić i uporządkować obchodzie, że
 wiela z nich 900 kilka latach zupełnie wyludzeni wyjecha-
 ła, a wielka część melonopolitów roztanie, którzy rocznie
 robotami trudzić się mogą: — gdy temperatura, w innych
 przyczynach, roztanie może być sama ludźmi dla kombinacja
 i furanacji w najgłębszym stopniu niecelowni. —

Leci i takich ludzi można posłanie stopniowo rozumie, jeżeli
 bawliwa namyślności, która nad nimi panuje, czyli do miłości,
 wzniosłości lub zaręczności, karmimy w nich jeżeli ich
 odradziemy, i z nowa martwiemy. —

Opowiadanie

Przedmowa tłumacza do czytelnika!

Wstęp wydawcy

Opowiadanie Barona Koolha Kniggego

Wstęp autora!

1.) Dla czego i wielkimi i rapsodycznymi przypuszczeniami powiesz nie
 że powieść ta nie ma. O „apud de condit. ...“
 Tom 2. Niechże się zastanowi do objawienia innych. Niekiedy
 sbywa na potrzebnej do tego znajomości świata; Ingi sami
 sobie wiele pretensyj. Lecz i najpiękniejsza i dobrami
 noszonymi, nie każdemu się wroci; a dla tego czego? ...
 D. W. Niemcewicz widać jest, czyż nie gwałtem konceptne na
 tomarskim wrażeń? ... Czyż nie jest w różności Tomu,
 rozległego tonu, w niektórych prowincjach niemieckich, i w objawie
 jedyńskich stron.

- 3) O moim pomotaniu do napisania tego przedmiota.
- 4) O mojej własności i świadczeniach. —

Podział pierwszy stron. 91.

Ogólne uwagi i poręczenia do obcowania z ludźmi.

1. Wobec nasz kradog ctonioch sam jobie wystawie znaczenie karkowancie tej prawoy	50
2. Staraj sie o dostanatast' ale nie o pozoy Cookenatast'.	54
3. Nie bcz nielkim niewolnikom sdan' imyego tobie.	55
4. Nie krac' sadzonia!	"
5. Nie porupat' boraj jobie cudroy sadzugi.	"
6. Wkrywaj swoje smartwienie	56
7. Nie oplub sie baroso e bezosira trogo	57
8. Nie odkrywaj slabosci w spotkaniach twoych	58
9. Podawaj innym sposobosci do rozrydenia sie.	"
10. Staraj sie o przytomnosc' dusza.	60

- 11. Spiesz do w świecie nabyć, to proś o to.
- 12. Tak najmniej przycinaj od drugich dobrodziejstw.
- 13. Granice własności.
- 14. Wierze dotrzymaj słowa i bądź prawdziwym.
- 15. Bądź wretelny, porządny i poitnym.
- 16. Wymuj się za drugimi, jeżeli chcesz, aby się oni za toba wzięli.
- 17. Nie mieszaj niczego w prywatne sprawy innych, i poronoi się myśleć samprze uproszenie drugich.
- 18. Nie przeszkadzaj nikomu, uprzedliwici swoje czynności jeżeli nie jestes' goiżkunem jego.
- 19. Co sam czynisz — czyni samprze roztropnie.
- 20. Miej samprze czyste sumienie.
- 21. Czym jesteś, bądź tem samprze i watości.
- 22. Książca w powierzonem postępowaniu.

- 23. Nie bądź sa otmarzym! 73
- 24. Nie opiszaj miłego smiercnym uoy mi 74
- 25. Nie strach, nie smutek, nie smerta, imiesiacypojaj drugogaz. 75
- 26. Wypytaj ludzie opca hai stawieni. O smiertach. 77
- 27. Kardomu powiedz cis naucajaccego i pomyjennego. 79
- 28. O pyktydreniu i uraganu. 82
- 29. O anekdotkach. 83
- 30. Nie przynosi narwia i jednego domu do drugiego. 84
- 31. Bada ostrodimym w naganiu i opreciacioniu cis. . . . . "
- 32. Nie mów sa wiele i sa dugo! 85
- 33. O tych wresach, ktorej tytko ciobie obypoda. 87
- 34. O samolubstwie 89
- 35. Samemu sobie nie spreciacujaj się w morwie 90
- 36. Nie poratujaj się sampe, las softuraj twoje pamięci. . . . . "
- 37. Nie mów smurnacznie! 91

38. Wytrasy proste 9
39. Niepotrzebne pytania 9
40. Was się snajie spracności 9
41. Dobrze się spoda do zabawy, i ucieszy, tam nie
mnie o spracności 9
42. O rozmowach religijnych 9
43. Bądź ostrożnym w rozmowach, o wspaniałych dziełach 9
44. Inne porady 9
45. Nikomu nie przywołuj imię nieprzyjaciół 9
46. Nie bądź ⁿⁱ uczestnikiem wyproszenia drugich 9
47. O duszu rozprawę 9
48. O cmentarzu 9
49. Dobra wymowa i postawa 9
50. O matkach towarzyskich nieprzyjemnościach 9
51. Postępowanie w miedach 9
52. Sztuka w obcowaniu 9

9	53.	O wielkich Ładach wystrogać się trzeba	240 113
9	54.	Wbior	114
	55.	Tak często bywać w tomografii?	115
9	56.	W każdym tomografii można się czego nauczyć.	117
	57.	Takim też obracać.	118
	58.	O obracaniu w miastach wielkich, mniejszych i na wsi	119
9	59.	W ciekawych okolicach.	127
9	60.	Przepisy przy listownej korespondencji.	130
9	61.	Tak trzeba pisać o ludziach.	133
	62.	Byli te przepisy, a ogólnie słowo.	136
	63.	O ile tych przepisów i jak je pisać. Przymiary się można!	139
		<u>Poradził drugi stron. 12.</u>	

O obracaniu z samym sobą.

1. Pierwszą i ważną jest rzecz, sta obracanie zinnymi nie samodzielnymi, jednego w tym samym tomografii. 141
2. Bywają także chwile, w których samemu sobie najprościej, trudniej jest. 142

241
3. Pórnice jak z imami, tak i z jobą ubez oftracnie, Dali:
Kátnie i spornie d'ivie. 149

4. Staraj sie o twoje zdrowie, tak nie rozpiszaj go! 144

5. Pomasaj samego siebie, i ufaj w jobie 146

6. Nie rozpaczaj przy slymiejcych ci do konatariach i przy
trudnosciach wielkich. 147

7. Badz jobie przy jemnym koracym em. 150

8. Nie bódz bódz pódz, tak przerym i prandim przy,
gáidem samego siebie. Pórnice tak s'iczym bódz ku ja,
bie jak j'atés ku drugim. 151

9. Tak mamy trzymaj porady umek s'otafne moralnawia. 152

Próberiat trzeci. Stron 84.

O abrówanu s' ludem rórnego spójbu nájilémia, rórných

temperamentow i rórnego uspórobienia Dufky i pow'a.

1. O csetech g'émnych temperamentach i s'ich mi spórnich. 153

2. O ludich g'émnych w'atady. 154

3. O Dumnych lub staroch'émnych. 155

4. Práiny	242
5. Týžňa v porovnaní s tým do minulosti	158
6. O ľuďoch bardzo cesty	161
7. Občianstvá s upratami	163
8. Občianstvá s pravými, spravodlivými i divnými	165
9. Občianstvá s ľuďmi pojedlivosťami	168
10. O " " " " " " " " " " " "	171
11. " " " " " " " " " " " "	172
12. " " " " " " " " " " " "	174
13. Občianstvá s odľudkami, niecivými, podceľstivými, mravčivými, i s jake satebnými	175
14. Občianstvá s ľuďmi sarsobnými, státnymi, potrac. 179 erami, stordnami, niecivými, i sátnymi	179
15. O skamptnie i marnotrasťstvie	182
16. O potteporaniam s mironožermitkami	182

- 16. O protyponamii z podstygomami i sklamkami. 190
- 17 O " " z trepistami. 193
- 18 O " " z besrednimi, prosniakami, vyjredasami, 193
 podoplecami i natytrami. . . . .
- 19. O " " z srednami. 194
- 20 O " " z skromnami, i tvorilivami. 204
- 21. O " " z nizofrosnami, gudatterami, natystrami, 20
 i ciklanami, z potopami i sapami i tsvirami. . . . .
- 22. O " " z ludmi goblivami, primakami, i pyim e 21
 vyjredasami. . . . .
- 23. O " " z ludmi gupivami, stavami, nadto Dobro
 Dufnami, katoo nioznami, i takimi, ktory maja, nie
 vytydnictvo, lub papya do jakij mory. 21
- 24. O " " z ludmi gupivami, synami i jakyjem 21
 nami. . . . .
- 25. O " " z gtaivami, jazykami, svidkreni lub isinami,
 i imnami vytydnictva ludmi. 22

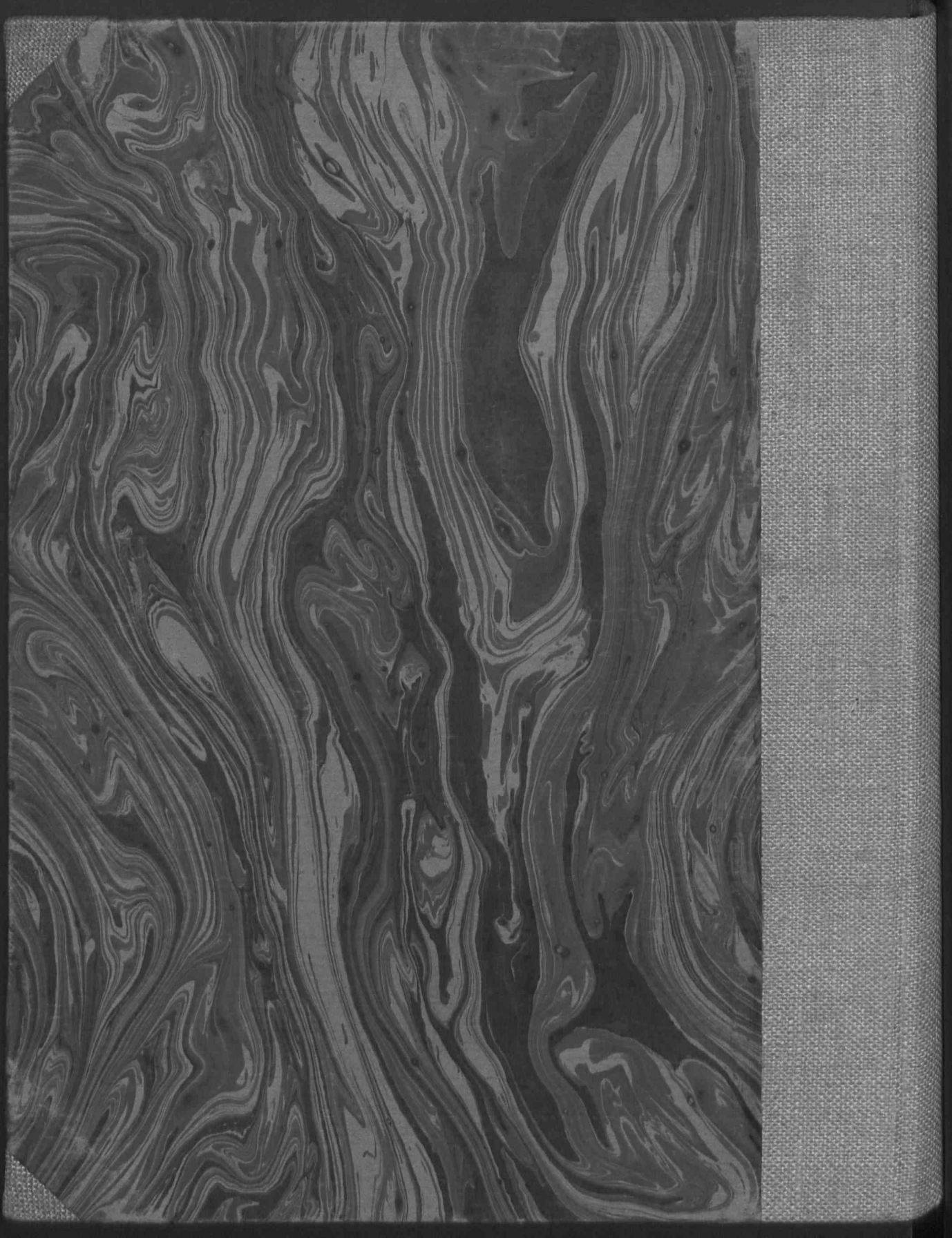
26. O ... s rapateridami, peresilowemi, rom aryo²⁴⁴, 224
 mimi, energiernemi, i co antreyernemi
27. Niedo o spiztoskach, obidnikach i zabobnych. 226
28. O deystwach /: bosnikach /: wolnomierach, i puzerchami
 wiaru. 230
29. O sposobie obapodania fig, s cizskomyslennem, patione²³⁰,
 mioso srekkaci. 237

N° 2206

Ant. Imperi,
 matus em. del.
 niko 6/10 sub.

1847

Z księgozbioru
 Stanisława Spittala
 No. _____

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1

62-002 Suchy Las

www.digital-center.pl

biuro@digital-center.pl

tel./fax (0-61) 665 82 72

tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.

Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.